

7 (953) сон

18 — 24 февраль 2010 йил

Web-site: oilavajamiat. uz

РЎЗИГУЛ САФАРОВА:

ТАБИАТ ТАҚДИРИМДИР

3

4

ШИОРИ: ҲАЛОЛЛИК ВА ЯХШИЛИК

МЕҲР СОТИЛМАЙДИ, БЕРИЛАДИ!

5

6

БАХТИНГИЗ БОҒЛАНМАГАНМИ?

ОСИЁ ГЎЗАЛЛАРИ ТОШКЕНТДА

Тошкентдаги "Универсал" спорт саройида қизлар ўртасида бадий гимнастика бўйича XI Осиё чемпионати мусобақалари давом этмоқда.

Ҳасан ПАЙДОЕВ олган сурат

КЕЧА:

→ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 16 февраль куни Оқсаройда Осиё тараққиёт банки(ОТБ) президенти Харухико Куродани қабул қилди. Маълумки, ОТБ-нинг жорий йил май ойи бошида Тошкентда ўтадиган 43-йиллик мажлиси мазкур нуфузли молия муассасасининг Марказий Осиё минтақасидаги биринчи форуми бўлади.

→ "Жаҳон" ахборот агентлиги муҳбирининг хабар беришича, Парижда бўлиб ўтган Онкологларнинг XXI халқаро конгрессида 72 мамлакатдан 3 мингдан кўпроқ клиник онкология соҳасининг етакчи олим ва мутахассислари, шифокор ва тадқиқотчилар қатнашган. Форумда Ўзбекистондан

Республика онкология илмий маркази вакиллари ҳам иштирок этди.

БУГУН:

→ Ўзига хос тарихий ўтмишга эга бўлган «Муштум» журнали чоп этила бошланганига (1923) 87 йил тўлди.

→ Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитаси ташаббуси билан Тошкент вилоятининг Қибрай туманида "Жамиятни демократлаштириш жараёнида раҳбар аёллар ролини кучайтириш йўллари" мавзuida семинар-тренинг бўлиб ўтди.

ЭРТАГА:

→ 21 февраль куни бутун дунё миқёсида Халқаро она тили куни(1999) сифатида кенг нишонланади.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА:

Умида Усмонова: «Асарлар» хом бўлмасин	2
«Баққи»нинг маъноси нима?	3
Дилбандлар дардига дармон бўлаётганлар	5
Отадан қолган шармандали «мерос»	6
Болангиз пулни нимага сарфлаяпти?	7
Теледастурлар	8-9
Спортга ошно бўлган қиз ҳеч қачон ютқазмайди	11
Аёллар қандай алдайдилар?	12

ОИЛА ДАРСХОНАСИ

1. Сизнингча, ўзбек оиласи қандай бўлиши керак?
2. Оилада отанинг ўрни нималарда намоён бўлади? Онанинг-чи?
3. Замонавий оила учун қадимий қадриятлардан қайсыларини зарур деб ҳисоблайсиз?
4. Фарзанд тарбиясида қаттиққўл бўлиш керакми?

Умида УСМОНОВА,
тележурналист:

1. Ҳақиқий ўзбек оиласи миллий қадриятларни ўзида мужассамлаштирган, уй жиҳозларидан тортиб муносабатларда ҳам миллийлик кўри-нишлари сақланиб қолган бўлса, нур устига аёло нур бўларди. Давр ўзгаргани сари, ўзга мамлакатларнинг урф-одатлари, ҳатто турмуш тарзи кўринишлари ҳам аралашиб кетаётган бир даврда бу масъулиятли вазифа юки аввало оила катталари зиммасида бўлади.

Яқинда Кореядан бир меҳмон келди. Ўртимиз ҳаёти билан танишиш баробарида ўзбек оиласида меҳмон бўлиш истаги борлигини айтди. Ҳамкасбларимиздан бирининг уйига бордик. Европача услубда таъмирланган, жиҳозланган, ҳатто айнан услубда замонавий безатилган дастурхон устида меҳмонни кузатиб, қандайдир қониқмаслик кайфиятини пайқадим. Аслида дугонаимизнинг меҳмони ўз уйига тақлиф этишдан мақсади — биз ҳам бошқалардан орқада қолмаймиз, уйларимиз европача, рўзгор туттишимиз ҳам замонавий деган ният бор эди. Эртасига меҳмонни бошқа бир хонадонга тақлиф қилмоқчи

«АСАР»ЛАР ХОМ БЎЛМАСИН...

бўлсак, негадир унда рағбат ва қизиқиш кўрмай, бир оз хавотирга ҳам тушдик. Лекин тузилган режага кўра, қатъий илтимос билан ўзбекона, миллий руҳ уфруриб турган хонадонга чорладик. Ана энди ундаги ҳаяжонли ҳолатни кўрсангиз эди. Меҳмонимизнинг кўзлари қақнаб, катта қизиқиш билан кўрпача-ю, хонтахта, миллий ноз-неъматлар билан безалган дастурхонимизга ҳавас билан термулиб, ҳайратини яшира олмасди. Ана шу гаройиб учрашув боис **ЎЗЛИКНИ ЙЎҚОТМАСЛИК** қанчалар улуғ ва қадрли неъмат эканлигини чуқур ҳис қилдим. Шу ўринда, ўзимизга хос бўлган миллий урф-одатларимиз, анъаналаримизни асраб қолишга ва ўз навбатида бунга амал қилишга эътибор бермаган оилада турли масалаларда муаммолар юзага келиши... исбот талаб қилмайдиган ҳолат эканлигини ҳам эсдан чиқармайлик.

2. «Ота — оила устуни», «Она — хонадон чироғи» мазмусида кўрсатувлар тайёрлаганимизда аввало ўз ота-онам мисолида уларнинг оиладаги ўрни, салобати, тарбиядаги масъулияти, руҳий қамолотимиздаги роли муҳимлигига эътибор қаратганмиз. Тажрибалар шуни кўрсатдики, энг машхур ва ҳурматга сазовор инсонларнинг ибратли ҳаёти орқали фарзанд тарбиялаш ҳамisha яхши самара беради. Оилада ОТА-фарзандлар учун ана шундай чин ИДЕАЛ — ибрат тисоли бўлиши керак. Сўз ва амал бирлиги, чуқур мушоҳида, қатъият ва ҳаракатчанлик, назорат ва бағрикенглик каби

фазилатларга эга оталарнинг ўғил-қизлари қомил инсонлар бўлиб етишишлари рост гап.

Айни шу кунларда эса Она бўлиш чиндан-да мушкулроқ деган ҳаёл билан яшайман. Тўғри, оталик вазифаси ҳам қийин, аммо ОНА — уй-рўзгор ташвишлари, юмушларидан ортиб, жонидан яралган ЖОНларнинг ҳар қадами, ҳар қуни, ҳар ўйи, ҳар нафаси билан яшаши, уларни хато-ю камчиликлардан ҳимоя қилиш йўлида тadbир ва тарбия жиҳатларини ўйлаб юриши ниҳоятда зарур. Чунки ота ҳам, она ҳам то умрининг охиригача ўзи яратган «Асар» — фарзандлари тақдирини ўйлаш билан ўтаркан. Эҳтимол, ҳамма ҳам бирдай эмасдир, аммо мен ўсган оилада шундай бўлган. Айнан шунинг учун ҳам уларнинг ўрни бекиёс ва бугун ёнимда йўқликлари кўп ҳолларда мени қийнайди.

Ҳа, она — энг яқин дўст, сирдош, маслаҳатчи, ғамхўру меҳрибон... Афсуски, бу аччиқ ҳақиқатни улар дунёдан ўтганидан кейингина англаймиз!

3. Катталарга ҳурмат, кичикларга иззат, ҳар масалада отанинг қарор қабул қилиши, меҳмондўстлик, қариндошлик ва қўни-қўшнилик ришталарини узмаслик...

4. Иккала жиҳат ҳам меъёрида зарур. Қаттиққўллик бўлмаса, назорат сусайса, тарбияда изчиллик бўлмайди. Меҳр-муҳаббатсиз муносабатлар беғоналашувга, ота-она ва фарзандлар орасидаги масофанинг узоклашувига сабаб бўлади.

МАШВАРАТДАГИ ҒИЙБАТ КИМГА КЕРАК?

МАЪНАВИЯТ

Зиёли бир инсоннинг туғилган қуни муносабати билан уюштирилган даврдада ўтиргандик. Орамизда шиқор ҳам, ўқитувчи-мураббий дейсизми, тadbир-қору уй бекасигача бор эди. Меҳмоннинг бўлса жони ҳалак, ҳаммаимизнинг кўнгилимизга қарайди. Ўша жойда даврдошларимни четдан кузатиб ўтирдим. Энг қизғини, тафаккури, дунёқараши, ҳаётга, бир сўз билан айтганда, яшашга муносабати ҳар хил бўлган одамларнинг машварат соҳибаси шаънига самимий дил сўзларини айтиш ўрнига ўз дардларини дастурхон қилишлари мени қаттиқ ўйлатиб қўйди.

Ҳартугул, даврамизда дунё кўрган бир ижодкор оламиз ҳам қатнашаётган эди, охири чин-долмади, сўз олиб, «Қани, сингилжоним, ёнимга келинг-чи, аввало сизни чин юракдан табриклайман. Илоё, укамиз билан кўша қариб, болаларингизга бош бўлинг» дея қўтлай бошлаган эди, ичкаридаги ғала-ғовурлар сал босилди. Сўнг опа сўзида яна давом этди: «Мухтарам меҳмонлар, энди сизларга айтаядиган бир оғизгина қарз гапим бор: илтимос, уйдаги гап уйда, кўчадаги гап кўчада қолсин. Бу ерда бутун жамоаси, яшаётган маҳалла-қўйи ҳавас қиладиган оила, мана шу дилбар синглимиз ҳақида кўнгилимиздаги дил изхор-

ларимизни айтмайлик. Сизларни кузатиб ўтириб, ҳайрон бўлаяпман. Бирингиз тоғдан, бирингиз богдан туриб гапириб ётибсизлар. Ўзи ким кимни эшитяпти? Яхши, қани, марҳамат, бир халқона лапар эшитайлик-чи!» дея давра руҳини бутунлай ўзгартириб юборди...

Очигини айтсам, кейинги пайтларда эркакларни билмадим, лекин беш-ўн чоғли аёл бир жойга йиғилса, энг сўнгги модадаги либослардан тортиб, кимнинг тўйида қанча хонанда иштирок этгани-ю, қудалар юборган кийим-кечаклар, қимматбаҳо тақинчоқлар, келин-куёв, қўни-қўшинлар ўртасидаги можароларнинг муқомака қилиниши табиий ҳолга айланиб қолди. Энг ажаблаларлиси, баъзан ўша жойга қандай мақсадда келганимизни ҳам унутиб қўйишгача етаяпмиз. Шу ўринда ҳақли бир савол туғилади: аксарият ҳолларда биз — аёллар нега бу даражада бойлик, дунёга ҳирс қўйиш, ўткинчи ҳою-ҳавасларга берилишни одат қилиб олаяпмиз? Майли, тўй-томоша ўз йўлига, уларда яқинлар кўнгилни олишга уринамиз, лекин, бошқа тadbирларда-чи? Шундан кўра, фарзандлар тарбияси, сиҳат-саломатлик, соғлом турмуш тарзига кўпроқ эътибор бериш, оталик ва оналик билан боғлиқ айрим муаммолар, ҳуллас, маънавийтимизни билибтадиган долзарб масалалар ҳусусида баҳс-мунозара юритсак яхши эмасми?

Дилдора САИДВАЛИЕВА,
Тошкент Банк коллежи ўқитувчиси.

Чет элларда ишлаш истагида бўлган

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари диққатига!

Чет элларда қонуний асосда меҳнат қилишнинг тартиблари тўғрисида маълумотлар олиш, турли шубҳали жисмоний ёки юридик шахслар томонидан хорижда ишга жойлаштириш борасидаги билдирилаётган тақлифларга аниқлик киритиш, шунингдек, одам савдосига йўл қўймаслик мақсадида республикамиз фуқароларидан Ташки меҳнат миграцияси масалалари агентлигида ташкил этилган қуйидаги «Ишонч телефонлари»га мурожаат қилишларини сўраймиз:

Ишонч телефонлари:
8(371)232-27-88; 8(371)252-13-61

Оила ва жамият

ПОЧТАСИДАН

НАФОСАТ
НАМОЙИШИ

Қуни кеча пойтахтимиздаги «Универсал» спорт саройида қизлар ўртасида бадий гимнастика бўйича XI Осиё чемпионатининг тантанали очилиш маросими бўлиб ўтди. Ўшбу нуфузли мусобақанинг юртимизда ўтказилаётгани яна бир рамзий маънога эгаллиги билан ҳам аҳамиятлидир. Яъни Тошкентдаги беллашуларда ғолиб чиққанлар шу йилнинг 14-26 август кунлари Сингапурда ёшлар ўртасида бўлиб ўтадиган биринчи Олимпиада ўйинларига бериладиган йўлларини ҳам қўлга киритишди.

Хитой, Япония, Малайзия, Сингапур, Таиланд, Катар, Сурия, Қозоғистон сингари қатор давлатлардан ташриф буюрган 150 нафар спортчилар сафида ҳамюртларимиз ҳам ўз маҳратини намойиш этишди. Ўзбекистон гимнастика федерацияси бош котиби Гузал Филиппованинг таъкидлашича, терма жамоамиз аъзолари орасида турли халқро турнирларда муваффақиятли қатнашган қизларимиз бу мусобақа ҳам пухта ҳозирлик кўришган.

Халқаро гимнастика федерацияси қўмағида Осиё гимнастика уюшмаси, Ўзбекистон гимнастика федерацияси ҳамда Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ҳамкорлигида ташкил этилган чемпионат баҳслари 20 февралгача давом этади.

(Ўз муҳбиримиз)

ҒОЛИБЛАР
ТАҚДИРЛАНДИ

Ўтган йили Андижон вилоят хотин-қизлар қўмитаси ташаббуси билан андижонлик қаламқаш журналистлар ўртасида «Қадри баланд бўлсин, Ўзбек аёли» деб номланган ижодий танлов эълон қилинган эди. Яқинда эса ана шу ўзига хос беллашув якунларига бағишланган тadbир Бобур номидаги вилоят театрида бўлиб ўтди.

Танлов ҳайъати томонидан олий мукофот, «Хотин-қизлар фаолиятини кенг ёритган ОАВ», «Энг фаол журналист», «Энг яхши мақола», «Энг яхши телекурсув», «Энг яхши радиоматериал», «Энг яхши фотосурат» номинациялари бўйича ғолиблар аниқланиб, уларга мукофот ва совринлар тантанали суратда топширилди.

Ижодкор аёллар ўртасида илк бора ўтказилган танлов ғолибаларини вилоят ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раиси Нигорахон Якубова самимий қутлади.

Андижон Давлат университетидида «Олима: назария ва амалиёт» деб номланган аjoyиб беллашувда 7 нафар тadbиротчи ва фан номзодлари икки босқичда куч синашдилар. Дастлаб спортнинг баскетбол, енгил атлетика, 100 метрга югуриш турлари бўйича баҳслашган иштирокчилар кейинги босқичда ўзларининг ижодий ва амалий маҳоратларини намойиш этдилар. Филология фанлари номзоди Ла-зоқатхон Жапполова беллашув ғолибаси дея эътироф этилди.

Зумрадхон АБДУЛЛАЕВА,
«Оила ва жамият» мухбири.
Андижон вилояти.

САМБОЧИ ҚИЗЛАР
БЕЛЛАШУВИ

Авваллари рингда кураш ёки боксга тушган, яъни эркакларга хос спорт турлари билан шугулланаётган қизларни кўрсак, ажабланардик. Энди эса бу табиий ҳолга айланиб қолди ва улар эришаётган муваффақиятлар ҳам чакимас.

Қуни кеча Тошкентдаги «Жар» спорт-соғломлаштириш мажмуида самбо бўйича хотин-қизлар ўртасида ўтказилган республика чемпионати қоридидаги фикрни тўла тасдиқлайди. Чунки бу ўзига хос беллашув шу йилнинг июнь ойида ўтадиган Осиё чемпионати ва ноябрда старт оладиган жаҳон чемпионатида қатнашиш учун саралаб олиниши билан ҳам муҳим аҳамиятга эгадир. Ҳуллас, мурасасиз кечган баҳсларда андижонлик Д. Убайдуллаева, Н. Ҳамдимова, тошкентлик М. Сатторова, самарқандлик Э. Умарова, Г. Исмаилова, қашқадарёлик Д. Абдурахмонова, С. Эштемирова, хоразмлик Ў. Рўзметовалар олтин медалларга сазовор бўлишди.

Мастура ЮНУСОВА,
«Оила ва жамият» мухбири.

РЎЗИГУЛ САФАРОВА:

ТАБИАТ ТАҚДИРИМДИР

Тўхта хожи бир қарашда қаттиқўл, далли-ғулли бўлиб кўринган билан табиатан ер билан сирлашадиган, ҳатто чуқоли билан ҳам сўзлашадиган, гиёҳ билан даррлашадиган жуда юмшоқ кўнгил одам эди. Шунинг учунми, у оралаган дала-тўз ўзини «ёб» ҳосил берар, дехқонига борини тўқиб соларди. Ҳожининг тўнғичи Рўзигул мактабни битирадиган бўлди. «Болам, ўрмон билан ишлайдиган бирон ўқигани борсанг-чи. Ўқигани битириб келсанг, мени ўзинга ёрдамчи қилиб олсан», деди. Шу отанинг қизи-да, Рўзигул аслида ҳам табиат шайдоси эди. Ўйлаб-ўйлаб, қишлоқ хўжалик институтига ҳужжат топширадиган бўлди...

Ўқигани битириб келиб, бинойдайд боғ агрономи бўлиб ишлаб юрганида, бир кун телевизор орқали вилоятда табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси очилаётгани ҳақида хабар беришди.

— Менинг жойим айнан шу ташкилотда, ота, сиз нима дейсиз? — деди Рўзигул.

Тўхта акага ҳам бу фикр маъқул тушди:

— Ҳайвонот билан набототни Оллоҳ бандасига омонат қилиб берган. Уни ҳимоя қилиш катта савоб. Ишлагин, қизим, савобга қоласан.

Уни таҳлилий назорат инспекциясига оддий назоратчи қилиб ишга олишди, кейин етакчи мутахассис, бош мутахассис, инспекция мудири лавозимига кўтарилди.

Ҳар ҳафта Термиздан уйига, Музаббидга келганида отасига ўз ишларини гапириб адо қила олмас эди.

— Атроф-муҳитни, табиатни қанчалик чуқур ўргансангиз, шунчалик кўпроқ меҳр кўркансиз. Табиат гўзал ва саховатли,

айни пайтда, ҳимоясиз. Айрим одамзод эса бемехр ва очкўз, ям-яшил бўлиб, кўрган кўзни қувонтириб, ҳавони тозалаб турган юз йиллик арча ҳам улар учун бир арава ўтин, холос. Биз табиатни ана шундай очкўз инсонлардан асрашимиз керак.

Илм шундай нарсаси, уни билган сайин кўнглингизда унга бўлган эҳтиёж ортиб боравераркан. Яна кўпроқ билгинг келаверади, майда-чуйда гап-сўз, ташвишлардан қочиб, ўзингни изланишларга урасан. Рўзигул Сафарова ҳам шундай қилди. Яна отасига маслаҳат солди:

— Илм қилсам, дегандим. Қарағайларни кўплар кўрк учун экади, аслида, бу дарахтлар элу халқни четдан келадиган қанча касаллик вирусларидан сақлайди. Шу ҳақиқатни илмий жиҳатдан асослаб беришим керак.

Бу таклиф отасига ҳам маъқул тушди:

— Ҳукуматимизнинг илмга, аёлларга эътибори катта, қизим, омадингни берсин!

Рўзигул 1991 йили сиртдан аспирантурага кирди. Тадқиқотлари ниҳоялаб қолган эди. Элдор қарағайларининг асл ватани бўлган Қабардин-Болқор вилоятларига бориб, тоғма-тоғ юриб, бир ой бу дарахтларнинг фойдалилик хусусиятларини ўрганди. Тадқиқотлари жараёнида яна бир муҳим томонини билдики, Элдор қарағайлари кўпроқ завод-фабрикаларнинг атрофига экилар экан. Сабаби, унинг барглари заҳарли газларни ҳам ютиш хусусиятига эгалиги билан ажралиб тураркан.

«Кўшин Тожикистондаги алюминий заводидан ажралган фтор газига ҳам тўғаноқ бўлади-ку бу нина баргли дўстларимиз», — ҳаёлига келган фикрдан қувониб кетди у.

1994 йили илмий ишини

ҳимояга қўйди. Ҳимояга Озарбойжон Республикасида шу мавзу бўйича катта илмий изланишлар олиб борган профессор Муҳаммад Сафаров келди. Рўзигулни саволларга кўмиб ташлашди. Бу илмий иш ҳаммага қизиқ эди ва юз фоиз овоз билан маъқулланди. Энг муҳими, шу йили нина баргли Элдор қарағайларини экиб кўпайтириш бўйича ҳукумат даражасида қарор қабул қилинди.

Ўз ишига бўлган қизиқиш, бошлаб қўйган илмий изланишлари уни яна пойтахтга бошлади. Яна отанинг маслаҳатлари унга далда бўлди:

— Илгари илм ўрганиш учун Самарқанд Бухорога бориб, ўн йиллаб мадрасаларнинг тупроғини ялаб ётишган. Ҳозир, Оллоҳга шукр, мустақиллик замони, ният қилиб йўлга чиқсанг, самолёт 6 соатда Маккаю Мадинага олиб боради. Тошкент-ку, бир қадамдай гап. Илминг зиёда бўлсин, ҳам ўзингни, ҳам элнинг қўлласин!

Тошкент вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитасида ишлаган тўрт йиллик умри илмий изланишлар, тажриба ва ҳулосалар билан ўтди. Докторлик ишининг асосий тадқиқотлари амалга ошириб бўлинган эди.

2001 йили Рўзигул Сафаровани Сурхондарё вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитасига раис қилиб юборишди. Докторлик ишлари ҳали ниҳоясига етмаган бўлса-да, у ўтган тўрт йил мобайнида анча-мунча янгилар яратган, тажриба орттирган эди. Аслида, шу соҳада ўтган 12 йиллик умри табиатни асраб-авайлаш, одамлар билан ишлаш борасида катта бир дорилфунун сабоқларини ўташ йўли бўлди.

Сурхондарёга қайтган, биринчи ишни табиатни ўрганишдан эмас (у вилоят табиатини беш

панжасидай биларди), шу соҳада ишловчи одамларни ўрганишдан бошлади. Яъни: «Ким бу ерда шунчаки тирикчилик учун, ким табиатга бўлган муҳаббати деб ишляпти?»

Талабни қаттиқ қўйди. Зиммасидаги масъулиятни кўтаролмаганлар аста-секин ишдан бўшаш ҳақидаги аризаси билан кира бошлади.

Рўзигул уларга ҳам бирор муносиб ишлар таклиф қилди:

— Сизу биз ҳам аслида ўзимиз асрамоқчи бўлаётган табиатнинг бир бўлагимиз. Бу ердан ҳеч ким норизо бўлиб чиқиб кетмаслиги керак.

Иккинчи иши — кенг жамоатчилик орасидан фидойи, қуноқ ҳамфикрлар излади ва топди.

Учинчидан, жамоатчиликка замин узра қад кўтарган ҳар бир ниҳол табиат муҳдаси ва унинг жавобгарлиги борлигини аналтиди. Кўплар «Идора меники, унинг олдида, ҳовлисида ўсган дарахтлар ҳам меники» деб юз йиллик арча, қарағай, эман каби ноёб дарахтларни ҳам тағидан арралаб, истаса сотиб, истаса қурилишига ишлатиб юборарди. Рўзигул ана шундай ўзбегларим «бойвачча»лардан табиатга келтирган талофати учун миллион-миллионлаб жарима ундириди. Бу эса албатта, осон бўлгани йўқ...

Аслида инсон учун бу қисқина умрда ўзининг кўнглига ёққан юмш билан шугулланиш ҳам катта бахт. Агар сенга завқ берадиган бу иш умринг мазмунига айланиб, уни шон-шўҳрат гуллари билан безаса, бу — янада катта бахт: Рўзигул Сафарова ўзи жон-дилдан севган юмш — она табиатни муҳофаза қилиб, нафақат ҳамкасблари, балки барча табиатсеварлар орасида катта обрў-эътибор қозонди.

Ҳа, бу тиниб-тинчимас аёлга қараб, беихтиёр ўйга толасиз: бир аёлга яна нима керак? Тинчлик, оиладаги меҳр, фарзандлар бахти, эл-юрт ҳурмати... Шу боис Рўзигул ҳам шундай улғу Ватан фарзанди-аржуманди эканлигига минг шукрлар айтади:

— Яратганга шукр, юртимиз тинч, дастурхонимиз тўкин, ҳалол ишлаган одам бахтли умр кечирапти.

Жамила ЭРГАСHEВА,
Сурхондарё вилояти.

ИСМ ҲАМ ҲУСН

САБОҚ

...Бир кун кўчада уч-тўрт боланинг тортишайтгани устидан қичиб қолдим. Бирини «Нега мени Баққи деб қақирасан, ахир отим Бахтиёр-ку» деса, иккинчиси «Унда сен нега менинг фамилиямни бузиб Кўчқорқул дедин?» дея бўш келмасди. Аслида уларнинг иккаласи ҳам ҳақ эди. Чунки ота-онамиз бизларга қўйган исм ҳам, қолаверса, фамилия ҳам тўғри талаффуз қилиниш билан бирга бехато ёзилиши шарт.

Маълумки, мустақил давлатимизнинг Бош қомуси — Конституциямиз қабул қилинган, никоҳ ва оила тўғрисидаги қонунга ҳам аниқлик киритилди: яъни бу тушунча Оила кодекси деб юритиладиган бўлди. Оила тўғрисидаги қонуний асослар ушбу кодексдан ҳамда унга мувофиқ қабул қилинадиган бошқа меъёрий ҳужжатлардан иборат. Уларда ўзига хос тарихий ва азалий аъёнларга алоҳида эътибор қаратилганлиги ҳам бежиз эмас.

Ўзбекистон Республикасининг 1991 йилда қабул қилинган қонун таҳририда республика никоҳ ва оила кодекси (1998 йилдан бошлаб эса «Оила кодекси» деб номланди) 77-модда билан тўлдирилиб, унда «боланинг исми, отасининг исми ва фамилияси, ота-онанинг хоҳишига кўра ҳамда миллий-тарихий аъёнларни ҳисобга олган ҳолда, бир ёки бир неча сўзлар билан ёзилиши мумкин»лиги таъкидланди.

Ўзбек исмлари, ота исми ва фамилиялари бошқа тилларда ёзилганда, уларнинг асл (бирламчи) ёзилиши сақланиб қолади. Яъни исмлар, ота исми ва фамилиясини ёзиш ўзбек тилининг талаффуз мезонларига мос келиши кераклигига ҳам эътибор қаратиш

лозимлиги ўқитилди. Ушбу кодекснинг 76-моддаси биринчи қисми «Ота-онанинг ихтиёри билан, миллатидан қатъи назар, болага бувасининг ёки отасининг исми фамилия қилиб берилиши мумкин» деган сўзлар билан тўлдирилган бўлса, 70-моддага «Ўзбек миллий аъёнларига кўра боланинг исмига ота-онанинг хоҳиши билан «хон», «жон», «бек», «бону», «биби», «ой», «хўжа» ва бошқа қўшимчалар қўшиб ёзилиши, ота исми эса отасининг исмига «ўғли», «қизи» сўзлари «ий», «зода» қўшимчалари қўшилган ҳолда ёзилиши мумкин» деган учинчи қисм билан тўлдирилган эди.

Албатта, Оила кодексидagi ушбу моддалар моҳиятига назар ташланганда, оддий ҳақиқат аён бўлади: у ҳам бўлса, миллий ўзлгимизни аниқлашчи ҳар бир исм-шарифга муносабат масаласида ниҳоятда эҳтиёткорлик зарур. Негаки, яхши ният билан қўйилган ИСМ ҳам сизу биз учун кўрк, ҳусн вазифасини ўтайди. Уни чала талаффуз қилиш, камситиш ёки шахсимизга тегишли бўлган ҳужжатларни ёзиш ёки тўлдиришда хатоликка йўл қўйиш ҳам мумкин эмаслигини англаб етмоғимиз керак. Ана шундангина қонуний асосланган қоидаларга амал қилган бўламиз ва келтирилган юқоридagi жонли мисолдагидек, ортиқча асаббузарлик ёки тортишашга ҳожат қолмайди.

Фарида ЖЎРАЕВА,
Тошкент вилояти Янгийўл шаҳар
ФХДё бўлими инспектори.

Кўқон шаҳридаги 40-сонли мактаб ҳақида кўпчиликнинг самимий дил сўзларини айтишлари бежиз эмас. Негаки, бу мактаб айнан истиқлол йилларида ўзига хос таълим йўналишига ихтисослашган илм масканларидан бири саналади. Хўш, бу даргоҳнинг ибратли жиҳатлари нималардан иборат?

— Эътибор беринг, бу маскан пештоқига «Айрим ва гуманитар фанларга ихтисослаштирилган 40-сонли давлат умумтаълим мактаби» деб ёзиб қўйилган, — дейди мазкур мактаб директори Дилфуза Зиёвуддинова биз билан суҳбатда.

— Яъни ҳукуматимизнинг айрим фанларни мукамал ўргатиш билан боғлиқ ихтисослаштирилган таълим муассасалари учун яратиб берилган кенг имкониятлардан етарли фойдаланиш мақсадида қабул қилинган махсус қарори ижросини таъминлаш, ўқувчиларга белгиланган йўналишлар бўйича дарс соатлари талабларидан ортиқ билим бериш, фан олимпиадаларида фаол иштирок этиш, таълим жараёни сифатини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Мактабимизда ўқитилган ҳар бир дарс жараёни ноанъанавий тарзда яъни ўқувчиларнинг қизиқишлари тўла ҳисобга олинган ҳолда ташкил

ТАЪЛИМ ДАСТУРИ АМАЛДА

этилган. Бу эса яхши самара берапти. 600 нафар ўқувчига унча — тарих-ҳуқуқ, математика ва кимё-биология йўналишлари бўйича 36 нафар малакали ўқитувчи сабоқ бермоқда.

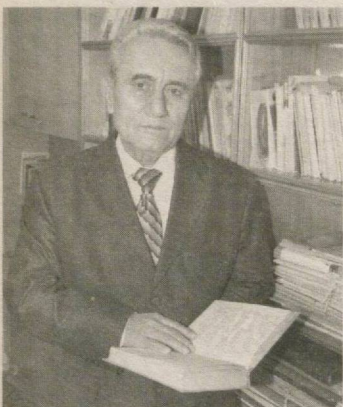
Дарс жараёнларини қузаб, ич-ичимиздан суюниб кўямиз. Нега десангиз, бир пайтлар бола хоҳлайдими, йўқми, барибир, дастурда ўқилиши шарт деб белгиланган дарслар мажбуран ўқилганлиги оқибатида ўқувчида мактабга нисбатан тескари муносабат шаклланган. Расмийлик учун берилган сабоқлар эса ўзини

хеч қачон оқламаган. Бугунги кунда эса айнан ушбу 40-сонли мактабда қўлланилаётган педагогик тажрибалар мамлакатимиз миқёсида ўзини тўла оқлаётганига гувоҳ бўлиб турибмиз.

Дилфуза Зиёвуддинованинг изоҳ беришича, бу илм даргоҳида таҳсил кўраётган йигит-қизлар эртага қандай соҳа ёки касбини эгаллашлари мумкинлиги ҳақида аллақачон аниқ бир тўхтамага қелишадиганлиги ҳам кишини қувонтиради.

Ноила ХОЛМАТОВА,
«Оила ва жамият» муҳбири.

МАКТАБДА КАСБ ТАНЛАШЯПТИ

Кундаликдаги ёзувлардан

«Уч кундан буён заводнинг технология лабораториясида ётиб қолаётган. Диплом ишини тайёрлаш учун «Тоштекстилмаш»га йўлланма олганман. Бу ерда урчқли втулка аввал силликланади, кейин пардозланади, сўнг эса пармаланади... Хуллас, битта деталь 22 та дастгоҳдан ўтади - 22 киши овера... Шу ишни 50 фоизга камайтириш учун ҳеч

Ўрганиб қолганимиз учунми, одатдагидек, домла ҳузурига бораётганимда ҳар эҳтимолга қарши дея ўзим учун дафтаримга беш-олтита саволларни қоралаб ҳам қўйдим. Чунки кўпчилик олимлар, айниқса, аниқ фанларга ихтисослашган ўқитувчи-профессорларнинг тилини топиш ҳадеганда осон кечавермайди. Аксарияти «савол-паволларингиз борми ўзи, шунга қараб жавоб бера қолайин» дейди ошқора. Лекин Неъматилла ака билан учрашгач, ҳалиги ёзиб қўйган саволларим ҳам бир четда қолиб кетди. Нега дейсизми? Сўхбатлашишдан аввал у киши камтарилик билан «билмасам, мана, Умр деган дарёда яхшими, ёмонми, сузиб келаётганимизга ҳам ётмиш йил бўлаяпти. Бундоқ ўйлаб қарасам, йиллар жуда тез ва шамолдай ўтиб кетгандек назаримда, лекин дўппини бошдан олиб, унутилмас хотираларни эсласам, сокин ва мазмунли кечгандай туюлган. Яхшиси, синглим, бугунча манами қораламаларни бир ўқиб чиқсангиз, кейин бафуржа гаплашсак» деб қолди.

ситети—С.Ф.) институтига ўқишга кирди. Мехрибон устозлари Тошбой ака ва Ҳамидулла акалар бу «оловқалб» талабадаги истеъдод қирраларини англаб, келажақда унинг етук олим бўлишига чин дилдан ишондилар...

Неъматилла энг аввало онажонининг ёруғ ниятларини, қолаверса, унга умид кўзларини тиккан устозларининг ишончларини оқлаш учун тиним билмай изланди. Оддий мисол: домланинг кундаликдаги диплом иши билан боғлиқ деталё воқеасини эслайсизми? Худди ана шу оддийгина «кашфиёт»и унинг кейинги нурили тақдир йўлларини ёритувчи чироқ бўлиб қолди. Нега десангиз,

ИЛМ ДАРҒАЛАРИ

ётган турли олий даргоҳларда «Ўз-ўзини соловчи станоклар», «Кибернетиканинг фалсафий масалалари», шу жумладан, Тошкент Давлат техника университетида «Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш» деб номланган махсус дастурлар неча ўн йиллардан бери ўқитиб келинмоқда. Олимнинг назарий тадқиқот натижалари Ҳамдустлик давлатлари ва республикаимиздаги корхоналар — Тошкент трактор ва компрессор, тажриба заводларида, «Геологияқидирув», «Тошқинлоқхўжалик-

«Олим бўлиш осон, одам бўлиш қийин...»
Файзулла ас-САЛОМ

ён, аслида ҳар қандай инсон кечган яхши-ёмон кунларини эслаб туриши ва ўзига ўзи савол бериши керак. Ҳўш, мен олтимиш, етмиш, тўқсон йил яшаб қўйдим, ортимда одамлар эсласа арзийдиган қандай савобли ишларим қолаётми? Шу маънода шахсан ўзим ҳақимда айтадиган бўлсам, мен жуда бахтлиман! Нега дейсизми? Худога минг қатла шукрки, билган-таниганлар «Барака топсин, домла Восил Қобуловнинг шогирди сифатида ишончли оқлади» дейди. Ана шунинг ўзи мен учун энг шарафли ва муносиб баҳо эмасми? Қолаверса, О.Салимов, Н.Молчанов, Л.Глейзер, Б.Балакшинлар ҳам менга устозлик қилганлар, уларга ҳам таъзим қиламан.

— Неъматилла ака, шунча йил илм билан, ижод билан шуғулланган зукко бир олим сифатида айтсангиз, шахсан сиз ҳаётда ОИЛанинг ўрни қандай мезонлар билан ўлчайсиз? — Бошқа миллат ва элатлар ёки Европа, океан ортида яшаётганлар учун тўғри, оила деганимиз иккинчи даражадаги тушунча. Мен бу ҳақда мунозара ёки мулоҳаза юритмоқчи эмасман. Лекин бизнинг Шарқда, аниқроғи, Ўзбекистонда оила шайи, номусли миллатнинг ғурурига қийссланади. Нега оилани муқаддас деймиз? Отаси ё онасининг юзини ерга қаратган фарзандни ким деб атаймиз? Ёки маҳалласи, қишлоғи шаънига доғ туширганми-чи? Ана энди Ватанига хиёнат қилган, сотган киисани «ватангадо, ватанфуруш» деймиз нафрат билан. Тасаввур қилаясизми, сизу биз яшаётган каттаки-кичкини, Оила ҳам ана шу улуг Ватанинг бир бўлағи, парчаси. Шундай экан, ҳар доим ана шу муқаддас кўргоннинг тинчлиги, тотулиги ҳақда қайғуриб яшаш бизнинг шарафли вазифамиз, бурчимиз.

Мен ҳар доим фарзандларим, набираларим ва шогирду талабаларимга ҳам қайта-қайта таъкидлайман. Шундай озода обод юртда, заминда яшаймиз, бизлар қандай замоналарни, даврларни кўрдик. Бундай дорилмомон кунларни орзу қилганлар қанча эди, бахтимиз бор эканки, бу толе бизга насиб этди. Юртбошимиз, давлатимиз халқимизнинг тинчлиги, фаровонлиги йўлида шунча имконият, шароитлар яратиб берапти, ёшларга кўрсатилаётган ғамхўрликлар, буларнинг ҳаммаси ўз-ўзидан бўлаётгани йўқ. Шунинг учун истиклолнинг, тинчликнинг, тўқиликнинг қадрига тилда эмас, ақсиз, амалда чин дилдан етайлик, дейман.

— Энди ўз оилангиз ҳақида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Умр йўлдошим Лолахон педагогика фанлари доктори, профессор, халқаро педагогик таълим академиясининг мухбир аъзоси, Тошкент Давлат педагогика университетида ишлайди. У ҳам илм одами-да, ҳеч тиниб-тинчимайди. Хали у шогирдининг ташвиши билан югуриб юради, хали бошқасининг. Яна денг, ногирон болаларга қўмак берувчи марказ ҳам ташкил этган. Унда нуқти, эшитиши оғир, ақли заиф ўсмирларга ҳар томонлама ёрдам кўрсатилади.

Ўғлим Давронжон Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги корхоналаридан бирида ишлайпти, қизим Наргизахон эса фан номзоди, тиббиёт соҳасида хизмат қилади, келимин Шаҳнозахон — иқтисодчи, қўёвми Ботиржон — республика кимё саноати компанияси раҳбари. Оллоҳга шукур, олти набирамиз бор. Шуларнинг бахтини, икболини бурсин!

...Хуллас, биз бугун мухтасаргина ҳикоя қилган ҳақрамонимизнинг умр дафтаридега ҳали қўпчилигимиз учун ҳалол яшаш йўли, қолаверса, илму маърифат ахли учун ибратли ҳаёт сабоқлари деса арзғулиқ ёрқин хотиралар, катта тарбиявий аҳамиятга эга воқеалар бисёр. Дарвоқе, домлани яқиндан билган, ҳамдард, дилдош бўлган дўстларидан бири «Неъматилла Мўминов чин маънода ҳам ҳалол одам сифатида, ҳам етук ва яхши олим сифатида ўзлигини намойён эта олди» деганида минг бора ҳақдир.

Санобар ФАХРИДДИНОВА,
«Оила ва жамият» муҳбири.

ҲАЁТ ШИОРИ — ҲАЛОЛЛИК ВА ЯХШИЛИК

ёхуд Тошкент ахборот технологиялари университети проректори, техника фанлари доктори, профессор Неъматилла Мўминов сийратига чизгилар

ким йўғида иш жараёнини ўзим синаб кўрдим. Бир-бинойидек деталь чиқди!»

«Деразмдан бир туп ўрикнинг оппоқ гуллари ой нурида ялтирайди. Унинг мевасини ҳамма ёйди. Лекин соҳибкор-боғбонини ҳеч ким сўрамайди. Менимча, яхши инженер ҳам шундай янгилик яратсинки, бундан барча ишчилар фойдалансин, одамларнинг оғири енгил бўлсин. Майли, бу янгиликни ким яратганини сўраб ўтиришмасин...»

«Қилиб бўлмайдиган иш йўқ экан! Ниҳоят, «Урчқли втулка деталини ясаш учун поток тизимини тузиш» деган мавзудаги диплом ишини ҳам тамомладим. Заводнинг технология лабораторияси бошлиғи Василий Михайлович ва домлам Георгий Николаевич катта анжуманда мени роса мактаб: «Неъматилла яратган деталь ясаш тизими ярим млн. сўм(1962 йил) фойда келтиради. Бу унинг беш йиллик стипендиясидан 22 марта кўп» —дея пешонамдан ўпганида, шу қадар энтикиб кетдимки...

Неъматилла аканинг «Кундалик дафтаридеги бу ёзувлар тасаввур қилаясизми, сал кам олтимиш йил бурунги воқеаларга боғлиқ. Бир оғизгина мактов эндигина катта ҳаёт бўсағасига қадам қўётган йигитнинг кўнглини осмон қадар кўтариб юборди. Ва беихтиёр муштирагина онаизори кўз олдида гавдаланди. Яна хотиралар уйғонади. Ўтмишдаги воқеалар кино лентаридай бир-бир ўтаверади.

...Қўна Тошкент. Эски шаҳар бозори. Нон тилло баҳосига чиқиб кетган, карточкага тарқатилган, олтиқчаам йўқ. Яшаш керак, яшаш учун эса тиним билмай, неча ёшда бўлсанг-да, елиб-югуришинг шарт. Бўлмаса ўлиб кетиш ҳеч гапмас. Неъматилла жияни Ботиржон билан онасига қўмакчи. Қўларидан келгунча Эски шаҳарда қасбобчилик қилдиган қўшилариға тоғорада гўшт ташийди. Тўққиз болани оёққа турғазини учун жуда оғир кунларни бошидан кечирган Умрхон ая айниқса Неъматилланинг мактабда фақат аёло болаларга ўқийганини билиб, эшитиб, суюнар, «насиб этса, шу болам катта одам бўлади» деб куну тун Яратганга илтижолар қиларди. Онанинг нияти, дуолари ижобат бўлади, деганлари рост экан. Неъматилла мактабни олтин медал билан тамомлади, Тошкент политехника (ҳозирги Тошкент Давлат Техника универ-

Неъматилла Мўминов шундан кейин кимсан, номи дунёга машҳур академик Восил Қобуловнинг назарига тушди. Бевоисита у кишининг маслаҳати ва кўмаги билан дастлаб Москвадаги станок ва асбобсозлик институтига ишга, кейин эса аспирантурага ўқишга кирди...

Шу ўринда домланинг яна бир истеъдод қирраси ҳақида ҳам айтиб ўтишимиз керак. Бу унинг бевоисита ижодга, адабиётга дахлдор жиҳати хусусида. Ўзининг айтишча, у мактабда ўқиб юрган пайтларидаёқ ҳамма кўрадиган, лекин эътибор бермайдиган турли хил қизиқарли воқеа, ҳодисаларга ўзгачароқ яъни ёзма тарзда муносабат билдиришни ёқтирган. Шу боис бўлса керак, ўқувчилик йилларида ҳам болалар газета-журналларида ўзининг мақолалари, шеърли машқлари билан қатнашиб турар, бу ҳавас, қизиқиш кейинчалик, мусофирликда ўқиб, ишлаб юрганида ҳам унга жуда асқотди: таржимонлик қилди, қатор газеталар, радио ва телевидениенинг энг фаол жамоатчи муҳбири сифатида ижод билан машғул бўлди.

Тошкентга — қадрдон она юртига қайтиб келганидан сўнг Кибернетика институтида фаолият кўрсатиб, илмий котибликдан то директорлик лавозимигача кўтарилди. Машаққатли илмий изланишлари натижасида шу орада докторлик диссертациясини ҳам ёқлади, профессор бўлди. 1991 йили Халқаро муҳандислик, 1992 йилда Украина технология, 1994 йилда эса Германия академияларининг академиқлиғига сайланди.

Муболагасиз айтиш кераки, Неъматилла Мўминов халқ хўжалиги тармоқларини ахборотлаштириш, республика машинасозлиғидаги ишлаб чиқариш технологик жараёнларини бошқариш, автоматлаштириш тизими ва усуллари соҳасида мамлакатимиз микёсида ўзига хос мактаб яратган олимлардан бири сифатида тан олинган. Унинг ташаббуси билан республикаимизда фаолият кўрсата-

маш», «Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирамаларида жорий этилган.

Домланинг 400 дан ортиқ илмий иши, 12 та монографияси, 20 та китоби, 19 та рисола, битта патент, 6 та ихтироси, 56 та қомусий мақоласи, 32 та маъруза матни ва 155 та оммабоп мақолалари чоп

этилган. Олимнинг бевоисита назорати ва кўмаги остида 30 та номзодлик ва 10 та докторлик диссертациялари ҳимоя қилинган. Неъматилла Мўминов республика «Информатика ва ҳисоблаш техникаси» жамияти раиси, «Кибернетика масалалари» илмий тўплами таҳририяти аъзоси ҳам бўлган.

Ҳикмат излаганга ҳикматдир дунё... Шоир Садрриддин Салим Бухорий ёзганлар-а, шу мисраларни, неганди ана шу сатрни жуда кўп такрорлайман... дейди Неъматилла ака. — Биласизми, ҳаётнинг ўзи ҳикмат. Яшаш учун кураш, бола-чака, тирчилик, буларнинг ҳаммаси бир восита ҳолос. Лекин тонг саҳарда уйғониб, атрофга боқиб, она табиятнинг бебаҳо ҳавосидан тўйиб баҳраманд бўлганимда одамозат учун бир лаҳзалик нафас олиш ҳам нақадар азиз ва қадрли эканини туйиш...Бу ҳам ҳикмат эмасми? Ана шундай соҳир туйғулар юрагимда гоҳо акс садо беради ва ўзимча неларнидир қозғога тушираман. Лекин шоирликка даъвойим йўқ, ўзим учун, фарзандларим учун ўзим ёзиб қўяманда...

Бугун сизга ўз бошимдан ўтган унутилмас хотираларимни ҳикоя қилаяпману, бир қур ортимга, ўтган умр йўлларимга назар ташладим. Бу табиий жара-

ДИЛБАНДЛАР ДАРДИГА ДАРМОН БЎЛАЁТГАНЛАР

✓ МЕХР ҚОЛУР...

...Раъно билан Адхамжон бир-бирларига кўнгил бериб оила қуришди. Уларни кўрганлар: «Ўзук-ка кўз кўйгандай муносиб экан», дейишарди. Ниҳоят, бу ёшларнинг бахтини дунёга келажак фарзанди тўқис қиладиган бўлди. Аммо афсуски уларнинг қувончи узокқа чўзилмади. Фарзанд ногирон бўлиб туғилганди. Раъно боласига қараб бир эзилса, умидлари сўнган эрига бокиб, яна азобланиди. Ахир, бу гўдакда нима гуноҳ? Наҳотки у бошқа болаларга ўхшаб чопқиллаб юролмаса? Ҳаётнинг бетакрор, гўзал лаҳзаларини ота-онаси билан баҳам кўролмаса? Наҳот энди у фарзандини етаклаб боғчага, мактабга олиб борулмаса? Бу азобли уйлари кўтаролмаган аёл йилдан-йилга чўкиб, озиб-тўзиб борарди. Аммо у боласини ташлаб ҳам қўймади. Адхамжон уни яна фарзанд қўришга ундайвергач, ноилж қолган аёл ушбу масканга ташриф буюрди.

Фарида ХУСАНОВА — Пойтахтимиздаги Юнусобод тумани халқ таълими бўлимига қарашли, «Семур» номли 560-ногирон болалар реабилитация маркази директори, Халқ депутатлари Тошкент шаҳар кенгаши депутати.

— Ўзим педагог-психолог бўлганим учунми, болалар билан ишлашда биринчи галда улардаги муаммоларни тез илғаб олишга уринаман. Хореография билим юрти директори лавозимиди ишлаб юрган пайтларим эса ногиронлар муаммоларини бартараф этишга кўмаклашувчи марказ ташкил қилишни ният қилиб юрардим. Ниҳоят, 1988 йилда шундай

марказни ишга туширишга эришдик. Дастлаб, бу боғчада 2 ёшдан 8 ёшгача бўлган, таянч ҳаракати аъзолари бузилган, руҳий ривожланиши сустлашган, ақлан заиф, имконияти чекланган болаларга малакали тиббий хизмат кўрсатишни режалаштиргандик. 1997 йилдан эътиборан эса юрши имконияти чекланганлар учун бошланғич синфлар ҳам очдик. Бу ерда болалар душанбадан жумагача, яъни беш кун давомида ётоқхона шaroитида яшаб, малакали тарбиячи, ҳамширалар, шунингдек, дефектолог ва психологлар назоратида бўлишади. Уларнинг вазифаси имконияти чекланганларни соғломлаштириш, бошланғич таълим бериш, жисмонан ривожлантириб, жамиятда ўз ўрнини топишига яқин-

дан кўмаклашишдан иборат. Бу ишларни амалга оширишда эса жисмоний тарбия хонаси, физиотерапия ва укалаш хоналари, кишки ёпиқ сув ҳавзаси мунтазам равишда улар хизматида. Шунинг учун ҳам бемор болалар қисқа муддат ичида тузалиб, соғлом ўсаётган тенгқурлар сафига қўшилиш имконига эга бўлишмоқда. Малакали тиббий кўрик ҳамда тегишли муолажалар натижасида ташхиси енгил шаклда бўлган болажонларнинг 25-30 нафари ҳам рамзий, ҳам тўғри маънода оёққа туриб кетмоқда.

Саодат БАҲОДИРОВА — психолог:

— Марказимиздаги болалар кўпроқ яқинлари, ота-она меҳрига зор. Улар билан муомала қилишда кўп йиллик педагогик тажрибамга таянаман. Тўғри, айрим болаларнинг касаллиги кучайганда уларни бошқариш қийин бўлади. Бундай пайтда уларни ўйинчоқлар хонасига олиб кириб, кўлига рангли, ўзига ёқадиган ўйинчоқларни бераман. Турли ўйинларга чалғитаман. Имконияти чегараланган болалар билан ишлашда қўлланиладиган психологик йўналишлардан «эртак-терапия» усули ҳам яхши натижа беради. Бунда ўйин орқали руҳият билан боғлиқ айрим муаммолар, салбий хислатлар бартараф этилади. Шунда боладаги кескинлик ҳолати сустлашади. Бундан ташқари, унга бирор юмушни бажартиришдан аввал жиддий эътибор қаратиш шарт бўлган айрим жиҳатлар ҳам бор. Яъни болага яқинроқ келиб, унинг нафас олишига мослашиб, кўзига тик қаралади. Сўнг пешонасига қараб буйруқ берилади. Шунда у айтганингизни тез бажаради. Бу ҳам тарбиялашнинг энг қўлай усулларида бири.

Фарида АБДУЛЛАЕВА — дефектолог:
— Иккинчи синф ўқувчиларига дарс

бераман. Синфимизда 12 нафар ўқувчи бор. Умумтаълим мактабларида ўқитиладиган барча дарслар бизда ҳам ўтилади. Аммо бироз енгилроқ тарзда. Яъни биз болаларнинг ўқиш, ёзиш, нутқини ривожлантириш учун машғулотларни кўпроқ ўйин тарзида ташкил этамиз. Улар билан муомала қилишда ниҳоятда эътиборли бўлиш керак. Бундай болаларнинг туғилиш тарихи ҳам аянчли. Масалан, Маҳмудни олиб келишганида 3 ёшда эди. У ДЦП-болалар церебраль фалажи билан туғилган. Умуман гавдасини тутолмас, ҳаракатсиз, ҳатто қошиқни ҳам ушломасди. Ҳозир умумий аҳволи ҳам, руҳияти ҳам анча яхшилланган. Ўзини тутиб мустақил юра олади, қошиқ ушлаб, овқатини ўзи ейди, берилган вазифаларни бажаради. Бу ерда дўстлар орттирди, ўзини энди анча дадил ҳис қилапти.

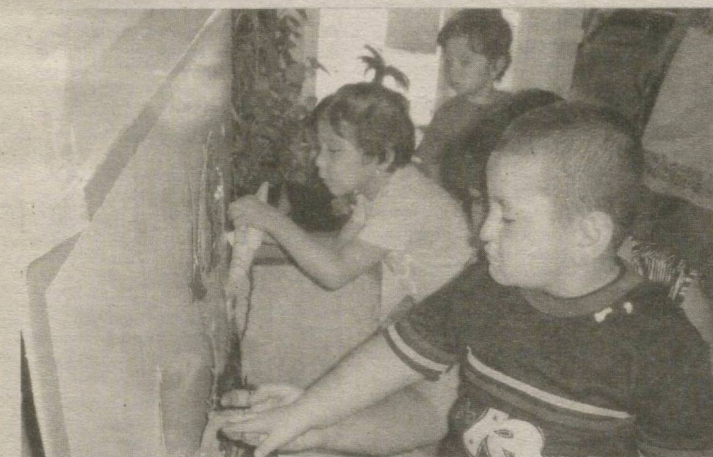
Унинг ногирон бўлиб дунёга келишига асосий сабаб — ота-онаси яқин қариндош. Тақдирнинг тарбиясини қарангки унинг укаси ҳам ногирон, аммо синглиси соғлом. Бундан кўринадики, қариндошлик ришталарининг салбий оқибатлари кўпроқ ўғил болаларда сезилапти. Тўғри, биз шундай нуқсонли болалар соғликларини бутунлай тиклаб олишларига кўмаклашишимиз мушкул. Лекин уларга қўлимиздан келгунча ҳаёт шодлиқларини ҳис этиш ва англашишга кўмак берамиз. Чунки бу беғуноҳ норасидаларнинг ҳеч қандай айби йўқ, уларнинг ҳам яшашга ҳаққи бор-ку!

Гулноза ОРИПОВА — ҳамшира:

— Марказимиз жамоаси, қолаверса, малакали тиббиёт ходимларининг сайй-ҳаракатлари билан айрим ташхиси енгил болалар бутунлай соғайиб, оммавий мактабларга ҳам боришяпти. Масалан, Нодиров Хусанни 3 ёшида олиб келишганида унинг аҳволи анча оғир эди. Аммо ўзи ҳам астойдил интилди, биз кўмаклашдик ва у соғайиб, бу йил мактабга чиқди. Ёки Никита деган бола ҳам бутунлай тузалиб кетмаса-да, ҳар қалай ҳасса ёрдамида юрадиган бўлди. Залина Утцеева, Зиёда Йўлдошевлар ҳам соғлом болалар ўқийдиган мактабда таълим олишяпти. Уларнинг қувончи — бизнинг қувончимиз, ота-оналарининг хотиржамлиги — бизнинг ютуғимиз.

Лекин, минг афсуски, атрофимизда, ёнгинамизда таниш-билишларимиз орасида мақоламингиз аввалида тилга олиб ўтганимиз — Раънога ўхшаб турмушнинг аламли азобларига дуч келганлар ҳам учрайди. Тўғри, бу ҳам тақдир ёзиғи ёки сиз-у бизнинг ҳаётда йўл қўйган айрим хатоларимизнинг ачиққ мевасидир. Лекин на илож? Ҳар қандай вазиятда ҳам шундай қисмат соҳибларига меҳр-муруват кўрсатишни, ҳамдард бўлмоқни ўзимизнинг инсоний бурчимиз деб билайлик. Шунинг учун ҳам бундай савобли ишларга бошқош бўлаётганларни ҳар қанча олқишласак арзийди.

Нигора РАҲМОНОВА,
«Оила ва жамият» муҳбири.

Яқинда газетада рус миллигига мансуб 9 ёшли қизчанинг оғир хасталикка чалингани ҳақидаги мақолани ўқиб қолдим. Қизчадаги касаллик ташхиси дунёда атиги 3 кишига қўйилган экан. Унинг тузалиб кетишига умид кам бўлса-да, қизчадаги яшашга интилувчанлик, бардоши, қатъияти, иродасининг нақадар кучли эканлигига қойил қолдим. У аҳволнинг бир озгина яхшиллангани учунгина шукрона этиши билан катталарга ўрнак кўрсатган. Мақолани ўқиган киши қизчага нисбатан ҳамдардлик билан бирга, саломатлик — энг бебаҳо неъмат.

Биз кўпгина ўзимизнинг юриш-туришимиз, тарбиямиз, ахлоқимиз ҳақида кўп гапирармиз, танқид қиламиз. Аммо қилган хатоларимиз ёки яхши амал-

МЕХР СОТИЛМАЙДИ, БЕРИЛАДИ!

ларимизни сарҳисоб қилишга вақт топа олмаймиз. Дунё ишларига шунчалик берилиб кетганимизки, охири марта қандай савоб иш қилганимизни, яхши амалимизни, кимгадир ёрдам, ҳиммат кўрсатганимизни, меҳр берганимизни эслолмаймиз. Эътиборсизлик бизнинг энг катта камчилигимиз эмасми? Ҳатто, ўз ҳаётимиз, эртаимизга, ҳатто чин инсон сифатида бир-биримизга нисбатан эътиборсизлигимиз борган сари ортиб бормаяптимизми?

Бир куни дугоналаримиз билан ўқишдан келаётган эдик. Йўлни кесиб ўтаётганимизда ёши катта бир киши биз томонга қўлларини чўзиб кела бошлади. Биз кўрқиб ундан қочдик.

У «Ёрдам беринглар, йўлдан ўзим ўтолмайман», деганидан сўнггина унинг кўзлари ожиз эканини билдик. Унинг қўлидан етаклаб, йўлдан ўтказиб қўйдик. Манзилига етгач, кекса киши бизни узундан-узок дуо қилди.

Одатда бирор кичкинагина муаммога дуч келсак, ўзимизни энг бахтсиз, ҳеч кимга кераксиздек ҳис қиламиз. Алами-мизни бизга доимо яхшилик тилловчи яқинларимиздан, ота-онамиздан оламиз. Уларни хафа қиламиз, дилларини ранжитамиз, аммо кейин ўзимиз ич-этимизни еб, қийналиб юрамиз. Бу барчага таниш ҳолат. Тўғри, беш кўл баробар эмас. Барча-ни айблашга, ақл ўргатишга эса ҳаққимиз йўқ. Аммо мен ўзим-

✓ **НИМА ДЕЙСИЗ?**

дан, атрофимиздаги инсонлардан келиб чиқиб шундай фикр билдирапман.

Бир жойда ушбу сўзларни ўқигандим: «Меҳр бермоқ ҳам ҳар куни адо этиш лозим бўлган ибодатдир. Қазосида савоби ҳам, тафти ҳам кам бўлади, акси ҳам».

Шундай экан, меҳрли, сабрли, қаноатли бўлишга ҳаракат қилайлик. Ҳар бир кунимиз учун шукрона айтиб яшайлик.

Дилноза МИРЗАЁҚУБОВА
ЎзДЖТУ халқаро журналистика факультети талабаси.

ШАРМАНДАЛИ «МЕРОС»

«Мен дунёда шундай касаллик борлиги ҳақида учинчи синфда ўқиб юрганимда эшитгандим. Ушанда мактабимизга шифокорлар гуруҳи келиб, ҳамма болаларни бирма-бир тиббий қўриқдан ўтказишган. Мени обдон текширган дўхтирлар ҳар доим болаларнинг калака қилишига сабаб бўлиб келаётган оёқларимнинг қийиқлиги, аслида, туғма захм (сифилис) касаллигининг оқибати эканлигини ўқитувчимга айтётганида эшитиб қолгандим. Ушанда мен бу қандай касаллик эканлигини тушунмаган, аммо шифокорларнинг бир-бирига маъноли кўз уриштириб, бош чайқашлари-ю, сўнг менга ачиниш билан қараб қўйганларидан унинг жуда ёмон дард эканлигини ҳис қилиб, нимагадир сесканиб кетганман!

Аслида эса, менинг оёқларим атайдан синдириб, қийшайтириб қўйилгандек ёйсимон бўлиб турарди. Бундан уялган ёшдан ҳаммиша узун кўйлак ёки кенг-мўл шим, лозимларда юрардим, аммо бирорта либос бу камчилигимни ёплмасди. Бола эканмиз-да, дугоналарим кўпинча «Шоҳи, оёқларинг намунча қийиқми? Ё синганидан кейин нотўғри битганими?» деб сўрашса, «Мени чақалоқлигимда бешикка ёмон белашган, шунинг учун оёғим қийиқ ривожланган», дердим ва бу гапга шу чоққача ўзим ҳам ишонардим. Бора-бора, онамдан ҳам хафа бўлардим. «Нега менга яхши қарамагасиз? Энди ҳамма устимдан куляпти», деб йиғлардим ҳам. Шифокорларнинг ўша гапларидан кейин эса мен бешик ҳақидаги гаплар ёлгон эканлигини

тушуниб етдим.

Орадан йиллар ўтиб, бироз эсимни таний бошлаганимда, тасодифан яна ўша касаллик ҳақида эшитиб қолдим. У ҳақда «бузукларнинг касали» дейишганида, кўз олдим қоронгулашиб кетган. Ўша кунгидея онам билан айтишиб қолдим. «Нимага, сиз шунақа аёл бўлганмисиз?» деб йиғладим. Ахийри, онам менга ҳақиқатни айтишга мажбур бўлди. Аслида, бир пайтлар менинг отам захм билан касалланиб, буни онамга ҳам юқтирган, бундан беҳабар онам ҳомиладор бўлиб, мени дунёга келтирган экан. Онамда ҳам захм борлиги фақат туғруқхонадагина аён бўлган, шифокорлар бу ҳолатдан саросимага тушиб қолишган экан. Ушанда зудлик билан онамни ҳам, эндигина дунёга келган мени ҳам бери-биримиздан айириб, тиртаносил касалликлари шифохонасига ётқизишган, онам даволаниб чиққач, биринчи қилган иши — отам билан ажралиб кетган экан. Мен шу пайтгача ота-онам нега ажрашиб кетганини тушунмас, ич-ичимдан онамнинг отам билан ярашишини истаб юрардим. Аммо энди отамдан бутунлай кўнглим қолганди. Отам ўзининг жirkanч касаллигидан менга шунақа шармандали «ме-

рос» ташлаб кетган экан.

Мана вояга ҳам етдим. Дугоналаримнинг тўйларига ҳам бордим. Аммо ўзим... Шўрлик онам ҳали ҳамон оёқларим тўғрилиб кетишидан умидини узмайди. Болалигимдан менга аямай «Д» витаминларини ичирар, оёқларимга бир неча марта лаънати гипслар қўйдирган, ҳатто бир марта операция қилдирган бўлса ҳам, ўша-ўша — «Шоҳида қийиқ»ман, болалигимда безори болалар устимдан қулиб айтишганидек, «запорожец»ман.

Онам ҳаммиша кўнглимни кўтаради: «Қизим, ўксинма. Ҳали кўрмагандай бўлиб кетасан...» Бунга ўзимнинг ҳам жуда-жуда ишонгим келади. Аммо мана шундай азобларни бошимдан кечиршимга сабаб бўлган одам — ҳаром-хариш юриб, онам иккала мизни бахтиқаро қилган отамга нисбатан нафратим ҳеч қачон йўқолмас керак, деб ўйлайман.

ШОҲИДА.

Маълумот ўрнида шуни айтиш керакки, ҳозирги кунда сифилис — захм билан зарарланган болалар бу касаллигининг аниқ белгилари билан тўғилмаётти. Одатда, бу белгилар боланинг кўзи йиринглаб, қулоғи ёки бурни ириб ту-

ЎҚИҲ

ғилиши билан ҳам ўзини намоён этади.

Агар бола икки ёшга тўлгандан кейин ундан захм инфекцияси топилса, «кечikkan туғма захм» ташхиси қўйилади. Захм белгилари кеч пайдо бўлган тақдирда ҳам, энг аввало, кўз ва қулоқларнинг зарарланиши кузатилади. Оқибатда, бундай хасталик билан тўғилган бола қисқа вақт ичида кўр ёки қар бўлиб қолиши мумкин. Шунингдек, боланинг ташқи кўриниши ўзгариб кетиши, оёқларининг қийиқ ривожланиши ҳам кузатилади.

Масалан, Англиянинг машҳур дипломати бўлган Рендольф Черчилль ҳам 19 ёшида захм касаллигини юқтириб олган эди. Ҳар қанча даволанишга қарамай, бу сиёсатчи 46 ёшида мия сўзаси оқибатда фалаж бўлиб, вафот этади. Унинг бу касаллиги анчайин заиф кўринишда бўлса-да, ўғли — Нобель мукофоти соҳибдори Уинстон Черчиллга ҳам ўтгани маълум. Бунга унинг қинғир-қийиқ тишлари ва оёғининг эгри шаклланишини ҳам мисол қилиб келтирса бўлади. Бечора қизичина Черчилль ҳам болалигида оёқларининг қийиқлигидан уялган, гарчи соғлиги буни кўтармаса-да, доимо отдан тушмай юрган. Унинг тасаввурда фақат чавандозларнинггина оёғи ана шундай қийиқ бўлиши мумкин эди.

Кўриб турганингиздек, биргина қалтис қадам, кўнглихушлик йўлида ортирилган дард нафақат сизнинг, балки фарзандларингизни ҳам бир умрга мажруҳ қилиб қўйиши ҳеч гап эмас экан. Энг ёмони, бу мажруҳлик жисмонийгина эмас, балки маънан ҳам бўлиши — нақадар ачинарли!

Дилфуза КҶЗИЕВА

БАХТИНГИЗ БОҒЛАНМАГАНМИ?

ФИРИБ ВА ТАЪМАГИРЛИК МАШҚИ

Деярли ҳар кун кўча-кўйда, бозорларда «Бахтингизни кўриб берувчилар» сизни бетинини таъкиб қилади. Тўғри, уларга ишонмасиз, ҳатто эътибор ҳам бермайсиз. Лекин инсоннинг табиатида қизиқувчанлик бор. Ўзини эртага нима-лар кутаётганини билишни истади. «Ишонмайман» деган одам ҳам, ҳеч бўлмаса, газета-журналларда бериладиган «Мунажжимлар башорати»га бир қўр назар ташлаб қўйишдан ўзини тия олмайди. Яхшиликка йўйилган башоратларга ишонгиси келади. Аксинча бўлса, «Э, бари ёлгон», деб кетаверади.

Беш-олти дугона гапларда ўтиргандик. Кутилмаганда фолбинлар тўғрисида сўз очилиб қолди. Бир дугонам уларга чин дилдан ишониши ва қилган башоратлари рост чиқиб кетганини тўлқинланиб гапирар бошлади. «Биласизларми, ўтган йили бир яхшудийга фол очиргандим. У менга «Келаси йили турмушга чиқасан», деганди. Ишониб-ишонмай, яна бошқа фолбинга ҳам бордим. Уям худди шу гапни айтди. Мана, иккаласининг ҳам башорати рост чиқди. Яна бир аёлни биламан. У «Ўқиб», одамнинг ичидаги «туғун»ларни ечади. Кейин билсам, бундайларни сеҳр-жоду халоскорлари дейишар экан...

Дугонамнинг гапини бўлмасдан, охиригача чидаб эшитдим. Кўнглимча, таъсирчан бўлганим учунми, менда ҳам шунга ўхшаш воқеалар содир бўлган. Дадмага айтсам, қаттиқ уришиб берган ва фол кўриш ҳам, уни очтириш ҳам гуноҳлигини, била туриб амал қилмаган одам эса қаттиқ гуноҳдор бўлишини ўқирганди. Шу боис қизларга билганларимни

тушунтира бошладим. Улардан айримлари менинг фикримни ёқлади, баъзилари эса йўқ. Бизни фолбинга бошлаб бормоқчи бўлган дугонамга бошимдан ўтказган бир воқеани сўзлаб бердим.

ИЧИМДАГИ МОЗОР ТУПРОҒИ

Бундан тўрт-беш йил илгари дугонамникида ижарада турар эдим. Улар билан бир оиладай бўлиб кетгандик. Онаси мени кўнглига жуда яқин олар, қизларига айтмаган гапларини мен билан бўлишарди. Бир кун у киши мендан ўзи билан Чинозга бирга боришимни илтимос қилди. Бетоблиги учун йўқ

дея олмадим. Эртаси кун тонгда йўлга отландик. Бизга бир нота-ниш киши ҳамроҳ бўлди. Секунд имлигига қизикдим. Унинг айтишича, уч кун давомида холамини ўқиб, ичидаги касалликларини анча «кўтариб» қўйганмиш ва энди уларни чинозлик машҳур

«жодугир» (балки жодугар — муал.)га олдириш учун кетаётган эканмиз. Кун ёришмасдан кўзланган манзилга етиб бордик. Кўш табақали ҳашамдор дарвоза тағида одам тирбанд, навбат куташаётган экан. Бу манзара тўйлардаги наҳор ошини эслатарди. Фақат бу ерда аёл-эркак аралаш. Ҳалиги ҳамроҳимиз бизни эргаштириб, ичкарига бошлади. Тўладан келган аёл қарши олди-да, холамини уйга олиб кириб кетди. Орадан ўн дақиқалар ўтгач, мени ҳам ичкарига имлади. Кирдим, «хе» йўқ, «бе» йўқ, оғзимни очишимни буюрди. У оғзимга шундай пуфладики, ўқиб юбордим. Ичимдан майда суюқ, тулганли ил, қил — галати нарсалар отилиб чиққандек бўлди.

Кўрқанимдан бақириб юбордим. Аёл ердаги нарсаларни санай бошлади:

— Мана бунисига соғлигинг боғланган, бунисига бахтинг. И-е, сенинг ўлимнинг кимга керак бўлиб қолди экан, қизим? Қара, бу мазор тупроғи-ку!

Унинг бу гапларини эшитиб, қотиб қолдим. Нима дейишни билмайман. Умримда эшитмаган воқеалар содир бўлаётгани учун бир холага, бир кўзларни ёниб турган шаддод аёлга қараб туравердим. Бир пайт ҳалиги хотин ичимдан «чикқан» хас-ҳашақлар сони еттита эканини, шу боис ўн тўрт минг сўм беришим кераклигини айтди. Эсхонам чиқиб кетди. Ахир, талаба бўлсам, бунча пулга бир ҳафта яшашим мумкин.

— Опажон пулим камроқ эди. Кейин... булар нима ўзи? — дедим зўрга.

— Эшитмаганмисан дуо, жоду едиришларини? Булар душманларингнинг иши. Насиб этса, отдай бўп кетасан. Бахтинг ҳам очилади, қизим.

Ноилож, жазмим чиқаётганини сездирмай, ўзимни зўрга босиб, чидадим. Ёнимда бор-йўғи етти минг сўм бор экан, олдида ташладим...

Кўнгличанглигим боис яна алданганимни билиб, йиғлаб юбордим. Ҳалиги — бизларга ҳамроҳлик қилиб келган одамнинг эса қайтиб қорасини кўрмадим. Дугонамнинг онаси ҳам жим эди. Онахонинг хасталигидан фойдаланиб, кўнглини кўтариш ўрнига уни ҳам роса алдаб, авраб, қўрқитиб қирқ мингча пулини шилиб олибди. Ўзимча у кишини овулган бўлдим: «Холажон, бу аёлнинг гапларига ҳечам ишонманг. Оллоҳга тавakkал қилинг». Орадан кўп вақт ўтмай холам шифохонадан соғайиб чиқди.

СОВЧИЛАР КЕЛИШМАДИ...

Ҳамхонам жуда иродали қиз. Ҳар нарсая ишонавермади. Фолбинларни-ку қўяверинг. Бир кун уйга келсам, хуноб бўлиб ўтирибди. Кўнглим сўрадим. Айтишча, чошгоҳ пайти бир пўли аёл дарвозани тақиллатибди. Эшикни очса, ул-бул нарсас сўраган. Кейин кафтини очиб, бахтин кўриб қўймоқчи бўлибди. Унинг таъсирига тушиб қолган ҳамхонам даст-

ОЙНАДАН ЎПКАЛАМА

лаб пул, кейин икки қийимлик янги мато, сочик ва совун олиб чиқиб берибди. «Бир ойдан кейин сенга совчилар келади», дебди товламачи. Бўлган воқеани эшитиб, қулиб юбордим:

— Яхшиям тилла тақинчоғингиз йўқ экан. Қолаверса, ичингиздан бир уюм ахлат олиб ташламабди-ку. Дарвоқе, сиз бунақаларга ишонмасдингиз, қайдан унинг қармоғига тушиб қолдингиз?

— Садақа сўраганига пул бормоқчи бўлиб чиқувдим. Бирдан қўлимни ушлаб фол очиб қўйишни айтди. Қолганини билмайман. Нима сўраса, айтганини олиб чиқиб бераверибман...

Фолбиннинг айтгани бўлмади, тўғрироғи, ўхшамай қолди: унинг фолидан бир ой, уч ой, тўрт ой ҳам ўтдики, совчилар келишмади...

Хадиси шарифдан далил

Имом Аҳмад Абу Хурайрадан (р.а.) ривоят қилинган саҳиҳ хадисда: «Кимда-ким башоратчи ёки фолбиннинг олдига бориб, унинг гапини тингласа, Муҳаммадга нозил қилинган нарсаларга қодир бўлибди», дейилади.

АҚЛ — БИРЛАМЧИМИ?

Аллоҳ бандаларига икки йўл берди. Қайси йўлдан кетишни эса уларнинг ихтиёрида қолдириди. Лекин АҚЛ ҳам берди, бу тўғри йўлдан кетиш учун шамчи-роқ эди. Тақилланган ишларни қилиш одамзотнинг табиатида бор. Аммо бу дунёда ирода устунга таяниб яшаш, ақл билан иш тутиш мақсадга мувофиқ. Ақлимиз етган ҳодисаларнинг моҳиятини, натижасини билсак-да, негадир унга амал қилмаймиз. Негадир ички овозимизга қарши бориб, «бахтимизни кўриб берувчилар», «умр йўлларимизни очишга қодирлар», «ичимизни аллақандай жодулардан халос қилувчилар»га ишонамиз. Уларнинг тўсумоллаб айтган гаплари таъсирига тушиб қоламиз. Ҳар қадамда бизни таъкиб қиладиганлар, мушкул-лимизни ечиб беришни, муаммоларимиздан халос қилишни истайдиганларнинг ўзлари муаммолардан холими? Бу ҳақда ўйламаймиз ҳам...

Башорат ОТАЖОНОВА,
ЎзДЖТУ талабаси

BOLALAR DUNYOSI

✓ O'RNAK OLING

«YEVROPA JAMOALARIDA O'YNAMEQCHIMAN»

Ahmatilla Nazarov 1995-yil 13-oktabrda Toshkent shahrida tug'ilgan. Hozirda 169-maktabning 8-^{sinfi} sinfinda o'qish bilan birga, «Chilonzor» futbol jamoasida to'p surmoqda. Millionlar o'yini hisoblanadigan futbolning ashaddiy ishqibosi.

— Kichkinaligidan beri futbolga juda qiziqaman. Shu sababli dadam 7 yoshimda meni bolalar futbol jamoasiga olib borgan, — deydi yosh sportchi **biz bilan suhbatda**. — Futbol bo'yicha ilk saboqlarni murabbiy Valeriy Pavlovichdan olganman. Hozirda «Chilonzor» jamoasida Valeriy Borodavkin qo'l ostidagi mashg'ulotlarda ishtirok etayapman. Haftasiga 3–5 marotaba mashg'ulot o'tkazamiz. Murabbiyimiz «Mashq qancha qiyin o'tsa, o'yinda shuncha oson bo'ladi», deb ko'p ta'kidlaydi. Shu sababdan har yakshanba kuni turli jamoalar bilan o'rtoqlik uchrashuvlarida maydonga tushamiz.

Jamoada 5-rang ostida o'ng qanot yarim himoyasida to'p suraman. Ba'zida o'yin taktikasiga qarab hujum chizig'ida harakat qilaman. Yaqinda Qozog'istonda bo'lib o'tgan turnirda faxrli to'rtinchi o'rinni egalladik. Yangi do'stlar orttirdik. Shahar birinчилигida muntazam ishtirok etib, kuchli uchlikdan o'rin olishga harakat qilaymiz.

— **Futbol mashg'ulotlari darslarga xalaqit bermaydimi?**

— Yo'q, maktabda «4-5» bahoga o'qiyman. Fanlardan rus tili, kimyo, odam anatomiyasi va, albatta, jismoniy tarbiyani yaxshi ko'raman. Maktabimiz

yaqinidagi «Suv sport saroyi»ga ham muntazam qatnayman. Suzish — joni dilim. Yana qushlarni parvarish qilishga qiziqaman. Uyimizda 25ta to'li bor. Ertalab uyqudan

turgach, ular bilan gaplashaman, don-dun, suv beraman,

— **Mana, bir necha yildan beri ustozlar sabog'ini olayapsiz. Futbolchi uchun muhimi nima ekan?**

— Menimcha, futbolchi katta tezlik, yuqori texnika, ruhiy va jismoniy tayyorgarlikka ega bo'lishi, maydonga hayajonni yengish uchun o'ziga ishonishi kerak. O'zim ham shunga harakat qilayapman. Kelajakda o'zbek futbolining Maradonasini — Mirjalol Qosimov singari mashhur to'p ustasi bo'lib yetishib, Yevropaning kuchli jamoalari safida o'ynash niyatidaman.

✓ HOLAT

O'QUVCHI PULNI NIMALARGA SARFLAYDI?

Hozirgi zamon o'quvchisida imkoniyat katta. Maktablarda turli fan to'garaklari, sport mashg'ulotlari, axborot-resurs markazlari muntazam faoliyat yuritadi. Har bir o'quvchi o'zining qiziqishlaridan kelib chiqib, vaqtini mazmunli o'tkazishi mumkin. Shuningdek, maktab

yaqinida ba'zi «ishbilarmon»larning tashabbusi bilan ochilgan «Komputer klubi», «Internet cafe», «Sony play staytion» kabi virtual olamni xush ko'ruvchi bolalarning qadrdon manzillari ham bor.

Ota-onalar o'z farzandlarining yaxshi hayot kechirishi uchun tinmay mehnat qiladi. Maktabga o'tilgan o'g'il-qizining qo'lga yo'l haqi, tushlik va boshqa ehtiyojlar uchun pul tutqazadi. Ammo bu pullar nimalarga sarflanayotgani bilan qiziqmaydi, nazorat ham qilmaydi.

Ayrim bolalar o'yin-qaroq o'rtoqlarining gapiga kirib, ba'zida darslardan qochib, biz yuqorida tilga olgan «bilim maskanlari»da pullari va vaqtlarini behuda sarflaydilar. Natijada, ularda o'qishga bo'lgan ishtiyoq yo'qoladi, darsni o'zlashtirish ko'rsatkichlari pasayib ketadi. Bu esa ota-onalarining maktab direktori huzurida tez-tez «mehmon» bo'lib turishlariga sabab bo'ladi.

Lekin hamma bolalar ham bunday yo'l tutmaydilar. Aqlli bolalarning ko'pchiligi

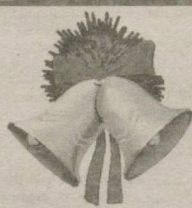
ota-onasi bergan pulni yo'l haqi va tushlik uchun o'z o'rnida sarflaydi. Ba'zilar esa kundalik xarajatlardan tejab qolib, pul ham jamg'aradilar. Keyin esa kerakli kitoblarni sotib oladilar. Bunday bolalarda hisob-kitob bilan ish qilish,

tejamkorlik xislatlari yoshlikdan shakllanib boradi, kelajakda yaxshi iqtisodchi yoki tadbirkor bo'lib ulg'ayishlariga turtki bo'ladi.

Bu mavzuda gap ochishimizga darsdan qochib, kompyuter xonalarda vaqtini bekorga sarflayotgan ba'zi bolalar sabab bo'ldi. Axir, ota-onasi «Farzandim yaxshi bilim olsin» degan ezgu niyatda ularni maktabga kuzatib qo'ygan-ku, bu bolalar esa...

✓ QO'NG'IROQCHA

BOBOMIZNI YOD ETIB

Amir Temur bobomizning Saltanati davomchisi. Ne-ne asl o'g'lonlarning Sarkardasi, yo'lboshchisi.

Samarqand-u Andijonning, Yo'llarida izi qolgan. «Vatan mening jonimdasan» Degan o'tli so'zi qolgan.

Qancha yillar o'tsa hamki, U biz bilan yashayapti. Boburshohning o'g'itlari, Asrlardan oshayapti.

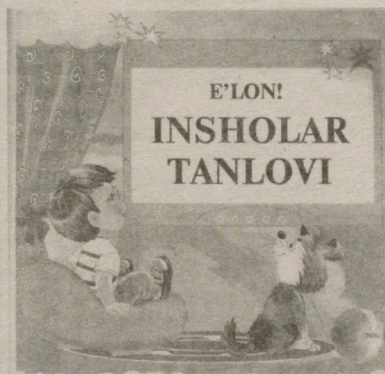
SO'NGGI QOR

Derazadan boqaman, Atrof to'la oppoq qor. Qorda sakrab o'ynaydi, Kichik singlim Gulchiroy. Qaniydi, qor quvonchi, Uzoq cho'zilsa, deyman. Quyosh chiqib olamga, Erib ketmasa, deyman.

Nilufar YUSUPOVA,
Bektemir tumanidagi
291-maktabning 6-^{sinfi} sinfi
o'quvchisi.

E'LON!

Aziz o'g'il-qizlar! 2010-yil yurtimizda «Barkamol avlod yili» deb e'lon qilinganidan xabaringiz bo'lsa kerak. Gazetamiz tahririyati «Barkamollik sari yo'l» deb nomlangan INSHOLAR TANLOVini e'lon qiladi.

Tanlovda 8 yoshdan 16 yoshgacha bo'lgan o'quvchilar ishtirok etishlari mumkin. Bu o'ziga xos sinov mart oyining birinchi o'n kunligiga qadar davom etadi.

Qadimiy bayramimiz Navro'zi olam ayyomi arafasida uch nafar g'olib aniqlanib, ular tahririyatimizning maxsus sovg'alari bilan taqdirlanadi.

Insholar tanloviga marhamat!

TOPISHMOQLAR

Odam emas, oyog'i bor,
O'n ikkita tayog'i bor.
Kecha-kunduz yurar tinmay,
Buraydigan qulog'i bor.

(SOAT)

Qirg' kokilli ori qiz,
So'ni tokka chirmashar.
Bo'ynidagi marjon iz,
Unga juda yarashar.

(UZUM)

Oyna emas, jimirlaydi,
Joyida turmay qimirlaydi.

(SUV)

QIZIQARLI SAVOLLAR

1. Qishda ovchi ovga chiqdi. Yo'lida ikkita ayiqni uchratdi. Ularni otmoqchi bo'ldi, biroq o'qdonida bor-yo'g'i bitta o'q qolgan ekan. Ovchi nima qilishi kerak?

2. Shuncha suv unga yana shuncha suvni qo'shsa nima bo'ladi?

Sahifani Toshkent davlat san'at instituti talabalari — Mahmudjon AZIMOV va Akbar SIDDIQOV tayyorladi.

TORTISHUV

Ko'kda quyosh charaqlab,
Yer tomonga boqadi.

— Men osmon hukmdori, —
Deya olov yoqadi.

Sabri to'lar yulduzning.
Maqtanchoqning so'zidan.
Olov sachrar yaltillab,
Uchqun chiqar ko'zidan.

Yulduzning zo'r jahlidan,
Quyosh ufqqa og'adi.
Ko'kda bulut xoxolar —
Sharros yomg'ir yog'adi.

Durdona BOTIROVA,
Toshkent shahri
Sobir Rahimov tumanidagi
24-maktabning
4-^{sinfi} sinfi o'quvchisi.

ДУШАНБА 22

ЎЗБЕКИСТОН

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.10 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
8.00 «Тахлилнома».
8.50 - 9.50 «Маънавият» дастури.
10.10 «Финли ва унинг дўстлари». М/с.
10.35 «Икки дарё оралиғида».
11.00 «Ахборот».
11.15 «Юртим бўйлаб» дастури: «Куйиш ўлка».
11.25 «Умр манзаралари».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
12.55 «Очқик дарс». Ток-шоу.
13.35 «Андерсен эртаклари». М/с.
14.00 «Ахборот».
14.20 «Ватанпарвар».
15.00 «Олам ва одам» дастури: «Сайёра».
15.55 «Узингни асра».
16.15 «Очун».
16.25 «Шарқ тароналари».
16.40 «Икки дарё оралиғида».

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
7.30 «Даврининг боласи».
7.40 «Мультипанорама».
8.00 Миллий сериал: «Калдирғочлар яна кайтади».
8.35 «Баҳор соғинчи».
8.40 «Бугундан эсдалик».
9.00 «Қайси юлдуздан-сиз?» Т/с.

СЕШАНБА 23

ЎЗБЕКИСТОН

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.10 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
8.00 «Ахборот».
8.35 - 9.35 «Маънавият» дастури.
9.35 «Финли ва унинг дўстлари». М/с.
10.15 Бухоро вилояти телерадиокомпанияси намоиш этади: «Умрбоқий мерос».
10.35 «Икки дарё оралиғида».
11.00 «Ахборот».
11.15 «Умр манзаралари».
11.50 «Ахборот», инглиз/
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 Сериал: «Лола».
13.35 «Андерсен эртаклари». М/с.
14.00 «Ахборот».
14.20 «Ойдин ҳаёти». Ток-шоу.
15.05 «Олам ва одам» дастури: «Чой».
16.00 «Тезкор хабарлар».
16.10 «Очун».
16.20 «Мен ёшкиман».

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
7.30 «Даврининг боласи».
7.40 «Мультипанорама».
8.00 Миллий сериал: «Калдирғочлар яна кайтади».
8.35 «Келажак, баҳор!»
8.40 Андижон вилояти телерадиокомпанияси тақдим этади: «Нахшлар жилваси».

ЧОРШАНБА 24

ЎЗБЕКИСТОН

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.10 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
8.00 «Ахборот».
8.35 - 9.35 «Маънавият» дастури.
«Болалар сайёраси»:
9.35 «Финли ва унинг дўстлари». М/с.
10.15 «Ягона оилада».
10.35 «Икки дарё оралиғида».
11.00 «Ахборот».
11.15 «Кун мавзуси».
11.25 Миллий сериал: «Умр манзаралари».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 Сериал: «Лола».
«Болалар сайёраси»:
13.35 «Андерсен эртаклари». М/с.
14.00 «Ахборот».
14.20 «Дунё манзаралари».
14.40 «Эркин ихтисодиёт».
15.05 «Олам ва одам» дастури: «Чой».
15.55 «Уйла, Изла, Топ!»

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
7.30 «Даврининг боласи».
7.40 «Мультипанорама».
8.00 Миллий сериал: «Калдирғочлар яна кайтади».
8.35 «Сумалак ҳаёли».
8.40 «Соғинак - бойлик».
9.00 «Қайси юлдуздан-сиз?» Т/с.

ПАЙШАНБА 25

ЎЗБЕКИСТОН

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.10 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
8.00 «Ахборот».
8.40 - 9.40 «Маънавият» дастури.
9.40 «Цирк, цирк, цирк».
9.55 «Финли ва унинг дўстлари». М/с.
10.35 «Икки дарё оралиғида».
11.00 «Ахборот».
11.15 Миллий сериал: «Умр манзаралари».

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
7.30 «Даврининг боласи».
7.40 «Мультипанорама».
8.00 Миллий сериал: «Калдирғочлар яна кайтади».
8.35 «Сумалак ҳаёли».
8.40 «Соғинак - бойлик».
9.00 «Қайси юлдуздан-сиз?» Т/с.

9.50 «Гуллар жилваси».
10.00 «ДАВР». Ҳафта якуни.
10.30 «Сехрли қўллар».
11.00 «Келажак эгалари».
11.10 «Тарих дарси».
12.00 «Туташ тақдирлар».
12.50 «ОИТСдан сақланинг».
12.55 «Телетуҳфа».
13.00 «Камолот» хабарлари.
13.10 «Даврининг боласи».
13.20 «Винни Пух». М/с.
13.40 «Сирли ўрмонча».
14.00 «Салом, ёшлар!»
14.30 «Илҳом қанотлари».
15.00 «Инсон психологияси».
15.30 «Yoshlar-FM».
15.55 «Баркамоллик сари».
16.00 «ДАВР».
16.10 «Даврининг боласи».
16.20 «Мультипанорама».
16.30 «Биология дарси».
16.45 2010 - Баркамол авлод йили: «Ешлар ва таълим».

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
7.30 «Даврининг боласи».
7.40 «Мультипанорама».
8.00 Миллий сериал: «Калдирғочлар яна кайтади».
8.35 «Баҳор соғинчи».
8.40 «Бугундан эсдалик».
9.00 «Қайси юлдуздан-сиз?» Т/с.

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
7.30 «Даврининг боласи».
7.40 «Мультипанорама».
8.00 Миллий сериал: «Калдирғочлар яна кайтади».
8.35 «Келажак, баҳор!»
8.40 Андижон вилояти телерадиокомпанияси тақдим этади: «Нахшлар жилваси».

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
7.30 «Даврининг боласи».
7.40 «Мультипанорама».
8.00 Миллий сериал: «Калдирғочлар яна кайтади».
8.35 «Келажак, баҳор!»
8.40 Андижон вилояти телерадиокомпанияси тақдим этади: «Нахшлар жилваси».

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
7.30 «Даврининг боласи».
7.40 «Мультипанорама».
8.00 Миллий сериал: «Калдирғочлар яна кайтади».
8.35 «Келажак, баҳор!»
8.40 Андижон вилояти телерадиокомпанияси тақдим этади: «Нахшлар жилваси».

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
7.30 «Даврининг боласи».
7.40 «Мультипанорама».
8.00 Миллий сериал: «Калдирғочлар яна кайтади».
8.35 «Келажак, баҳор!»
8.40 Андижон вилояти телерадиокомпанияси тақдим этади: «Нахшлар жилваси».

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
7.30 «Даврининг боласи».
7.40 «Мультипанорама».
8.00 Миллий сериал: «Калдирғочлар яна кайтади».
8.35 «Келажак, баҳор!»
8.40 Андижон вилояти телерадиокомпанияси тақдим этади: «Нахшлар жилваси».

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
7.30 «Даврининг боласи».
7.40 «Мультипанорама».
8.00 Миллий сериал: «Калдирғочлар яна кайтади».
8.35 «Келажак, баҳор!»
8.40 Андижон вилояти телерадиокомпанияси тақдим этади: «Нахшлар жилваси».

21.05 «Қайси юлдуздан-сиз?» Т/с.
22.00 «ДАВР».
22.30 «Каминанинг оиласи».
23.00 «Табассум қил!»
23.30 «Анжелика». Т/с.
1.15 «Юрт тинчлиги».

TO'SHKENT

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 «Семурғ». Б/ф.
9.50 «Эсмеральда». Т/с 32-қисм.
10.20 «Карвонсарой».
10.30 Миллий мультфильм «Бахт ўзи нима?»
10.40 «Саргузаштлар ороли».
11.10 «Маликанинг қундалиқлари». Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.55 «Уйларим».
15.00 «Пойтахт».
15.10 «Эсмеральда». Т/с 33-қисм.
15.40 «23, 5 даражали бурчак остида». Х/ф.
16.30 «Карвонсарой».
16.40 «Қурбақа малика». М/ф.

TO'SHKENT

21.05 «Қайси юлдуздан-сиз?» Т/с.
22.00 «ДАВР».
22.30 Миллий сериал: «Каминанинг оиласи».
23.00 «Табассум қил!»
23.30 «Анжелика». Т/с.
1.10 «Юрт тинчлиги».

TO'SHKENT

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.45 «Эсмеральда». Т/с 33-қисм.
9.15 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.45 «Бог». 8-қисм.
10.10 «Аёл қалби».
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Пиратские острова».
10.50 «Пиратские острова».
11.05 «Будьте здоровы».
11.30 «Фелет каерда?»
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
15.00 «Пойтахт».
15.15 «Эсмеральда». Т/с.
15.45 «23, 5 даражали бурчак остида». Х/ф.
16.50 «Астериксинг 12 жасорати». М/ф 1-қисм.
17.35 «Истыдод».
18.00 «Пойтахт».

TO'SHKENT

21.05 «Телетуҳфа».
22.00 «ДАВР».
22.30 Миллий сериал: «Каминанинг оиласи».
23.00 «Табассум қил!»
23.30 «Анжелика». Т/с.

TO'SHKENT

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.45 «Эсмеральда». Т/с
9.15 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.45 «Бог». 9-қисм.
10.10 «Химоя».
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Пиратские острова».
10.50 «Пиратские острова».
11.05 «Репортаж». /рус/.
11.15 «Мисли вслух».
11.25 «Қизлар». Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
15.00 «Пойтахт».
15.15 «Эсмеральда». Т/с
15.45 «23, 5 даражали бурчак остида». Х/ф.
16.35 «Карвонсарой».
16.45 «Астериксинг 12 жасорати». М/ф 2-қисм.
17.15 «Менинг маҳаллам».
17.40 «Тошкентда латиға».
18.00 «Пойтахт».

TO'SHKENT

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.45 «Эсмеральда». Т/с
9.15 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.45 «Бог». 9-қисм.
10.10 «Химоя».
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Пиратские острова».
10.50 «Пиратские острова».
11.05 «Репортаж». /рус/.
11.15 «Мисли вслух».
11.25 «Қизлар». Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
15.00 «Пойтахт».
15.15 «Эсмеральда». Т/с
15.45 «23, 5 даражали бурчак остида». Х/ф.
16.35 «Карвонсарой».
16.45 «Астериксинг 12 жасорати». М/ф 2-қисм.
17.15 «Менинг маҳаллам».
17.40 «Тошкентда латиға».
18.00 «Пойтахт».

TO'SHKENT

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.45 «Эсмеральда». Т/с
9.15 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.45 «Бог». 9-қисм.
10.10 «Химоя».
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Пиратские острова».
10.50 «Пиратские острова».
11.05 «Репортаж». /рус/.
11.15 «Мисли вслух».
11.25 «Қизлар». Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
15.00 «Пойтахт».
15.15 «Эсмеральда». Т/с
15.45 «23, 5 даражали бурчак остида». Х/ф.
16.35 «Карвонсарой».
16.45 «Астериксинг 12 жасорати». М/ф 2-қисм.
17.15 «Менинг маҳаллам».
17.40 «Тошкентда латиға».
18.00 «Пойтахт».

TO'SHKENT

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.45 «Эсмеральда». Т/с
9.15 «Карвонсарой».
9.30 «Пойтахт».
9.45 «Бог». 9-қисм.
10.10 «Химоя».
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Пиратские острова».
10.50 «Пиратские острова».
11.05 «Репортаж». /рус/.
11.15 «Мисли вслух».
11.25 «Қизлар». Б/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
15.00 «Пойтахт».
15.15 «Эсмеральда». Т/с
15.45 «23, 5 даражали бурчак остида». Х/ф.
16.35 «Карвонсарой».
16.45 «Астериксинг 12 жасорати». М/ф 2-қисм.
17.15 «Менинг маҳаллам».
17.40 «Тошкентда латиға».
18.00 «Пойтахт».

17.20 «Болалика қайтиб».
17.45 «Тошкентда латиға».
18.00 «Пойтахт».
18.25 «Эгизаклар». Т/с
19.30 «Бог». 8-қисм.
20.00 «Пойтахт».
20.25 «Анчқ ёлгон». Т/с.
21.00 «Аёл қалби».
21.30 «Пойтахт». /рус/.
21.50 «Будьте здоровы».
22.05-23.35 «Игрушка». Х/ф.

SPORT

7.00 «Талқин».
7.30 «Бодро утро».
8.40 «Малахов +».
9.30 «Чемпионлик орауси».
Сериал.
10.00 Эркин кураш Ўзбекистон чемпионати.
14.00 Футзал. Ўзбекистон кубоги. 1/2 финал.
12.10 - 13.30 Қишки Олимпиада ўйинларида.
18.00 «Болалар майдонаси».
18.10 «Олимп сари».
18.30 «Хабарлар» (рус тил)
18.55 Қишки Олимпиада ўйинларида.
20.40 «Футбол шарҳи».

SPORT

18.25 «Эгизаклар». Т/с
19.20 «Химоя».
19.30 «Бог». 9-қисм.
20.00 «Пойтахт».
20.25 «Анчқ ёлгон». Т/с.
21.00 «Менинг маҳаллам».
21.30 «Пойтахт». /рус/.
21.50 «Репортаж». /рус/.
22.05 «Черный рыцарь».

SPORT

7.00 «Хабарлар».
7.25 «Болалар майдонаси».
7.35 «Бодро утро».
8.35 «Малахов +».
9.30 «Чемпионлик орауси».
10.00 Юнон - рум кураши.
10.40 Футзал. Ўзбекистон кубоги. 1/2 финал.
12.10 - 13.30 Қишки Олимпиада ўйинларида.
15.30 Футбол. Осиё чемпионлиги Лигаси. «Бунёдкор» - «Ал Иттиҳод».
18.10 «Баркамол авлод».
18.30 «Хабарлар» (рус тил)
18.55 Қишки Олимпиада ўйинларида.
21.10 «Чемпионлик орауси».
21.40 «Хабарлар» (ўзб. тил)

SPORT

18.20 «Эгизаклар».
18.25 «Эгизаклар». Т/с 29-қисм.
19.20 «Саломат бўлинг!»
19.30 Миллий сериал: «Бог».
10-қисм.
20.00 «Пойтахт».
20.25 «Анчқ ёлгон». Т/с.
21.05 «Дурдона».
21.30 «Пойтахт». /рус/.
21.50 «Интервью». /рус/.
22.05 - 23.45 «Летчики».

SPORT

7.00 «Хабарлар».
7.25 «Болалар майдонаси».
7.35 «Бодро утро».
8.35 «Малахов +».
9.30 «Чемпионлик орауси».
10.00 Юнон - рум кураши.
10.40 Футзал.
12.40 - 14.00 Қишки Олимпиада ўйинларида.
18.10 «Универсиада 2010».
18.30 «Хабарлар» (рус тил)
18.55 Қишки Олимпиада ўйинларида.
19.45 «Чемпионлик орауси».
20.20 Футбол. Осиё чемпионлиги Лигаси. «Ал

SPORT

сиз?» Т/с.
10.00 «ДАВР».
10.10 «Қушқол тараққийети».
10.30 «Молла».
11.00 2010 - Баркамол авлод йили: «Келажак эгалари».
11.10 «Тарих дарси».
12.00 Миллий сериал: «Туташ тақдирлар».
13.00 «ДАВР».
13.10 «Даврининг боласи».
13.20 «Винни Пух». М/с.
13.40 «Сирли ўрмонча».
13.55 «Келинчақ кўлам».
14.00 «Салом, ёшлар!»
14.30 «Жониворларнинг яширин қучлари». Х/ф.

SPORT

15.55 «Баркамол авлод».
16.00 «ДАВР».
16.10 «Даврининг боласи».
16.20 «Мультипанорама».
16.30 «Биология дарси».
16.45 2010 - Баркамол авлод йили: «Китоб - офтоб».
16.55 «Келажак, баҳор!»
17.00 «Учувчининг парвози». Б/ф.
18.25 «Сумалак ҳаёли».
18.30 «Дурдо».
18.35 «Баркамоллик сари».
19.00 «ДАВР».
19.30 Миллий сериал: «Туташ тақдирлар».
20.20 «Ижод мактаби».
21.05 «Қайси юлдуздан-сиз?» Т/с.

SPORT

15.55 «Баркамол авлод».
16.00 «ДАВР».
16.10 «Даврининг боласи».
16.20 «Мультипанорама».
16.30 «Биология дарси».
16.45 2010 - Баркамол авлод йили: «Китоб - офтоб».
16.55 «Келажак, баҳор!»
17.00 «Учувчининг парвози». Б/ф.
18.25 «Сумалак ҳаёли».
18.30 «Дурдо».
18.35 «Баркамоллик сари».
19.00 «ДАВР».
19.30 Миллий сериал: «Туташ тақдирлар».
20.20 «Ижод мактаби».
21.05 «Қайси юлдуздан-сиз?» Т/с.

21.10 «Чемпионлик орауси».
21.40 «Хабарлар» (ўзб. тил)
22.05 Қишки Олимпиада ўйинларида.
00.05 «Тунингиз осуда бўсин!»

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволар
08.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
08.30 Концерт
10.30 Ўзбек наволар
11.30 «Звездный путь» х/ф
13.50 Ўзбек наволар
14.20 Prime time (рус)
14.30 «Премьера» (рус)
15.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
15.30 Мультфильм
17.00 Ўзбек наволар
17.30 «Топ-10»
18.30 «Жассига ўхшаши йўқ»
19.00 Ўзбек наволар
21.00 Сериал «ЛАС-ВЕГАС»
22.00 «ПРАВДА И НИЧЕГО КРОМЕ» худ. фильм

TV-MARKAZ

06.30 Мумтоз наволар
07.00 «Асплар садоси»
07.30 «Парламент соати»
07.50 «Мусликий лаҳзалар»

TV-MARKAZ

22.05 Футбол. Осиё ЧЛ.
«Бунёдкор» - «Ал Иттиҳод»
23.40 Қишки Олимпиада ўйинларида.
00.40 Футбол. ЛЧ УЕФА.
«Штутгарт» - «Барселона»

TV-MARKAZ

07.00 07.40 Ўзбек наволар
07.30 Prime time (рус)
08.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
09.30 Сериал «Лас-Вегас»
11.30 «Правда и ничего кроме» худ. фильм
13.10 Ўзбек наволар
15.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
15.30 Мультфильм
17.00 Ўзбек наволар
17.30 Премьера (узб)
18.00 Prime time (рус)
18.10 19.00 Ўзбек наволар
18.30 «Жассига ўхшаши йўқ»
21.00 Сериал «ЛАС-ВЕГАС»
22.00 «ЗЕЛЕНАЯ МИЛЯ» х/ф

TV-MARKAZ

06.30 Мумтоз наволар
07.00 «Асплар садоси»
07.30 «Худуд»
08.00 «Сўғдиёна»

TV-MARKAZ

07.00 08.30 Ўзбек наволар
08.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
09.30 Сериал «Лас-Вегас»
10.30 Ўзбек наволар
11.30 «Зеленая миля» х/ф
13.20 Ўзбек наволар
14.20 Prime time (рус)
14.30 «Кинокурьер»
15.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
15.30 Мультфильм
17.00 Ўзбек наволар
18.30 «Жассига ўхшаши йўқ»
19.00 Ўзбек наволар
20.00 М-files
20.30 Ўзбек наволар
21.00 Сериал «ЛАС-ВЕГАС»
22.00 «Зеленая миля» х/ф

TV-MARKAZ

06.30 Мумтоз наволар
07.00 «Асплар садоси»
07.30 «Худуд»
08.00 «Сўғдиёна»
08.20 «25-қадр»

TV-MARKAZ

15.55 «Баркамол авлод».
16.00 «ДАВР».
16.10 «Даврининг боласи».
16.20 «Мультипанорама».
16.30 «Биология дарси».
16.45 2010 - Баркамол авлод йили: «Китоб - офтоб».
16.55 «Келажак, баҳор!»
17.00 «Учувчининг парвози». Б/ф.
18.25 «Сумалак ҳаёли».
18.30 «Дурдо».
18.35 «Баркамоллик сари».
19.00 «ДАВР».
19.30 Миллий сериал: «Туташ тақдирлар».
20.20 «Ижод мактаби».
21.05 «Қайси юлдуздан-сиз?» Т/с.

08.00 «Сўғдиёна»
08.20 «Бун ҳаёт дейдилар»
08.50 «Тонг сабоси»
09.00 «Янги авлод»
09.20 «Ешлар куйлаганда»
09.40 «Ешлар» студияси
09.55 Кинотабассум
10.00 «Дил қуйлайди»
10.30 «Хижрон» т/с
11.00 Киноконцерт
11.20 Худудий телестанциялар лойиҳалари
11.30 «Аргувонлар остида» т/с
12.15 «Армуғон»
12.45 Ҳужжатли фильм
13.00 «Келгинди келин» б/ф
15.45 «Ешлар» студияси

9.30 «Пойтахт».
9.45 «Бор», 10-қисм.
10.10 «Дурдона».
10.30 «Пойтахт», /рус/.
10.40 «Пиратские острова».
11.05 «Интервью», /рус/.
11.15 «Кайсарнинг қулиши», Б/ф.
12.45 «Ўзбекистон обсерваториялари», Т/ф.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
15.00 «Пойтахт».
15.15 «Эсмеральда», Т/с.
15.45 «23, 5 даражали бурчак остида», Х/ф.
16.35 «Карвонсарой».
16.45 «Яшил водий сари».

17.55 Жаҳон мусикаси дурдоналари. Шопен.
9.30 «Пойтахт».
18.25 «Эгизаклар», Т/с.
19.20 «Мафун».
19.35 «Бор», 11-қисм.
20.00 «Пойтахт».
20.25 «Алчи ёлғон», Т/с.
21.00 «Репортаж».
21.30 «Пойтахт», /рус/.
22.05-23.30 «Полосатый рейс», Х/ф.

7.00 «Хабарлар».
7.25 «Болалар майдончаси».

7.35 «Бодрое утро».
8.35 «Малахов +».
9.30 «Чемпионлики орузи».
10.00 Юнон — рум кураши.
Ўзбекистон чемпионати.
10.40 Футбол. Осиё чемпионлари Лигаси. «Ал Айн» (БАА) — «Пахтакор».
12.15 — 13.30 Киши Олимпиада ўйинларида.

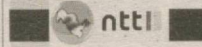
18.10 «Спорт — менинг ҳаётим».
18.30 «Хабарлар» (рус тили)
18.55 Киши Олимпиада ўйинларида.
19.35 Футбол. УЕФА чемпионлари Лигаси «Олимпикос» — «Бордо».

21.10 «Чемпионлики орузи».
21.40 «Хабарлар» (Ўзб. тили)
22.05 Киши Олимпиада ўйинларида.
22.55 Футбол. Лига Европу. 1/16 финала. Прямая трансляция.

TV-MARKAZ

07.00 07.40 Ўзбек наволари
07.30 Prime time (рус)
08.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
08.30 10.30 Ўзбек наволари
09.30 «Салом, Тошкент!»
11.30 «Зеленая миля» Х/ф
13.20 Ўзбек наволари

14.30 Премьера (Ўзб)
15.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
15.30 Мультфильм
16.30 «Baby Terra Landiya»
17.00 18.10 Ўзбек наволари
18.00 Prime time (рус)
18.30 «Жасига ўхшаши йўқ»
19.00 20.30 Ўзбек наволари
20.00 «Jannat Makon»
21.00 «Салом, Тошкент!»
22.00 «МАКРИ ДУНЁ» Б/ф

06.30 Мумтоз мусиқа
07.00 «Аспар садоси»
07.30 «Худуд»
08.00 «Сўғдиёна»

08.20 «Яхши кайфият»
09.00 «Янги авлод»
09.20 «Ешлар куйлаганда»
09.40 «Ешлар» студияси
09.55 Кинотабассум
10.00 «Дил куйлайди»
10.30 «Хижрон» Т/с
11.00 Киноконцерт
11.20 Худудий телестанциялар лойиҳалари
11.30 «Аргувонлар остида» Т/с
12.15 «Армуғон»
12.45 Ҳужжатли фильм
13.00 «Келгинди кайнона»
14.50 Киноконцерт
15.00 «Ешлар» студияси
15.25 Кинотабассум

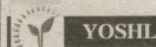
15.30 «25-кадр»
16.00 «Хаёт қадри» Т/с
16.45 НТДда мусиқа
17.00 «Янги авлод»
17.20 «Ешлар куйлаганда»
17.40 «Ешлар»
18.00 «Аспар садоси»
18.30 «Клип-антракт»
19.10 «Сўғдиёна»
19.30 «Кўнгил наволари»
19.45 «Аргувонлар остида» Т/с
20.30 «ХУДУД»
21.00 «Хаёт қадри» Т/с
22.00 «Яхши кайфият»
22.30 «Гумон» Б/ф
00.05 «Тунги ором»
00.30 «Худуд»

ЖУМА 26

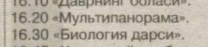
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.10 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
8.00 «Ахборот».
8.35 - 9.35 «Маънавият» дастури.
9.35 «Болалар дунёси».
9.55 «Финчи ва унинг дўстлари», М/с.
10.15 2010 йил - Баркамол авлод йили. «Таълимга эътибор — келажакка эътибор».
10.35 «Икки дарё оралигида».
11.00 «Ахборот».
11.10 «Кун мавзуси».
11.25 Миллий сериал: «Умр манзаралари».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон»
13.00 Сериал: «Лола».
13.35 «Табиат китоби».
14.00 «Ахборот».
14.20 «Дунё манзаралари».
14.40 «Муқаддас қадимжолар».
15.05 «Олам ва одам» дастури.

17.00 «Ахборот».
17.15 «Саломатлик дастури».
17.35 «Эртақлар — яхшиликка етаклар».
18.10 «Очик дарс». Ток-шоу.
18.55 «Дил қайтар».
19.15 «Ифтихор».
19.30 «Ахборот», /рус/.
20.10 Сериал: «Лола».
20.45 «Ватанимни куйлайман».
21.00 «Ахборот».
21.40 «Бир ўлка-ки...»
22.00 «Нафс балоси», Т/с.
23.00 «Велосипед ўғрилари», Б/ф.

7.00 «Салом, ёшлар!»
7.30 «Даврининг боласи».
7.40 «Мультанпанома».
8.00 Миллий сериал: «Қалдирғочлар яна кайтади».
8.35 «ОИТ Сдан сақлангани»
8.40 «Автопарул»
9.00 «Қайси юлдуздан»

сиз?» Т/с.
9.50 «UzEx».
9.55 «Иқлим».
10.00 «ДАВР».
10.10 «Чемпион».
10.30 «Сехри қўллар».
11.10 «Тарих дарси».
12.00 Миллий сериал: «Ту-таш тақдирлар».
13.00 «ДАВР».
13.10 «Даврининг боласи».
13.20 «Винни Пух», М/с.
13.40 «Сирли ўрмонча».
13.55 «Чашма».
14.00 «Салом, ёшлар!»
14.30 «Таранум»
15.10 2010 — Баркамол авлод йили: «Бугундан эсдалик».
15.25 «Инсон психологияси».
15.55 «Баркамоллик сари».
16.00 «ДАВР».
16.10 «Даврининг боласи».
16.20 «Мультанпанома».
16.30 «Биология дарси».
16.45 «Кичиктоилар боғи».
16.55 «Баҳор соғинчи»
17.00 «Қизил қор ёққанда».
Б/ф.
18.20 «Рўзгор мактаби».
18.55 «Баркамол авлод».
19.00 «ДАВР».
19.30 Миллий сериал: «Ту-таш тақдирлар».

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.45 «Эсмеральда», Т/с
9.15 «Карвонсарой»
9.30 «Пойтахт».
9.45 Сериал: «Бор», 11-қисм.
10.10 «Репортаж».
10.20 Жаҳон мусикаси дурдоналари. Шопен.
10.30 «Пойтахт», /рус/.
10.40 «Пиратские острова».
Т/с 24-қисм.
11.15 «Орзулар изтироби».
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
15.00 «Пойтахт».
15.10 «Эсмеральда», Т/с
15.40 «23, 5 даражали бурчак остида», Х/ф.
16.30 «Карвонсарой».
16.40 «Қизча ва қуёқчалар»
М/ф.

20.20 «Ватан меҳри».
20.30 «Бугун».
21.05 «Қайси юлдуздан»
сиз?» Т/с.
22.00 «ДАВР».
22.30 Миллий кино: «Гала-тепелик авлиё».
23.00 «Назм ва наво».
23.30 «Анжелика», Т/с.

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.45 «Эсмеральда», Т/с
9.15 «Карвонсарой»
9.30 «Пойтахт».
9.45 Сериал: «Бор», 11-қисм.
10.10 «Репортаж».
10.20 Жаҳон мусикаси дурдоналари. Шопен.
10.30 «Пойтахт», /рус/.
10.40 «Пиратские острова».
Т/с 24-қисм.
11.15 «Орзулар изтироби».
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
15.00 «Пойтахт».
15.10 «Эсмеральда», Т/с
15.40 «23, 5 даражали бурчак остида», Х/ф.
16.30 «Карвонсарой».
16.40 «Қизча ва қуёқчалар»
М/ф.

16.50 «Нима учун?»
17.35 «Эртағиз эгалари».
18.00 «Пойтахт».
18.25 «Эгизаклар», Т/с
19.20 «Саломат бўлинг!»
19.30 «Бор», 12-қисм.
20.00 «Пойтахт».
20.25 «Долзарб мавзу».
21.15 «Маърифат фидойилари».
21.30 «Пойтахт», /рус/.
22.05 - 23.40 «Помпеи», Х/ф. 1-қисм.

7.00 «Хабарлар».
7.25 «Болалар майдончаси».
7.35 «Бодрое утро».
8.35 «Малахов +».
9.30 «Чемпионлики орузи».
Сериал.
10.00 Баскетбол. Ўзбекистон кубоғи.
10.40 Футбол. Лига чемпионов УЕФА «ЦСКА» (Россия) — «Севилья» (Испания)
12.15 — 13.30 Киши Олимпиада ўйинларида.

18.10 «Миллионлар ўйини».
18.30 «Хабарлар» (рус тили)
18.55 «ГОЛ» (Превью)

19.35 Киши Олимпиада ўйинларида.
21.10 «Чемпионлики орузи».
21.40 «Хабарлар» (Ўзб. тили)
22.05 Киши Олимпиада ўйинларида.

TV-MARKAZ

07.00 08.30 Ўзбек наволари
08.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
09.30 Сериал «Лас-Вегас»
10.30 Ўзбек наволари
11.30 «Мақри дунё» Б/ф
13.20 Ўзбек наволари
14.20 Prime time (рус)
14.30 Ўзбек наволари
15.00 «Жасига ўхшаши йўқ»
15.30 Мультфильм
17.00 Ўзбек наволари
17.30 Премьера (рус)
18.00 Ўзбек наволари
18.30 «Жасига ўхшаши йўқ»
19.00 Ўзбек наволари
21.00 «Bollywood Markazida»
22.00 «SARKON» хинд б/ф

06.30 Мумтоз мусиқа
07.00 «Аспар садоси»
07.30 «Худуд»
08.00 «Сўғдиёна»
08.20 «Яхши кайфият»

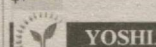
08.50 «Тонг сабоси»
09.00 «Янги авлод»
09.20 «Ешлар куйлаганда»
09.40 «Ешлар» студияси
09.55 Кинотабассум
10.00 «Дил куйлайди»
10.30 «Хижрон» Т/с
11.00 «Соғини»
11.20 Худудий телестанциялар лойиҳалари
11.30 «Аргувонлар остида» Т/с
12.15 «Армуғон»
12.45 Ҳужжатли фильм
13.00 «Гумон» Б/ф
14.35 «Қалб истади»
15.00 «Ешлар» студияси
15.25 Кинотабассум
16.30 «Яхши кайфият»
17.00 «Хаёт қадри» Т/с
17.20 «Ешлар куйлаганда»
17.40 «Ешлар» студияси
18.00 «Аспар садоси»
18.30 «Клип-антракт»
19.10 «Сўғдиёна»
19.30 «Кўнгил наволари»
19.45 «Аргувонлар остида» Т/с
20.30 «ХУДУД»
21.00 «Хаёт қадри» Т/с
22.00 «Бунга ҳаёт дейдилар»
22.30 «Нахотки сен» Б/ф

ШАНБА 27

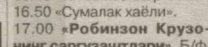
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иқлим».
7.05 «Ортим бўйлаб» дастури: «Наманган ширмойлари».
7.15 Миллий кино: «Сени излаб».
7.50 «Тонгги наволар».
8.00 «Ахборот».
8.35 ТВ - анонс.
«Болалар сайёраси»:
8.40 «Алиса гаройиботлар мамлакатиди», М/ф.
9.55 «Мусиқа дунёси».
10.15 «Минг бир ривоят».
10.20 «Хидоят сари».
10.40 «Чинсен».
11.00 «Онлар мактаби».
11.20 ТВ - анонс.
11.25 «Шурданақ». Ҳажвий кўрсатув.
11.55 «Ифтихор».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон»
13.00 «Иқлим».
13.05 ТВ - анонс.
13.10 Миллий сериал: «Лола».
13.40 «Бир ўлка-ки...»
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ - анонс.

17.00 «Ахборот».
17.15 «Саломатлик сирлари».
18.25 Миллий сериал: «Умр манзаралари».
19.00 «Анна».
20.10 «ТВ - шифокор».
19.30 «Ахборот», /рус/.
20.05 Миллий сериал: «Денгиздан томчи».
20.35 «Шарқ тароналари».
21.00 «Ахборот».
21.35 «Севги мактуби», Б/ф.

7.00 «Салом, ёшлар!»
7.30 «Даврининг боласи».
7.40 «Мультанпанома».
8.00 Миллий сериал: «Қалдирғочлар яна кайтади».
8.35 «Келинчақ қўлади».
8.40 «Сайқал»
9.00 «Қайси юлдуздан»

14.20 «Охандраб».
15.00 «Хаёт манзаралари».
15.10 «Сўнгги поезд», Б/ф.
16.35 ТВ - анонс.
16.40 «Минг бир маслаҳат».
«Болалар сайёраси»:
17.00 «Уйла, Исла, Топ!»
17.40 «Эртақлар — яхшиликка етаклар».
17.55 «Қорақалпоқ наволари».
18.05 «Саломатлик сирлари».
18.25 Миллий сериал: «Умр манзаралари».
19.00 «Анна».
20.10 «ТВ - шифокор».
19.30 «Ахборот», /рус/.
20.05 Миллий сериал: «Денгиздан томчи».
20.35 «Шарқ тароналари».
21.00 «Ахборот».
21.35 «Севги мактуби», Б/ф.

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.45 «Эсмеральда», Т/с 37-қисм.
9.15 «Карвонсарой»
9.30 «Пойтахт».
9.45 «Бор», 12-қисм.
10.05 «Интервью»
10.15 «Эртағиз эгалари».
10.30 «Пойтахт», /рус/.
10.40 «Пиратские острова»
Т/с 25-қисм.
11.05 «Афиша», /рус/.
11.15 «Открытая дверь»
11.45 «Туйлар муборак»
12.50 «Саломат бўлинг!»
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.55 «Эсмеральда», Т/с
15.30 «23, 5 даражали бурчак остида», Х/ф.
16.25 «Миллий эстрада оркестри концерти»
16.50 «Карвонсарой»
17.00 «Кўён оғаникида ховли ўйини», М/ф.
17.20 «Мулоҳаза учун мавзу».

21.05 «Қайси юлдуздан»
сиз?» Т/с.
22.00 «ДАВР».
22.30 Жаҳон киноси: «Харид вассаваси»
00.10 «Тунги парвоз»
00.40 «Хаётбахш наволар».

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.45 «Эсмеральда», Т/с 37-қисм.
9.15 «Карвонсарой»
9.30 «Пойтахт».
9.45 «Бор», 12-қисм.
10.05 «Интервью»
10.15 «Эртағиз эгалари».
10.30 «Пойтахт», /рус/.
10.40 «Пиратские острова»
Т/с 25-қисм.
11.05 «Афиша», /рус/.
11.15 «Открытая дверь»
11.45 «Туйлар муборак»
12.50 «Саломат бўлинг!»
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.55 «Эсмеральда», Т/с
15.30 «23, 5 даражали бурчак остида», Х/ф.
16.25 «Миллий эстрада оркестри концерти»
16.50 «Карвонсарой»
17.00 «Кўён оғаникида ховли ўйини», М/ф.
17.20 «Мулоҳаза учун мавзу».

17.05 «Афиша».
18.00 «Саъятимиз ҳазинасида»
18.20 «Эгизаклар», Т/с 32-қисм.
19.15 «Истеъдод»
19.35 «Бор», Т/с 13-қисм.
20.00 «Пойтахт».
20.25 «Самимият ила».
21.00 «Мафун»
21.30 «Пойтахт», /рус/.
21.50 «Мысли вслух»
21.55 «Профессионал»
22.15 - 23.45. «Помпеи», Х/ф. 2-қисм.

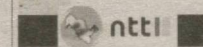
8.00 «Хабарлар».
8.25 «Болалар майдончаси».
8.35 «Бодрое утро».
9.35 «Чемпионлики орузи».
Сериал.
10.05 Баскетбол. Ўзбекистон кубоғи.
10.45 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. «Штутгарт» (Германия) — «Барселона» (Испания)
12.20 — 14.00 Киши Олимпиада ўйинларида.

18.00 «Жасур болалар».
18.30 «Хабарлар» (рус тили)
18.55 Киши Олимпиада ўйинларида.

21.10 «Чемпионлики орузи».
Миллий сериал премьераси.
21.40 «Хабарлар» (Ўзб. тили)
22.05 «RING»
22.35 Киши Олимпиада ўйинларида.
00.30 «Тунингиз осуда бўлсин!»

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
07.30 Prime time (рус)
07.40 Ўзбек наволари
09.00 Мультфильм
10.30 «Bollywood Markazida»
11.30 «Sarkon» хинд б/ф
13.50 Ўзбек наволари
15.00 «Черныльное сердце»
16.50 Ўзбек наволари
18.00 Prime time (рус)
18.10 Ўзбек наволари
19.00 «Топ-10»
20.00 Ўзбек наволари
20.30 «Бизнинг мусиқа»
21.30 «Премьера» (Ўзб)
22.00 «ФАНТАСТИЧЕСКАЯ ЧЕТВЕРКА» худ.фильм

06.30 Мумтоз мусиқа
07.00 «Аспар садоси» маърифий дастури

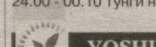
07.30 «Худуд» ахборот-таҳлилий дастури
07.50 «Бизнес репорт» иқтисодий-таҳлилий кўрсатув
08.00 «Сўғдиёна»
08.20 «Бунга ҳаёт дейдилар»
08.50 НТДда мусиқа
09.00 Болалар соати: «Янги авлод»
09.20 «Ешлар куйлаганда»
09.40 «Ешлар» студияси намоиш этади
09.55 Кинотабассум
10.00 «Келгинди қўёв» Б/ф
12.00 «Дийдор ширин» мусиқий дам олиш дастури
13.00 «Нахотки сен» Б/ф
15.00 «Келгинди кайнона» Б/ф
16.50 НТДда мусиқа
17.00 Болалар соати: «Янги авлод»
17.20 «Сўғдиёна»
17.40 «Кўнгил истаги» мусиқий дастури
18.00 «Хавфли бурилиш» Б/ф
19.45 «Кўнгил наволари» мусиқий дастури
20.00 «Кайнота» Б/ф (Хиндистон)
23.15 «Забаржад» Б/ф
00.30 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЯКШАНБА 28

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иқлим».
7.05 Миллий кино: «Очик дарс»
7.55 «Тонгги наволар».
8.00 «Ахборот».
8.35 ТВ - анонс.
«Болалар сайёраси»:
8.40 «Оқуш ҳақида эртақ»
М/ф.
9.30 «Конституция оламига саяхат»
9.35 ТВ - анонс.
9.40 «Айлана»
10.00 «Саломатлик сирлари».
10.20 «Минг бир хунар».
10.35 «Ойдин ҳаёт». Ток-шоу.
11.20 Миллий сериал: «Умр манзаралари».
11.55 ТВ - анонс.
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон»
13.00 «Иқлим».
13.05 ТВ - анонс.
13.10 «КиноТварт»
13.35 «Пан Тадеуш», Б/ф.

15.35 ТВ - анонс.
«Болалар сайёраси»:
15.40 «Вук», М/ф.
16.45 «Заковат»
17.45 ТВ - анонс.
17.50 «Ватан пойтахти»
18.20 «Олтин мерос»
18.30 Миллий сериал: «Умр манзаралари»
19.05 «Рангин дунё»
19.30 «Тахлилнома», /рус/.
20.10 Миллий сериал: «Денгиздан томчи»
17.40 «Эртақ бахор»
18.40 «Табассум қўла»
18.50 «Келинчақ қўла»
18.55 «Баркамол авлод»
22.15 «Бетховен», Б/ф.
24.00 - 00.10 Тунги наволар.

6.55 Дастуричи очилиши.
7.00 «Якшанба нонушаси»
7.20 «Ватан меҳри»
7.30 «Тонгги парвоз»
8.00 Миллий кино: «Аразлама»
9.20 «Ош бўлсин!»
9.40 2010 — Баркамол авлод йили: «Соғлик — бой»

8.45 «Эсмеральда», Т/с 38-қисм.
9.15 «Карвонсарой»
9.25 «Уйларим»
9.30 «Пойтахт»
9.40 Миллий сериал: «Бор»
Т/с 13-қисм.
10.05 «Саргузаштлар ороли»
10.30 «Пойтахт», /рус/.
10.40 «Мысли вслух»
11.00 «Афиша»
11.10 «Нахотки, сен? Б/ф»
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Анонс»
14.05 «Финист-сарлочи», Б/ф.
15.20 «Карвонсарой»
15.30 «Нима чўп» лақабли бегомот, М/ф.
15.40 «Болалар кайтиб»
16.00 «Анонс»
16.05 «Истеъдод»
16.25 «Тошкентда латифа»
16.30 «Тошда ҳам даракт ўсади», Б/ф. 1-2 қисмлар.
18.50 «Анонс»
18.55 «Нима учун?»
19.35 «Менинг шахрим»
20.00 «Кинотакдим»
20.25 Мумтоз наволар.

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-Пойтахт»
8.35 Мумтоз наволар.

20.30 «Анонс»
20.35 «Мысли вслух»
20.40 «Открытая дверь»
21.10-23.00 «Кино SMS со звездами»: «Если свекровь монстр»
«Дом у озера»
«Сбежавшая невеста»

8.00 «Хабарлар»
8.25 «Болалар майдончаси»
8.35 «Бодрое утро»
9.35 «Кувонк стартлар»
10.20 Баскетбол. Ўзбекистон кубоғи.
11.00 «ГОЛ» (Превью)
11.40 «Аттика слушаю»
12.25 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. «Интер» (Италия) — «Челси» (Англия)
14.00 — 15.00 Киши Олимпиада ўйинларида.

«Болалар майдончаси»
18.10 «Спорт солномаси»
18.30 «Версия». Информационно-аналитическая программа.

19.05 Киши Олимпиада ўйинларида.
21.10 «Спортда янги мавсум»
21.30 «Талқин». Информационно-таҳлилий кўрсатув.
22.05 «Ринг қироллари»
22.55 Футбол. Чемпионат Испания.
00.50 «Тунингиз осуда бўлсин!»

8.00 «Хабарлар»
8.25 «Болалар майдончаси»
8.35 «Бодрое утро»
9.35 «Кувонк стартлар»
10.20 Баскетбол. Ўзбекистон кубоғи.
11.00 «ГОЛ» (Превью)
11.40

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ЗАМОН ТАЛАБЛАРИГА ЖАВОБ БЕРАДИГАН

«E S F I R»

ЎЗГАРТИРИШ САЛОНИ ҚЎЙИДАГИ ХИЗМАТЛАРНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ:

- * Тўй ва тадбирлар учун ажойиб соч турмаклар
- * Бетакрор макияж
- * Косметология
- * Профессионал соч олдириш
- * Стилист-визажист хизматлари
- * Соч ва кеприклари турли шакллarga келтириш (сочни майдалаб ўриш)

- * Тирноққа оид барча хизматлар (маникюр, педикюр)
- * Танага бадиий услубда нақшлар чизиш (турли кўринишда)
- * Мижозларга айтимасдан ўзлари истагандай хизмат кўрсатиш.

Манзил: Тошкент ш., Марказ-5, 59-ўй, 29-офис
Тел/факс.: (+99871) 235-55-44,
моб: (+99897) 465-00-44

MASTER CLASS ўқув маркази БИЗ ФАҚАТ ПРОФЕССИОНАЛ ҚЎЙИБ ТАЙЁРЛАЙМИЗ

«ОПТИМА» – Бошланғич курс: Windows XP, MS Office XP – Word, Excel, Power point, Internet ва E-mail. 1 ой (26 соат) – 24 000 сўм.
Чуқурлаштирилган интернет курси (2 ҳафта) – 20 000 сўм.
«TechSERVICE» – компьютер йиғиш, тузатиш ва модернизациялаштириш, тармоқ ўрнатиш. 1 ой (26 соат) – 30 000 сўм.
CorelDraw 12 – 1 ой (26 соат) – 26 000 сўм.
PhotoShop 8.0 – 1 ой (26 соат) – 26 000 сўм.
Macromedia FLASH – 1 ой (26 соат) – 26 000 сўм.
3D Studio MAX 7 – 1 ой (26 соат) – 32 000 сўм.
Видеомонтаж Adobe Primere – 1 ой – 40 000 сўм.
HTML дастурлаш – 1 ой 26 000; PHP дастурлаш – 50 000 сўм.

Курслар якка тартибда, сизга қулай вақтларда ўқитилади.
Рус тили – 20 000, Немис тили – 30 000.
Инглиз тили – 30 000, Француз тили – 30 000.
Корейс тили – 30 000, Хитой тили – 36 000 сўм.
Профессионал Web дастурлаш курси (HTML, PHP, MySQL) – 2,5 ой 100 000 сўм.
2D Дизайнерлик (Corel, PhotoShop, Adobe FLASH) – 2 ой 70 000 сўм.
3D Дизайнерлик (AutoCAD + 3D Studio MAX) – 2,5 ой 150 000 сўм.

Тел.: 172-30-30, 255-69-17, 254-57-81.
Братислава (собиқ Глинка) кўчаси, 11, 4-қavat.
Мўлжал: «Бобур» истироҳат боғи ёки педагогика университети.

КЎПТАРМОҚЛИ ГОСПИТАЛ «DOCTOR-D»да ЯНГИЛИК!

057

Фақатгина бизда ва биринчилардан бўлиб! Тошкент аҳли ва шаҳримиз меҳмонларига арзонлаштирилган хизматлар тақдим этамиз.

Госпиталимиз жаҳон талабларига жавоб берадиган, машҳур Европа фирмалари номи остидаги тиббий жиҳозлар билан таъминланган. Сизлар учун қўйидаги хизматларни таклиф қиламиз:

- Магнит-резонансли томограф (очик турдаги вазни 200 кг.гача бўлган беморларни кўриш имконига эга. 2009 йили Японияда ишлаб чиқарилган);
- Маммограф (2009 йили Японияда ишлаб чиқарилган);
- Рақамли (цифровой) рентген (уйга ёки керакли жойга олиб борилиши мумкин);

- Поликлиника, амбулатория;
- Стационар (бир кишилик VIP, LUX —палаталар, Wi-Fi, ТВ, душ, кондиционер, музлатгич);

- Тез тиббий ёрдам (Замонавий ускуналар билан жиҳозланган янги «HYUNDAI» реанимобили республика бўйлаб хизмат кўрсатади.);

- Репродукция бўлими (исроиллик профессор Давид Левран маслаҳатлари асосида) (ЭКУ, ICSI, PGD, IUI-бачадон ичи инсеминацияси);

- Исроил технологияси асосида барча турдаги бепуштлиқ диагностикаси ва даволаш;

- Бепуштлиқни даволагандан кейин ҳосил бўлган ҳомиладорликни олиб бориш;

- Ҳомила кўтара олмаслик ва даволаш диагностикаси;

- Бепуштлиқда лапароскопия ва гистероскопия;

- Эмбриология лабораторияси (профессор Нахум Хана. Исроил);

- Контрацептив воситаларни танлаш;

- Климатерик ҳолатлар диагностикаси ва даволаш;

- MAR-тест;

- Сперматозоидларнинг ДНК фрагментациясини аниқлаш, AZF (азооспермал фактор);

- ССХТ (ВОЗ) бўйича спермограмма Крюгер морфологияси билан (фақат бизнинг клиникамизда).

Хизматлар лицензияланган.

264Т

Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, Уста Олим кўчаси, 15-ўй.
Тел/факс: (+99871) 113-00-57. Тезкор телефон тармоғи: 057
E-mail: info@doktord.uz, Web: www.doktord.uz

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

«ZENN-SHANS»

ИЛМИЙ ЎҚУВ МАРКАЗИ

Абитуриентларни олий ўқув юртига ўқишга кириш учун қўйидаги фанлар бўйича тайёралиқ: кимё, биология, она тили ва адабиёти, математика, физика, инглиз тили, тарих, рус тили. Машғулотларни фан докторлари, фан номзодлари ва дарс-ликлар муаллифлари олиб борадилар.

Марказ дарсларнинг юқори даражаси сифатига қафолат беради.

Назарий ва амалий машғулотлар махсус чуқурлаштирилган дастурлар асосида ҳамда «Ахборотинома»лар, имтиҳон вариантлари бўйича ўтказилади. Ҳар бир фан ҳафтага 3 марта 2 соатдан дарс жадвалига киритилади. Марказдан барча зарур дарслик ва ахборотиномаларни сотиб олиш мумкин.

Машғулотлар сентябр ойидан бошлаб 1 августгача 11 ой давом этади. Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Бизнинг абитуриентларимиз: 2006 йилда – 85%, 2007 йилда – 92%, 2008 йилда – 99% ўқишга қабул қилиндилар.

Натижалар билан марказда танишиш мумкин. Шунингдек, ушбу илмий ўқув марказида рус ва инглиз тилини ўрганиш курслари ҳам бор.

МАНЗИЛ: Тошкент шаҳри, Юнусов тумани, 2-мавзе, 14-а уй (9 қаватли бинонинг 1-қавати).
Мўлжал: Юнусов, «Универсам» бекети, «Юнусов» бозори қаршида.
ТЕЛЕФОНЛАР: 8(371) 221-86-09, 221-35-56. ФИЛИАЛ: Жиззах вилояти, Галлаорол тумани, «Мустақиллик» кўчаси, 39-ўй.

Москвадаги Халқаро

Абу Али ибн Сино академиясининг магистри

табиб ХУРСАНД АЛИ

табобат хизматини таклиф этади:

- Ошқозон-ичак, ўт пуфаги, қора талоқ касалликлари;
- Бепуштлиқ, жинсий аъзолар шомоллаши; буйрак ва тухумдон кисталари, простата бези шомоллаши;
- Буйракдаги тошларни тушириш;
- Гипертония, ямблялар ариб, теридagi доғлар ва ажинлар кетади;

- Умurtқа чурраси, бел ва оёқ ogриги, бод, артрит, полиартрит, бўйин ва елкада, тиззада туз йиғилиши сингари хасталиklar;
- Юрак, қон-томир хасталиklари, қон босими, инсультдан кейинги тикланиш даври ва асаб касалликлари;
- Бўқоқ касаллигининг ҳар қандай тури шарқ табobati усулида гиёҳлар билан даволанади.

Манзил: Тошкент вилояти, Ўртачирчиқ тумани, Қумовул (Бектемир) кўрғони.

Телефон: (+99897)156-57-31 Лицензия № 95

Табиблар реестрида 2092-рақам билан қайд қилинган.

ТАБРИКЛАЙМИЗ! ТАБРИКЛАЙМИЗ! ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Ҳурматли ва азиз СУҲБАТИЛЛО КАРИМОВ!

Сизни 16-февраль — таваллуд топган кунингиз билан сизимий табриклаймиз. Мустаҳкам соғлиқ, маънавий баркамоллик ва омад ҳамиша ҳамроҳингиз бўлишини тилаймиз. Фарзандлар, набиралар, абиралар иқболини кўриб юринг деб эҳтиром ила

Абдусаттор, Фарида, Абдураззоқжон, Нодирахон, Дурдонахон, Озода, Абдушукр ва Саодат ая АБДУГАФФОРОВлар оиласи.

Азиз фарзандларим Мирзо Улугбек, Мирзошоир ва асалдек ширин набирам Хуршидабону ва оиламиз файзи, рафиқам Райхоной!

Сизларни таваллуд топган кунларинг билан муборакбод этиб, Оллоҳдан сизларга соғлиқ-саломатлик, бахт-иқбол тилаб

оилангиз номидан Сотволди Мирза

Меҳрибон қизимиз Назокат!

Туғилган кунинг билан табриклаймиз. Жисму жонингта саломатлик, хотиржамлик, фаолиятингга яратувчанлик, бахту иқбол тилаймиз. Ҳамиша соғ-омон бўлгин.

Оила аъзоларинг
Паркент тумани

Беруний номидаги Тошкент Давлат техника университети энергетика факультетини 2007 да тугатган Наров Мурод Фазилович номига берилган В № 302722 диплом йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Тошкент Ахборот технологиялари университети талабаси Казаков Нураддин Бахромович номига берилган талабалик гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Ўзбекистон Давлат Жисмоний тарбия институти томонидан Рахимов Жаҳонгир Абдуллажонович номига берилган В № 350275 рег № 402 диплом йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

ҚИЗИНГИЗНИНГ ҚАНОТИНИ ҚАЙИРМАНГ!

Спортга ошно бўлса, ҳеч қачон ютқазмайди

Спорт билан астойдил шуғулланаётган хотин-қизларни кўрсам, беихтиёр ўтган асрнинг 60-йилларида ўзимнинг болалик даврларим эсимга тушади. Ушанда жисмоний тарбия дарсларига қора шалвор кийиб кирардик. Гарчи у кенггина қилиб тикилган бўлса-да, энги узун майка билан кийганимиз оналаримизга ёқмас ва буни қиз бола ўчун уят ҳисоблашарди. Ўқитувчимиз Людмила Содиқовна биз — бўйи балан қизларни саралаб, мактабнинг баскетбол жамоасини тузганда, бешинчи синфда ўқирдик. Шундай бўлдики, юқори синфларга ўтганимда, ўқитувчиларим мени мактабнинг қўл түпи бўйича тузилган жамоасига сардор қилиб сайлаб қўйишди.

У пайтларда на матбуотда, на радио ва телевидениеда ёшларни соғлом қилиб ўстириш ҳақида ёзилган ёки гапирилганини эслолмайман. Ўсиб келаётган навқирон инсон жисмида, руҳиятида бўладиган ўзгаришларни туғрида-ку оналаримиз ҳам, ўқитувчиларимиз ҳам гапиришмасди. Қандайдир манбада бу туғрида ўқиб ёки эшитиб қолганимизни ҳам катталар уят санаарди. Шу боисдан ўсимликнинг менинг жисму руҳимга кирита бошлаган ўзгаришларини тушуниб етмасдим. Онам ўз ишларидан ортмасиди ёки бу ҳақда айтишга ийманармиди... ҳуллас, ўшанда қиз бола ўзини эҳтиёт қилиши, оғир юклар кўтармаслиги керак бўлган кунлар ҳам бошланганини билмасдим. Хар кун қизлар билан қопни тўлдириб қўлат юлиб келиш қатъий тартибда давом этарди. Шунда... қўн қўн йўқотдим. Рангимда ранг қолмади. Аввалгидек зиммамдаги ишларни бажаришга уринардим, аслида эса ўз ўрини тушаганини тахминга олиб қўйганимча ҳам икки чаккамдаги томилар лўқуллаб кетарди. Мактабда жисмоний тарбия дарсларида сир бой бермай, ҳамма қатори машқларни бажаришни истардим, аммо майдонни бир айланб-айланмай, бошимнинг менга бўйсунмаётганини ҳис қилардим, буни ўқитувчимиз Акрамов сезарди ва секингина "Чеккага чиқиб ўтир", деб ишора қиларди. Мендаги бу ўзгаришга ҳамма ҳайрон эди, фақат онам: "Бунинг соғлигини йўқотишга мен айбдорман, бепарво бўлибман", деб қўшнимизга ҳамгин гапираётганларини эшитиб қолганман.

Шу ўринда қиз улғайтираётган, айнақса, қишлоқдаги оналарга қўнғилмадиги гапларни айтмоқчиман: яширининг хожати йўқ, тупроқдан ҳосил олишнинг ўзига яраша машаққатлари, меҳнати бисёр. Ерни чопишдан бошлаб, ҳосилни йиғиб-териб олишгача жисмоний куч та-

лаб қилади. Шундай пайтларда ўсмир, балоғатга етиб келаётган қизларингизнинг ҳол-аҳволидан, унинг жисмида нималар кечаётганидан доим бохабар бўлинг. Хар қанча зарур бўлмасин, маълум кунларда қизингизни оғир юк кўтаришдан, жисмоний толиқишдан асранг. Акс ҳолда бунинг салбий оқибатларидан қоладиган асоратдан бир умр пўшаймон бўлишингиз мумкин.

Ўшанда мени шифохонага ётқизмоқчи бўлишди, лекин ўқишдан қўлиб кетишни истамасдим. Онам ва катта онам зўрлаб дўхтирга олиб боришди, у ерда мендан тахлил ўчун қон олишди. Эртасига жавобини билгани борсам, натижаларни кўрган шифокор: "Ҳозирок даволангани ётсан", деди. Мен касалхонага боришни истамаслигимни айтсам, у "Сенинг қўнинг шунчалар камайиб кетганки, қандай қилиб юрганинга ҳайрон бўлиб турибман. Агар шу бугунқоқ даволанишни бошламасанг..." — гапини вужудимни музлатиб юборадиган сўзлар билан якундлади. Бир ойдан ортиқ шифохонада ётиб чиққанымда, юзимга озгина қизиллик югурди, лекин аввалги ҳолатимга қайтишмни ўчун анча йиллар керак бўлди.

Кейин ҳам бу ҳақда жуда кўп ўйладим ва дилимдан шундай фикрлар ўтди: "Авалло Аллоҳ берган умрни яшаймиз. Қолаверса, менинг ўшанда йўқилиб, шифокор айтгандай, шунчалар камқонлик билан бир нарса бўлиб қолмай юрганимга спорт билан шуғилланганим сабаб бўлгандир". Чунки ўшандан сўнг қўл түпи бўйича шаҳар, вилоят терма жамоасида ўйнадим.

Тақдиримга яна бир ўзига хос синов ёзилган экан: биринчи фарзандим дунёга келишида доя ва ҳамшира ёшим ўттиздан ўтганлиги ўчун туғруқ оғир кечишидан хавотир билдиришарди. Лекин Яратган эгамга шукрлар бўлсинки, икки дунё оралгидан ҳеч қандай дориларсиз, табиий ва осонлик билан ўтиб, қизимни бағримга босиб, янгидан ҳаётга келдим. Ундан кейинги ўғлим, қизим дунёга келишида доя билан "Мен яхшиман, Аллоҳ меҳрибон, агар қўтилиман оғир вазият юзгага келмаса, ҳеч қандай дори-дармон, тезлатувчи воситалар қўлламайми", деб келишиб олардик... Кўркам, ақли-хушли (ўз, энди... "Хар кимники ўзига ой кўринар кўзига", дейдилар-ку!) фарзандларимга қараб, Яратганга хар кун неча бор шукроналар қиламан.

...Яна ўқувчилик йилларимга қайта-

✓ СОҒЛОМ МИЛЛАТ —
СОҒЛОМ КЕЛАЖАК

ман. У пайтларда биз шаҳарда яшаганимиз ўчун мактабимизнинг спорт зали, майдончаси бор эди. Лекин бугунги замонадигидек қишлоғу шаҳарларда, маҳалларда спорт билан мунтазам шуғулланиш ўчун яратиб берилган шарт-шароитлар, имкониятлар қаерда эди дейсиз?

Яқинда тўққизинчи синфда ўқийдиган қизимнинг мактабига ота-оналар мажлисига борсам, синф раҳбари "Қизлар жисмоний тарбия дарсларига жиддий қарашмайди, иложи бўлса, хар хил баҳоналар қилиб дарсга кирмайди", — деб гапириб қолди. Шунда қўнғилмадан яна қўриқдаги гаплар ўтди.

"Машҳур спортчилар миллатни, мамлакатни оламга танитади", деган ибора бор. Менинг назаримда, нафақат маҳоратли спортчилар, балки жисмоний тарбия билан шуғулланиб, ўзини ҳам жисман, ҳам маънан чиниктирган, ўқтамликка интилган хар бир инсон халқнинг шону шухратини юксалтирадиган баркамол авлод дунёга келиши ва улғайиши ўчун ўз ҳиссасини қўшган бўлади.

Юқорида мен кимлар ўчундир андиша доирасидан чиқишдай бўлиб туюлган воқеа-ҳодисаларни эсладим, нокамтарликка ўхшаш гапларни ёздим. Лекин менинг асосий мақсадим, шундай дорилармон кунларда ўсиб-улғайиб, вояга етган ўғил-қизларнинг бахтли келажаги ўчун пойдевор қўймоқчи бўлган хар бир ота-она ўз фарзандининг фаол ҳаёт, жисмоний тарбия, спорт билан шуғулланиши шу оилага, жамиятга ҳам фақат обрў-этибор, бойлик келтиришини англаб етсинлар.

Мухтарама УЛУҒОВА,
Республикада хизмат кўрсатган
маданият ходими.

АНВОЙИ — биз «анвойи гуллар» деган иборани кўп ишлатамиз. Лекин унинг туб маъносига ҳамиша ҳам эътибор қилавермаймиз. «Анвойи» сўзидаги «анво» — навлар, хиллар, турлар, жинслар деган маъноларни билдиради. Минг анво гуллар ичидан ёр кўзини эслатувчи наргисни узиб олди.

(Мирзакалон Исмоилий,
«Фаргона тонг отгунча» романидан)

ҲАЙДАР — тилимизда асосан исм сифатида қўлланиладиган бу сўзнинг илдизи «арслон» маъносини билдиради. Кейинчалик «ҳайдар» сўзи «икки чаккадан қўйилган кокил» маъносини аналган. Эҳтимол бунда ҳам арслоннинг ёлига ишора бордир. Чиройли қилиб ўрилган сочга ҳам «ҳайдар кокил» дейишган.

Қирқта ҳайдар кокилим
Райҳон қўшиб тарайман.
(Халқ қўшиғи)

ҚАДРИЯТ — бу сўз «миқдор, ўлчов, даража, мартаба, тақдир, қисмат» маъноларини аналган «қадр» сўзидан келиб чиққан бўлиб, «қиймат, аҳамият, қимматбаҳо буюмлар, халқ бойлиги» маъноларини аналтади. Вокселикдаги муайян ҳодисаларнинг умуминсоний, ижтимоий-ахлоқий, маданий-маърифий аҳамиятини кўрсатиш ўчун қўлланиладиган тушунча.

РЕГИСТОН — бу сўз аслан «қумлоқ, қумли жой, майда тош тўшалган жой» маъноларини аналган. Шарқ мамлакатлари шаҳарларидаги марказий майдон Регистон деб аталган.

Эшқобил ШУКУР
тайёрлади.

МУНАЖЖИМ БАШОРАТИ

22.02 — 28.02

Қўй (21.03 — 20.04)

Хафта бошидан омад ҳамроҳингиз бўлади. Юлдузлар кўмаги билан шахсий ҳаётингиздаги муаммоларингиз ўз ечимини топади. Хафтанинг иккинчи ярмидан соғлигингизга кўпроқ эътибор беринг.

Бузоқ (21.04 — 21.05)

Ушбу ҳафта сизга кўп юмушларни, иш фаолиятингиз ва оилангизда сизнинг иштирокингизсиз ҳал бўлмайдиган ишлар билан овора бўлишингизни ваъда қилади. Пайшанба кунидан омад кўчмадан кута бошлашингиз мумкин.

Эгизаклар (22.05 — 21.06)

Бу ҳафтадан саёҳатларингиз сони ортади. Соҳангизга тааллуқли бўлган кишилар билан танишиш ва муносабатларингизни

муштақамлаш имкони бўлади. Хафтанинг иккинчи ярмидан бошлаб шахсий ҳаётингиздаги муаммоларни бартараф этишга ҳаракат қилинг.

Қисқичбақа (22.06 — 22.07)

Хафта иш фаолиятингизда яхши янгиликларни ваъда қилади. Бу гал моддий муаммолар сизни безовта қилмайди. Хафтанинг иккинчи ярмидан севган инсонингиз билан муносабатларингиз ёмонлашиши мумкин.

Арслон (23.07 — 23.08)

Диққат қилинг: ишингиздан сизга янги тақлифлар бўлиши мумкин. Лекин қарор чиқаришга шошилманг, яхшилаб ўйлаб кўринг. Хар бир қарорингизни оила аъзоларингиз билан маслаҳатлашинг.

Паризод (22.08 — 22.09)

Бу ҳафта ишингизда омад ва шахсий ҳаётингизда романтик кайфиятни олиб келади. Янги танишлар ва муаммоларингизни ечимини ҳал қилишга кўмаклашувчи дўстлар орттиришингиз мумкин.

Тарози (23.09 — 22.10)

Шахсий ҳаётингиздаги муаммоларни ҳал қилиб олинг, акс ҳолда бу сизга руҳан салбий таъсир кўрсатиши мумкин. Хафта давомида иш фаолиятингиздаги турли тadbирларда фаол катнашинг. Шанбада соғлигингиз ёмонлашиши мумкин.

Чаён (23.10 — 22.11)

Иш фаолиятингизда турли ўзгаришлар, кўтарилишлар бўлиши мумкин. Янги лойиҳаларингизни раҳбариятга тақдим этишнинг айна вақти. Аммо оилангизга ҳам кўпроқ вақт ажратинг. Дам олиш кунлари сайрга чиқинг.

Ўқотар (23.11 — 21.12)

Бу ҳафтада моддий муаммоларингизни ҳал қилишингиз ва айрим эҳтиёжларингизни тўлдириб олишингиз ҳам мумкин. Лекин катта харидларни амалга оширмаганингиз маъқул. Яхшиси, оилавий ишларга кўпроқ вақт ажратиб, уйингизнинг таъмирталаб ерларини тузатинг.

Тоғ эчкиси (22.12 — 20.01)

Бу ҳафта катта ишларга қўл уришингиз айна вақтидир. Ўз соҳангиз бўйича малака оширишингиз мумкин. Бу иш фаолиятингизда катта ютуқларга эришингизга ёрдам беради. Оилангиздаги келишмовчиликлар ҳам ўз ечимини топади.

Ковга (21.01 — 19.02)

Душанбадан омад кўтишингизга тўғри келиши мумкин. Шунинг ўчун уйингизнинг бироз таъмирталаб жойларини таъмирлаб олинг. Хафтанинг иккинчи ярмидан оилангизда турли муаммолар туғилиши мумкин. Уларни босиқлик билан ҳал қилинг. Дам олиш кунлари оилангиз билан сайрга чиқинг.

Балиқ (20.02 — 20.03)

Бу ҳафта ишингизда омад сиздан юз ўғирини мумкин. Лекин тушунлиққа тушманг. Бардошингизни синанг. Оилангиз билан муаммоларингизни ҳал этишга урининг. Уларга доим суянингизни мумкинлигини унутманг. Дам олиш кунлари соғлигингизга алоҳида эътибор қаратинг. Спорт билан шуғулланг. Тоza ҳавода сайр қилинг.

Гулноз ТОҶИБОЕВА
тайёрлади.

СЕМИЗЛИК БАЛОСИ

«Уйланганимдан кейин негадир семириб кетдим. Биттагина кизимиз бор. Яна фарзандли бўлишни истаймиз, аммо очиги, хотинимни илгаригидек сева олмаяпман. Бундан ўзим ҳам хайронман. Балки иш, ташвишлар ортқича вақтимни олаётгандир, деб ҳам ўйладим. Шифокор кўригидан ўтганимда эса, менда илгариги куч-қувватимнинг йўқлигига семизлигим сабаб бўлаётганини айтишди. Илтимос, тезроқ озиб, олдинги ҳолимга қайтиш учун нима-лар қилишим лозимлигини маслаҳат берсангиз».

(Мансур К.)

— Дарҳақиқат, семиз эркеклар қон таркибига тестостерон моддасининг камайиб кетиши оқибатида жинсий қувват сусайиши кўп учрайдиган ҳолатдир, — дейди олий т оифали шифокор, тиббиёт фанлари номзода Қарши Хушатов. — Шу боис бундай эркеклар озиши шарт ва зарурдир. Улар энг аввало, таркибига фосфор ва цинк моддалари бор маҳсулотларни кўпроқ истеъмол қилиш лозим. Чунки айнан шу минераллар жинсий хоҳишга тўғридан тўғри таъсир этади. Организмда уларнинг етишмаслиги эса импотенция ва простатит касалликларини келтириб чиқаради. Шу боис, Мансурбек зудлик билан энг аввало, уролог мутахассисга учраши шарт.

Фосфор моддаси асосан аччиқ соуслар таркибига, шунингдек бўлғор қалампирда ҳам бўлади. Бу сабзавот фақатгина С витаминига бой бўлибгина қолмай, лютеолин бўёвчи моддасига ҳам эга. Лютеолиннинг энг кам дозаси ҳам юрак-томир хасталиклари ва ёш билан боғлиқ жинсий муаммоларнинг олдини олади.

Шунингдек, фосфор моддаси қўзиқорин таркибига ҳам кўп

учрайди. Озишни, шу билан бирга, ўз қувватини оширишни истаган эркеклар таомномасида ҳамиша пишлоқ, жўжа гўшти, балиқ, турли кўкатлар ҳамда йодга бой ҳисобланган денгиз карами бўлиши мақсадга мувофиқдир. Ёнғоқ, саримсоқ, шолғом, нўхат ва ловия эса организмни цинк моддаси билан таъминлайди.

Очлик йўли билан озишга ҳар қандай эркек ҳам бардош беравермайди, албатта. Шу боис парҳез тутганингизда кўпроқ қайнатилган сабзавот ва ҳўл мевалардан истеъмол қилинг. Ёғсиз гўштни ҳафтада 2 марта, балиқ гўштини эса кунора ейиш мумкин. Аммо ҳар кун А витаминига бой бўлган сабзи, қовоқ, тўқ яшил баргли сабзавоту қизғиш-сарик ҳўл мевалар ва кўкатларни ейишни ҳам қанда қилмаслик керак.

С ва Е витаминлари етишмаслигини тузланган қарам, помидор, банан, шунингдек, зайтун ёғи ва қора нон ёрдамида бартараф этиш мумкин.

Айниқса, қовоқча(кабачка) ва унинг уруги жинсий қувватнинг ошишига ёрдам беради.

Семириб кетмаслик учун эса тез-тез ва кам-камдан овқатланган маъқул. Кечки таомни 19:00га режалаштиринг. Албатта, енгил жисмоний машқлар бажариб туришни ҳам унутманг.

САЛОМАТЛИК

БИЛАСИЗМИ?

ЭРКАК НЕЧА МАРТА СЕВАДИ?

Бир нарсани аниқки, рақамлар эркеклардан фарқли ўлароқ ҳеч қачон алдмайди. Қолаверса, айнан рақамлар инсониятнинг кучли томони бўлиши эркекларга доир анча-мунча сирларни ҳам очиб ташлайди. Энг кизиги, кўпчилик эркеклар ўзларига бунча «сир» яширин эканлигини ҳатто билишмайди ҳам.

Шундай қилиб, эркекларнинг

● 50 фоизи — собиқ севгилисини унуттолмайди.

● 7 фоизи — унутолмаслик билан чегараланмай, уларни излаб ҳам топади.

● 71 фоизи — хиёнатни ҳеч қачон кечирмайди.

● 44 фоизи — бир кўришдаёқ севиб қолади.

● 62 фоизи — хотинига содиқ бўлади.

● 38 фоизи — муаммолар ҳақида фақат бир киши, яъни энг яқин дўстига тиш ёради.

● 24 фоизи — пластик жарроҳлик қилдиришга тайёр. Аммо улар чехрасини ўзгартиришни эмас, қориндаги ёғ қатламидан халос бўлишни исташади, холос.

● 53 фоизи — ўзини еб-ичишда қатъий назорат қила олади.

● 46 фоизига — сариқ сочили хонимлар ёқади.

● 73 фоизи — фарзанд тарбияси ва уй ишларини эплайман, деб катта кетсада, аслида, уларнинг 5 фоизигина бунинг улдасидан чиқа олади.

● 53 фоизи — учун оила — ҳаётдаги энг муҳим нарсадир.

● 65 фоизи — киши ўз муаммосини яқинлар кўмагисиз ҳал этиши керак, деб ҳисоблайди.

● 60 фоизи — биринчи учрашувдан кейинроқ, ўша аёл билан кўнгилхушлик қилишни хоҳлайди.

● Эркекларнинг 2/3 қисми ҳар кунни эрталаб ўз ташқи кўринишини тартибга келтириш учун 20 минутдан бир соатгача ойна олдида куймаланади.

● 70 фоизи учун ўзларининг чиройли ва кўркем кўриниши ўта муҳимдир.

● 89 фоиз эркек 6 соат бўш вақти бўлса, унинг 3 соатини телевизор кўришга, 1 соатини севимли машғулотига, 2 соатини эса улфатчиликка сарфлайди.

● 5 бора! Ўртача ҳисобда, ҳар бир эркек ҳаёти мобайнида 5 марта севиб қоларкан.

● 25 фоиз — эркек ўз ҳаётидан мамнундир. Аммо бу каби бахт аёлларнинг 22 фоизигагина насиб этаркан.

Ўш, бунинг сабаби нимада? Ахир, юқоридаги рақамлар эркекларнинг ҳам ташвиши бошидан ошиб ётганини кўрсатиб турибди-ку!

Муаммо шундаки, бундан 40-50 йил муқаддам, аёллар ўзларини фақат ўз жинсидагилар билан солиштирар ва ҳеч қачон эркеклардан ўзиб кетишга ҳаракат қилишмасди. Ҳозирги давр аёлининг ҳаётида эса оила ва болалар ташвишидан ташқари янги бир мақсад — мансаб ва мавқега эришиш истаги пайдо бўлди. Шу боис аёллар уй-рўзгор ишларидан ортиб, пул ишлаб топишга ҳам мажбур.

Аниқланишича, ишлайдиган аёллар бир ҳафтада нақ 23 соат ўзига ёқмаган юмушлар билан машғул бўлар экан. Эркекларнинг эса бунга 2 соатгина кетаркан.

Аёллар режалаштириб қўйган ишларини бажаришга улгуролмай қолганидан дили хижил бўлиб, анчагина сиқилиб, жигибийрони чиқавергани учун ҳам ўзларини бахтсиз ҳис этса, эркеклар бажариб бўлган ишларининг ўзиданоқ қониқиб қўя қолади ва бахтиёр болақайлар каби кечаси бемалол, қотиб ухлайди.

МАВЗУГА ДОИР ЛАТИФА

ХОТИН:

— Қачон қараманг, компьютер ўйнаб ўтирасиз. Беринг, менам бир ўйнай...

ЭР:

— Эсинг жойидами? Мен сендан пол юваётганингда бирор марта «Кел, менам бир ювай», деб сўраганманми?

Дедим: Сизга кўнгли кетди,
Кўнгли, ахир не қилай?
Деди: Тагин тўлаб юрманг
Самарқандни товоғона.

Дедим: Унда нима қилай,
Айтинг, фарғоналик қиз?
Деди: Акам обчиқади
Эрта тонгда довоғона.

Бибилска жўнайверинг
Яна келган томоғона.
Бу гапларни айтиб юрманг
Тагин яхши-ёмонга.

«Хўп» дедиму, ушбу шёғрини
Билмай ёзиб қўйдим, сўнг
Ошкор қилдим элу юртга,
Кирезиб бул девонга.

Бекор кепман Фарғонага...

Фармон ТОШЕВ

ХАЗИЛНАМО

Фарғонага бекор кепман,
Бекор кепман Қўқонга.
Туш кўрдимми дуч келишим
Шундай шаддод жоғонга.

Кўнглим олса, майли эди,
Майли, олса хушимни.
Айлаб қўйди бир суҳбатда
Мени лолу хайронга.

Каловандим, рост, шонинг,
Жавоб топмай сўзига.
Нима бало, ўқ қўйганми
Жонона тил забонга.

Дедим: Сизга қойил қолдим,
Гапга чечан экансиз!
Деди: Фармон бўб келдингиз,
Энди қулсиз фармонга!

— Фарғонада биттагина
Деганлари Сизмусиз?
Деди: Нечун шонасиз
Шоир айтган ёғонга?

Дедим: Яхши кўриб қолдим,
Улай агар, ростдан ҳам.
Деди: Бу гап ярашмайди
Бозор деган замонга.

— Мен ҳалиги... Самарқандга
Олиб кетаман Сизни.
Деди: Сира ўхшамасиз
Дилозор, зўравонга.

Дедим: Менга Лайли бўлинг,
Бўлинг Зайнаб ё Ширин.
— Ўз юртида топилмасму
Бахтиёр ёр Омонга?

АЁЛ ҚАНДАЙ АЛДАЙДИ?

Чекадиган аёлни ўпиш худди кулдонни ўпиш билан баробардир.

Санитария шиори

Эркеклар сукути — аломати раддия, аёллар сукути эса аломати ризи.

Луи МАССИНЬОН

У аёлининг қўлини сўради, чунки бошқа сўрайдиган нарсанинг ўзи йўқ эди.

Эугениуш КОРКОШ

Пул учун турмуш қуриш — бойлик орттиришнинг энг оғир йўли.

Франк ХАББАРД

КЎЗГУ

Енгилтак аёл сизни енгилтаклик билан, жиддий аёл эса жиддий алдайди.

Анри РОШФОР

Севишиб турмуш қуришгина рўшнолик келтиради. Қиз боланинг хуснига маҳлиё бўлиб уйланиш худди бозордан зарурати бўлмаса-да, бежирим буюмни сотиб олишга ўхшайди.

Антон ЧЕХОВ

Ҳамиша ошиқ бўлиб юриш лозим. Мана шунинг учун ҳам ҳеч қачон уйланмаслик керак.

Оскар УАЙЛЬД

Тўй — ибтидонинг охири ва интихонинг бошланиши.

Юзеф БУЛАТОВИЧ

Никоҳ гувоҳномаси — имтиҳондан олдин бериладиган ҳайдовчилик ҳужжати.

Вольфрам ВЕЙДНЕР

Ҳамма тўйлар бир-бирига ўхшайди, аммо ҳамма қўйди-чиқдилар ўзича қизиқарлидир.

Уилл РОДЖЕРС

Агар аёл бошингизга чиқиб олган бўлса, демак, энди уни қўлда қўтариб юришнинг ҳожати йўқ.

Евгений ТАРАСОВ

Никоҳ — севгининг бошқа воситалар ёрдамида давом этишидир.

Геннадий МАЛКИН

Шодмон ОТАБЕК тўплади.

БИР ИШҚ ҲИКОЯСИ

Фарғонага бекор кепман,
Бекор кепман Қўқонга.
Туш кўрдимми дуч келишим
Шундай шаддод жоғонга.

Кўнглим олса, майли эди,
Майли, олса хушимни.
Айлаб қўйди бир суҳбатда
Мени лолу хайронга.

Каловандим, рост, шонинг,
Жавоб топмай сўзига.
Нима бало, ўқ қўйганми
Жонона тил забонга.

Дедим: Сизга қойил қолдим,
Гапга чечан экансиз!
Деди: Фармон бўб келдингиз,
Энди қулсиз фармонга!

— Фарғонада биттагина
Деганлари Сизмусиз?
Деди: Нечун шонасиз
Шоир айтган ёғонга?

Дедим: Яхши кўриб қолдим,
Улай агар, ростдан ҳам.
Деди: Бу гап ярашмайди
Бозор деган замонга.

— Мен ҳалиги... Самарқандга
Олиб кетаман Сизни.
Деди: Сира ўхшамасиз
Дилозор, зўравонга.

Дедим: Менга Лайли бўлинг,
Бўлинг Зайнаб ё Ширин.
— Ўз юртида топилмасму
Бахтиёр ёр Омонга?

ОММАНИНГ ҲАЁТИ

Моцартнинг болалиги бошқаларники каби ўтмади. У оиласи билан муттасил равишда саёҳат қилиши, томошалаб одамларга ўз иқтидорини кўрсатиши ва бу орқали оилани боқиш учун маблағ топиши лозим эди.

Саёҳатларга чиқиш, турли хил одамлар билан муносабатда бўлиш натижа-сида бечора болакай тез-тез касалликларга чалиниб турди. Бундан ташқари, у ёш иқтидор эгаси сифатида томошалаб омманинг ўйинчоғига айланганди. Одамлар унга иқтидор эгаси сифатида эмас, балки кўнгилхушлик воситаси деб қарар эди. Ёшгина боланинг куй басталаш ва чалиши уларни хайратга соларди. Чунки кўпчиликка куй моҳияти эмас, балки Вольфгангнинг жуда ёшлиги аҳамиятли эди. Бир сўз билан айтганда, у томоша объектига айланиб қолди. Буни отаси Леопольд яхши тушунди ва бу вазиятдан усталик билан фойдаланиб қолиш пайида бўлди.

Вольфганг ёш бўлишига қарамай, Европада машхур бўлиб кетди. Бироқ бу шуҳрат пойдевори мустаҳкам эмас, унга болалик туртки бериб турар, машхурлик ушбу тушунча асосида қурилган эди. Болалик тугаши билан шуҳрат ҳам чок-чокидан сўкилиб кетди ва у улғайгач, олдинги шуҳратини қайтадан, соф ҳолда тиклашга мажбур бўлди.

«ЯШАШ КЕРАК, СЕВИШ ШАРТ ЭМАС!»

...Леопольд Моцарт акли, ҳаётнинг борди-келдисини тушунган инсон эди ва ўз ўғлидан фарқли равишда ижод ва турмушни бир тарозига қўйди, уларга тенг кўз билан қаради. Машхур бўлмагани, оддий машхурликка қилиб кетгани шундан бўлса керак. У фарзандидаги иқтидорни ёшлигидан пайқайди ва уни тарбиялаш учун бор кучини сарфлади. Вольфганг қобилиятини такомиллаштириш, етук композитор сифатида тарбиялаш ҳаётининг мазмунига айланди. Шу билан бирга, иқтидорли ўғли орқали пул ишлаб олишни ҳам унутгани йўқ. Ҳаётга қарашлари хушёр эди – қуруқ ижод, романтика, ҳавойи хаёллар билан яшаб бўлмаслигини яхши биларди. Ижод ўз йўлига, ҳаёти муаммоларни ҳал этиш лозим. Ахир, инсон фаришта эмас – минг бир эҳтиёжлари бор. Шундан келиб чиқиб, Леопольд ўзини ўтга, сувга урди. Ўзи мусиқа ярата бошлаган тўрт яшар ўғлини Венага олиб бориб, турли концертлар берди, ҳатто император саройида ҳам бўлди. Мақсади кўпроқ пул ишлаб олиш ва ўғлининг иқтидори билан мақтаниш, уни оламга танитиш эди. Моцартнинг Моцарт бўлишида, шубҳасиз, ушбу аъмол, тутумнинг аҳамияти катта. Чунки Леопольд ўғлини мусиқа борасидаги илмини оширишни бир лаҳза бўлса-да унутмади. Вольфганг ўз иқтидорини қанча кўп намоён қилса, отаси унга нисбатан талабни шунча ошириб бораверди.

Леопольд ўғлини мусикадан ўзга барча нарсалардан ҳимоя қилди. Ҳатто у илк бор севиб қолганда бу йўлдан қайтармоқчи бўлди ва ўшанда Зальцбургдан узоқда бўлган ўғлига хат ёзди. Бу унинг энг жиддий ва таъсирчан хатларидан бири эди. У ўғлини тўрт йўлдан кетишини хоҳлади. Бу пайтга келиб бутун оиланинг ягона умиди Вольфганг эди. Леопольдга Зальцбургдан кетишга рухсат берилмагани сабабли сафарга Вольфганг ва онаси чиққан эди. Ўғлининг бир қизини севиб қолгани ва ундан ортамаётгани ҳақида Леопольдга хотини Анна Мария хабар берганди.

«Кейинчалик барча унутиб юборадиган ўртча мусикачи бўлиб, оч-яланғоч болалар тўла уйда, сомон тўшақда, хотинининг бошмоғи остида ўлиб кетишни хоҳлашгани ёки авлодлар китобларда ўқийдиган машхур капелмейстер бўлиб, тўқилликда, бутун дунё хурмат қиладиган киши бўлиб ўтишни истайсизми? Буларнинг барчаси сенга, сенинг айни пайтда қандай йўл тутатишинга боғлиқ».

Вольфганг Моцарт ҳам барча даҳолар каби оддий инсон – яъни кўнгилчан, ўзига нисбатан талабчан эди. Фақат ўз иқтидорини жуда эрта намоён қила бошлади. Ҳали тили чиқмаган пайтларида ҳам мусиқа эшитишга ишқибоз эди. Тўрт ёшга кирганида эса мустақил равишда куйлар ярата бошлади. Ўн икки ёшида дастлабки операларини ёзди. Шубҳасиз, бу улкан иқтидор эгасига ҳамма ҳавас билан қарайди. Бир қарашда унинг учун тириклик оламида ҳеч қандай ғам-ташвиш, қайғу бўлмаслиги керакдай. Ахир, миллионлаб одамлар орасида ажралиб турган, яқкаю ягона ҳисобланган одам албатта ташвишсиз яшаши керак-да.

МОЦАРТ:

«Ё ЦЕЗАР, Ё ҲЕЧ НАРСА!»

Моцартнинг отаси Леопольд ўша хатини Цезар Боджанининг машхур шиори билан яқунлаган эди: «Ё Цезар, ё ҳеч нарсас!»

Барча уринишларга қарамай, Вольфганг севган қизига уйлангач, оиласи билан алоқаси борган сари сувоқлашиб, охир-оқибатда эса умуман узилиб кетди.

Орадан ўн уч йил ўтади ва Леопольд ўз хатида битган ҳолатлар бутунлай ўз тасдиғини топади. Уларни отанинг ўғилга нисбатан қилган башорати, деб ҳам аташ мумкин. Моцарт «оч-яланғоч болалар тўла уйда, сомон тўшақда, хотинининг бошмоғи остида ўлиб кетди». Аммо барибир у «авлодлар китобларда ўқийдиган, бутун дунё хурмат қиладиган киши»га айланди.

Инсоният Моцарт ҳақида берилиб гапирар экан, унинг отаси кам эсла-

— одамлар билан гаплашиб, ҳазиллашиб ўтириб ҳам, куй басталайверарди. Шунингдек, тинимсиз ишлар, ҳеч нарсаси ижод қилишдан тўхтатиб қололмасди. Ҳеч қачон шароит йўқлигидан, илҳом келмаслигидан нолимаган. Асар яратиш учун буларни қидириб ҳам ўтирмасди. Агар у шароит излаганда ва илҳомни кутганида бунча буюк асарлар яратмаган бўлар эди.

Ҳали болалик чоғларида онасига соддалик билан хат битади: «Кўп ишлаганимдан бармоқларим оғрияпти».

Бундай табиятга, албатта, ўзига ишонч бўлган ҳолатдагина эришиши мумкин. Моцартда эса шундай ҳис бор эди. Аммо бу унинг калондимоғлигини билдирмайди. У ҳар доим ўзига нисбатан талабчан бўлган ва ҳеч қачон энг юқори нуктага эришдим, деган кайфиятда юрмаган. Бу отасининг тарбияси орқали шаклланган бўлса керак.

Барча даҳолар каби Моцарт ҳам ўзига ишонган ҳолда, ҳали тўлиқ мукаммаллашиб улгурмадим деган уйда эди. Комиликка ҳаракат қилди, бунинг учун тинимсиз изланди. Бироқ унинг яна бир одати бор эдики, айнан шу касб орқали оила бока-ётгани сабабли унда ҳеч қачон ҳозир ёзиб қўйсам, кейин бир кун келиб рўёбга чиқар, деган тушунча бўлмаган.

Яъни, у ҳар доим ҳам ўз юрагидигани ёзгани йўқ. Кўпинча буюртмаларни бажарди. Ўз имкониятлари даражасида ишлай олмаётганини яхши англади. Саройдан оладиган маоши хусусида бир сафар шундай деган эди: — Қилаётган ишларим учун кўп, қилишим мумкин бўлганлари учун эса жудаям оз».

ДЎСТ ДЕБ КЎРДИМ ДУШМАННИ...

Севимли машғулоти бўлган инсонни одамларнинг майда хархашалари, хурмат қилиқлари қизиқтирмайди, ўз оламида, дунёсида яшайверади.

Иқтидори ҳаминақадар, бироқ ўзи ҳушда жуда юксак фикрда бўлган ижодкорлар ҳар қандай замонда ҳам бўлган. Аслида сувни лойқалатиб юрадиганлар ҳам шулар. Бундайлар учун ўз иқтидор-сизлигидан кўра бошқанинг иқтидори аҳамиятлроқ ва уларни ўлардай ёмон қўрадики, гўё бу борадаги ўз улушини ҳам улар торттиб оладигандек. Бундайлар ҳар ким ўз ҳаёти билан яшаши, ҳеч ким бировнинг ҳаётига ҳўжайинлик қила олмаслигини тушуниб етмайди ёки тан олмайди.

Сальери иқтидорсиз эмас эди. У ўшанда Венанинг кўзга кўринган компо-

МАШХУРЛАР ҲАЁТИ

зитор ва император капелмейстери эди. Шуҳратпараст ва ўз мақсади йўлида ҳар қандай воситадан ҳазар қилмайдиганлар тоифасига кирарди.

Хуллас, Моцарт Венада кун кўриш илинжида минг куйга тушиб юрган бир пайтда Сальери шаҳарнинг олди кишиларидан бири эди.

«Дон Жуан» операси Парижда катта шов-шувга сабаб бўлиб, томошабинлар томонидан яхши кутиб олинган, Моцарт

уни Вена сарой театрида ҳам қўймоқчи бўлди. Чунки у операдан фақат 100 ду-катгина даромад қилган эди, холос. Йўқчилик эса бошқа имкониятларни ҳам ишга солишга ундайди.

«Дон Жуан» Венада минг машаққатлар билан саҳнага қўйилди, бироқ у томошабинни қизиқтирмади. Чунки айримлар опера яхши чиқмаслиги учун сабий ҳаракат қилган эди. Фақат Сальеригина асарни йилгаб кўрди ва томоша сўнгига секингина: — Агар Моцарт шу тарзда давом эттирадиган бўлса, яқин ўртада ҳеч биримизга бу соҳада нон қолмайди», деди.

Иқтидори сабаб у Моцартни хушламасди, кейинги пайтларда асабий бўлиб қолган эди. Ташвишлари беҳуда эмас, у мусикани яхши тушунар ва рақиб имкониятларини тўлиқ баҳолай биларди.

Моцарт бемор бўлиб қолганида ва у вафот этганидан сўнг шаҳар бўйлаб гап тарқалди: «Сальери Моцартни заҳарлабди».

Бироқ мутахассислар таҳминига кўра Моцарт буйрагининг узоқ йиллик касаллиги оқибатида вафот этган...

Сўнгги марш

Моцарт ўлим тўшағида ётганда ёнига бир нотаниш, қора кийимли киши келди ва пул тўлаб, мотам куйи ёзиб беришга буюртма берди. Буюртмачини танимагани унга сирли туюлди, буни бир илоҳий белги, рамзий маъно, деган хулосага борди ва ўлими яқинлашганидан башорат қила бошлади. Шу сабабли ҳам Моцарт зўр бериб бу мотам куйини ёзиш пайида бўлди. Бироқ барибир улгурмади, у яққол ўлимини бўйнига олганида ҳам ҳали куй бутунлай тугалланмаган эди. Шунинг учун ўлим тўшағида ётган Моцарт ўртоқларига куйни қандай яқунлаш кераклиги хусусида маслаҳатлар берди. Ва бу мотам куйи унинг ўзига насиб этди...

Ундан 200 гульден нақд пул, 400 гульденлик мол-мулк ва бошқаларга бериш лозим бўлган 3000 гульден қарз «мерос» қолди.

Камбағални ҳатто ўз хотини ҳам унча хурмат қилавермайдиган, чамаси. Моцартнинг завжаси – Констанца дафн маросимини ҳам кутмай, унинг ўртоқлари таклифига биноан дам олиш учун жўнаб кетди. Улар Констанцага: «Дафнни ўзимиз ўтказамиз, ҳавотир олман», деди. Бу жувон ҳеч қачон даҳо билан яшайётганини англамаган эди. Кейинроқ, болаларини Прагага бериб юбориб, ўз иккинчи турмушга чиқиб кетганидан сўнг унга Моцарт асарлари учун йирик қалам ҳақи тўлашгачина буни тушунди.

Алалхусус, Моцартни дафн этишда икки таниши (ўртоқлари эмас) ва икки гўрков иштирок этди. Буюк композитор кўча-кўйда ўлиб қолган уйсиз дайдалар билан бир қабрга қўмиб юборилди ва кейинчалик, одамлар ўзларига келиб, чинакам дахонин йўқотганларини англагач, унинг қабрини излаб топишолмади...

Ҳа, мусиқа санъатининг энг ёрқин намоёндаларидан бири Вольфганг Амадей Моцарт ҳаёти мана шундай – серташвиш, серғалла ва беҳаловат кечди. Бу ҳазилкаш, самимий ва кўнгилчан инсон бир умр камбағалликда яшади ва охир оқибатда унинг исканжасида вафот этди. У бу пайтда эндиgina 36 ёшга кирган эди...

МЕНИ БЕШ КУН ЭШИТА ОЛАСИЗМИ?

Бундан беш йил аввал Луис Колетт исмли шахс ўзининг энг узун нутқи билан Гиннес «Рекордлар китоби»га кирганди. Бу нутқ роллароса икки кун, яъни 48 соат давом этган эди. Кейинчалик ушбу рекорд кўрсаткичини ҳиндистонлик ёш бир йигит ўзгартириб юборди. У 120 соат мобайнида тинимсиз нутқ сўзлаб турган.

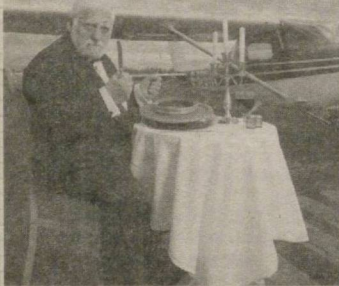
Бу ҳолат аввалги рекордчи Луис-

нинг нафсониятига теккандек бўлган ва сўзамоллик майдонида узоқ нутқ сўзлаш бўйича янги даъво билан чиққан. Ўз натижасини 124 соатга етказиш учун Луис анча тер тўқди. Хуллас, бу нотиқ ўзининг 62 ёшида гувоҳлар ва нотариус ходимлари кузатуви остида беш кун ва тўрт кеча тинимсиз нутқ сўзлаб турди. Бу борада машқ кўрмаган оддий одам ўзини синамоқчи бўлса, биринчи куннинг якунидаёқ тили осилиб қолиши тайин...

ҚОРНИМ ОЧДИ, ТЕМИР БЕРИНГ!

Франциянинг Гренобль шаҳрида Мишель Лотито исмли қария 1959 йилдан бери, темир ва шишалар билан озикланади. Гастроэнтерологлар отахоннинг бир кунда бамайилихотир бир килогача темирни паққос

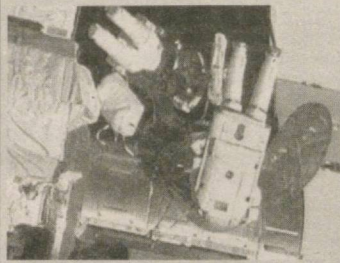

туширишдан ҳайратда.

Ўз ватанида унинг лақаби — "Хамма нарсани еб ташловчи жаноб" (Monsieur Mangetout). Мишелнинг айтишича, банан ва қайнатилган тухумлар унинг иштаҳасини бўғади. 1966 йилдан бери бу қария 18та мо-тоцикл, 15та супермаркет арава-си, 7та телевизор, бир жуфт сим каравот, битта компьютер ва яна бир қанча шу каби буюмларни тановул қилган. 1997 йилга келиб, унинг еган темир-терсақлари ўртача тўққиз тон-нани ташкил қилган экан.

Наргиза САРИМОВА
тайёрлади

ОЧИҚ ФАЗОГА СЎНГГИ САФАР

«Индевор» фазовий кемасининг астронавти Роберт Бенкен ва Николас Патрик очик коинотга учинчи ва сўнгги сафарини уюштирди, дея хабар тарқатди NASA ўз сайтида.

«Индевор» фазовий кемаси 8 феврал куни Флоридадан учирилган, 10 февралда эса Халқаро космик станция-га етиб борган эди. Астронавтар ҳам-маси бўлиб уч марта очик фазога чиқиш-ди. Бундан кўзланган мақсад янги мос-ламаларни ўрнатиш эди, вазифа муваф-фақиятли уддаланди. Учинчи гал фазо-гирлар очик коинотда олти ярим соат бўлишди.

«Индевор» космик кемасининг Ерга қўниши 21 февраль кунига режалашти-рилган.

ҲАҚИҚИЙ ТУТАНХАМОН

Бир гуруҳ олимлар фиръавн Тутан-хамон ўлимининг ҳақиқий сабабини аниқлашди, деб хабар тарқатди Reuters.

Мисрда 155 йил ҳукм сурган XVIII су-лола фиръавнларининг 16та мўминёси ДНК таҳлили ва компьютер томографи-яси асосида текшириб кўрилди. Шу

пайтгача Тутанхамон қони зарарланиши-дан вафот этган дея ҳисобланган эди. Лекин олимлар сулоланинг бир қанча ва-киллари ҳам айнан безгақдан ҳалок бўлганини аниқлашди. Тутанхамоннинг суяклари ҳам касалланган, чап оёғи май-моқ бўлган экан, шу боис ёш ҳукмдор кўлтиқтаёқсиз юролмаган.

Яна маълум бўлишича, на ёш фиръ-авн, на унинг отаси Эхнатон суратларда тасвирлангандек гўзал бўлган. «Булар-

нинг бари шахсга сизгиниш, ҳукмдорлар-ни идеаллаштиришнинг натижаси, асли-да», дея таъкидлашди олимлар.

«КИТОБХОН» ГИЁҲВАНДЛАР

Доминикан Республикаси ҳуқуқ-тар-тибот органлари машҳур ёзувчи Дэн Бра-ун китобларини аэропортда ушлаб қолди.

Китоблар Канадага совға тариқасида жўнатилаётган эди. Почта ходими хорижга бешта китоб жўнатаётган мижоздан шуб-ҳаланади. Китоблардан бири очиб кўрил-ганда ичидан кокаин солинган пакет чи-қади. Полициячилар шубҳали шахс Со-суа шаҳридаги меҳмонхонада яшаётгани-ни аниқлаб, етиб боргунча у жуфтакни ростлаб қолибди.

Бундан олдин ҳам Доминикан ҳуқуқ

✓ ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ҳимоячилари гиёҳванд моддаларни кит-тоб ёрдамида хорижга жўнатиш ҳола-тини аниқлаган эди.

НОҚОНУНИЙ ДОРИ- ДАРМОН УЧУН 10,5 МЛРД. ЕВРО

PharmaTimes тарқатган маълумотга кўра, европаликлар йилига ноқонуний дори-дармон учун 10,5 млрд. евро сарфлар экан.

Тадқиқот натижаларига кўра, ҳар бе-шинчи европаликнинг бири дори воси-таларини ноқонуний йўл билан сотиб олишини кўрсатди. Уларнинг тенг ярми озиш мақсадида харид қилинар экан. Иккинчи ўринда эса шамоллашга қарши ичиладиган препаратлар тураркан.

Тадқиқотчилар Европага дори воси-таларининг ноқонуний йўл билан кириб келиши йил сайин кўпайиб бораётгани-ни таъкидлашмоқда. 2005 йили 560 минг номдаги шундай дори-дармон аниқланган бўлса, бу кўрсаткич 2007 йилга келиб 4 млн.дан ошиб кетган.

ПАРНИК ГАЗИГА ҚАРШИ ҚОНУН

Ўтган сешанба куни Венгрия пар-ламенти «Иқлим тўғрисида»ги қонун лойиҳасини муҳокама қилди.

Лойиҳада атмосферага парник газ-ини чиқаришни 2020 йилгача 40 фоизга (1990 йилга нисбатан), 2050 йилгача эса 80 фоизга камайтириш назарда тутил-ган. Мутахассисларнинг фикрича, қонуннинг қабул қилиниш-қабул қилин-маслиги апрель ойидаги сайловлардан сўнг шаклландиган парламент ихтиё-рига боғлиқ.

Интернет манбалари асосида
Фаррух ЖАББОРОВ тайёрлади.

•СПОРТ•СПОРТ•СПОРТ•СПОРТ•СПОРТ•СПОРТ•СПОРТ•СПОРТ

ҲАҚАМЛАР АНИҚЛАНДИ

Осиё чемпионлар лигаси доирасида ўтказиладиган «Бунёдкор» — «Ал-Иттиҳод» учрашуви австралиялик ҳақам-лар бошқариши маълум бўлди.

Бош ҳақам — халқаро мусобақаларда 2005 йилдан буён иштирок этиб келаётган 32 ёшли Бенжамин Уильямс. Унга майдонда ватандошлари Жейсон Пауэр ва Хакан Аназ ёрдам беради.

Эслатиб ўтаамиз, «Бунёдкор» — «Ал-Иттиҳод» (Жидда) уч-рашуви 23 февраль куни соат 16:00да «Жар» стадионида бўлиб ўтади.

24 февраль куни эса «Насаф» жамоаси ОФК кубоги учун гуруҳ босқичининг дастлабки учрашувини ўтказади. Шу куни «аждарлар» Байрутда «Ал-Аҳад» футболчилари меҳмони бўли-шади.

Осиё футбол конфедерацияси қарорига кўра, маскур ўйин-ни иорданиялик Носир ал-Фаффорий бошқариб борадиган бўлди. Унга ҳамюрти Файсал Мухаммад ассистентлик қи-лади. Яна бир қанот ҳақами ва захирадаги ҳақам номи икки кун ичида маълум қилинади.

ЕВРОПА ЧЕМПИОНЛАР ЛИГАСИ БОШЛАНДИ

Нихоят, орзиқиб кутилган дамлар ҳам етиб келди. Европа Чемпионлар лигасининг ҳал қилувчи палласи бошланди.

16 фев-раль куни Италиянинг «Милан» клуби Анг-лиянинг грандлари-дан бири «Манчестер Юнайтед» жамоасини қ а б у л қ и л д и . «Сан-Сиро» стадионига

ййилган 80 минг мухлис ажойиб ўйин ва бир-биридан чи-ройли голларнинг гувоҳи бўлишди.

Ўйинни португалиялик ҳақам Олегариу Бенкуренса бош-қариб борди. Учрашувнинг учинчи дақиқасидаёқ ҳисоб очил-ди. Роналдиньо тепган тўп Майкл Кэррика тегиб ўз йўнали-шини ўзгартирди ва дарвозабон Ван дер Саар бу тўпга ул-гурмай қолди — 1:0.

«Қизил иблислар» 36 дақиқага келиб ҳисобни тенглашти-ришди. Тўп муаллифи Скоулз бўлди.

Учрашувнинг иккинчи бўлимида катта саҳнага Руни чиқ-ди. «Шрек» 66- ва 74-дақиқаларда ҳисобни 1:3 кўринишга келтирди. Шундан сўнг Алекс Фергюссон шоғирдлари би-роз хотиржамликка берилишди. Бундан фойдаланган «Мил-лан» ўйинчиси Зеедорф 85 дақиқада ажойиб голнинг муал-лифига айланди.

Шундай қилиб учрашув 2:3 ҳисобида «Манчестер Юна-йтед» галабаси билан якунига етди.

Шу куни яна бир ажойиб учрашув бўлиб ўтди. Франция-нинг «Лион» жамоаси Испания гранди «Реални» қабул қилди. Учрашув тенг кураш остида ўтган бўлса-да, ҳисоб франция-ликлар томонидан очилди. Ўйиннинг 47-дақиқасида «Лион» ҳимоячиси Мақун ҳисобни очди. Ушбу ҳисоб учрашув охири-гача сақланиб қолди. Сафид Роналду, Қақадек дунё футбол юлдузлари борлигига қарамадан, қироллик клуби мағлуби-ят аламини тотиб кўришга мажбур бўлди.

Интернет манбалари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.

ОҚИБАТ КЎТАРИЛСА...

МУЛОҲАЗА

— Ўзи оқибат деган нарсга қолмабди, — ҳасратидан чанг чикарди Моҳира опанинг.

— Нега ундай дейсиз? — дедим.

— Тўй қилганида опамнинг эгнига бозорнинг олди матосидан кўйлак кийдириб қўйгандим. У бўлса, мен келин олганимда, арзимаган латта кўтариб келибди-я!

— Ахир қимматроғини олиш учун имконияти бўлмагандир-да?

— Э, қаёқда дейсиз, пулини қизғонган. Шу қилганига борди-келдиниёям йиғиштириб қўйсаммикан, деб турибман.

— Шаштингиздан қайтинг, опа, бу дунё ҳисоб-китобли. Хали яна тўйлар қиласиз, ўшанда...

Моҳира опа гапимни охиригача эшитиши истамасди. Ақсинча, бир қориндан талашиб тушган опасини мен — бир беғона аёлга ёмонлаб, уни зикнадан олиб, пасткашга сола кетди...

Анча йиллар аввал бир хонадонга кўнгил сўрагани боргандик. Шу оилада

уч ўғилдан кейин қиз туғилган экан, лекин у олти ёшга тўлганида тўсатдан онаси қаёққа қилибди. Халиги қизалоқни қучиб, бўзлаган акаларининг маҳзун қибфаси ҳали-ҳали ҳеч кўз олдимдан кетмапти. Кейин эшитдим, улар сингилчаларини «онажон» дея суюб, эркалаб вояга етказишибди. Мунис оназорлари ўрнини ҳеч ким босолмаслигини билсалар-да, қизалоқни еру кўкка ишонмай катта қилганларини кўпчилик қувониб гапиришди. Бутун қишлоқ аҳли улар ўртасидаги оқибатга ҳаваси келишини яширмади...

Карима хола эгиз фарзанд кўрганида, қувончи дунёга сизмади. Йиллар ўтгач, улар улғайди, уйланди. Ҳасан ва Ҳусан ёнма-ён ҳовлига кўчиб чиқишди-ю, арзимаган икки метр ер устида талашиб, бир-бирларига душман бўлиб қолди. Кунора уларнинг даҳанаки «жанги»га гувоҳ бўлган маҳалла-қўй бу оилада меҳр-оқибатнинг қачон кўтарилгани ҳақида ўзларича баҳслашарди. Чунки

кечагина Ҳасан ўғлига суннат тўйи қилди. Аммо Ҳусан девор-дармиён яшаётган акасиникига онасидан тортиб, яқин қариндошларигача қанча ялиниб-ёлворишмасин остона ҳатлаб чиқмади...

Шифохонага ишим тушиб, навбат кутиб ўтирсам, эшикдан қирқларни қоралаган аёл бир йигитни қўлларидан ушлаб кириб келди. Уларни эр-хотин бўлса керак, деб ўйладим. Йўқ, гапларидан сездим, опа-укалар экан. Қарама-қарши хонага иккаласи кириб чиққач, опаси қоғозларга имзо чекиргани пастки қаватга тушиб кетди. Кўзи ожиз йигит билан суҳбатлашиб қолдик:

— Шу опамнинг бахтига мен тўғанок бўлдим, — деди у ўқсиниб.

— Нега ундай дейсиз? — сўрадим тушунмай.

— Ота-онамиз ўтиб кетишган. Мени ёлғиз қолдиришга кўнгли бўлмай, опам келган совчиларнинг ҳаммасини қайтараверди. Энди эса «қариқиз» деб ёши ўтган, хотини ўлганлар одам кўяпти.

Мен неча марта айтдим ўзига «Опажон, мингдан минг розиман, турмушга чиқинг», деб. Кўнмаяпти, нима қилай? «Сени уйлантиргач, кейин ўйлаб кўраман», дейди. Менга эса... тақдири ўзимга ўхшаш чиқмаяпти.

Йигитнинг дардли оҳангга айтган сўнгги сўзларини эшитиб, унинг руҳини кўтариш учун юпатгандек бўлдим:

— Мана, ҳали кўрасиз, сизнинг ҳам, опангизнинг ҳам бахти очилади. Худойим қўллайди.

— Илоийм, айтганингиз келсин...

Шу пайт унинг опаси кириб келди.

— Қани, укажон, ўрнингиздан турунгни. Ишимиз битди...

Уларни кузатиб, бу опа-укалар ўртасидаги оқибат аталмиш улуг туйғунинг борлигига шукрона айтдим. Биз — тўрт мучаси омон бўлганлар — бу тақдир зарбаларига сабру матонат билан бардош бериб яшаб келаётганлардан ибрат олсак бўлмайми, дегим келади.

Шахло ТОШБЕКОВА,
«Оила ва жамият» мухбири.

У	Елка	Ибодил ҳасли	... Из- майлов (сатирик)	... сескин, охиста	У	Шарипов («Келин- куёв»)	Транс- порт ҳақи	Салом- ...	Отнинг «лошна»- си	У	Кимевий элемент	Жузеппе Верди опера	Аёллар пальтоси тури	Узоқ, йироқ	У	Қиз сочига тақалин- ган лента	... Шариф (актёр)	Сеҳр-... макр- ҳийла	Манфий электрод
«Кока- ...» (ичим- лик)	→	→	→	→	→	Токли балтик	→	→	→	→	Бойга ... ҳам урмайди	→	→	→	→	Опа- сингил эрлари	→	→	→
«Сақич» конфет	→	→	→	→	→	Хонадон уй	→	→	→	→	Саудия пули	→	→	→	→	Кўёш худоси	→	→	→
Денгиз қушини	→	→	→	→	→	Эгат, жўяк	→	→	→	→	Содда, сипо	→	→	→	→	«Керак» (русча)	→	→	→
... Тёрнер (қўшқ- чи)	→	→	→	→	→	Кўркув- дан юраги ... пука бўлади	→	→	→	→	Дарё, Франция	→	→	→	→	«...-7» (газета)	→	→	→
У	Бўш эмас, лик ...	Туман, Бухоро видлоят	Шимо- лий ҳарбий альянс	Эртақ- даги лакана ЗОТ	У	Қоп- қора одам	... астар	Смокинг	Лорен (кино- актриса)	У	Шури- нинг ёри («Кавказ асираси»)	Сирач, клей	Коста- ... (давлат)	Шприц орқали эмлаш	У	Соқол- мўйлов- сиз эркак	Нимжон, заиф	Молнинг қонини сўради	Канар, Гавайи
Кўёш чиқар вақт	→	→	→	→	→	Очкўз- лик	→	→	→	→	Жаво- ҳирлаш (арбоб)	→	→	→	→	Шанель (мо- дельер)	→	→	→
Тўй қушини	→	→	→	→	→	XXI аср пули	→	→	→	→	Сўяк ичидаги ег	→	→	→	→	Қайсар, бўйсун- мас	→	→	→
Уйин тури	→	→	→	→	→	Монте Кристо (фильм)	→	→	→	→	Стивен Сигал роли	→	→	→	→	Самар- қанд совути- чи	→	→	→
Даҳ- шатли бомба	→	→	→	→	→	Турклар ароғи	→	→	→	→	Унвон, мартаба	→	→	→	→	Эскит- дан, қадим- дан	→	→	→
У	Тувак- даги шифо- бахш тул	Тамға, штамп	«Дўппи тиклим ... и тил- лодан»	Фут- болчи, Брази- лия	У	«Халқ ...» (газета)	Болгар сигарети	Болалар сути русуми	... қатъа (Хива- даги обида)	У	Бува, дода	Қурилиш мате- риали	Зиддият, келиш- мовчилик	Пальто матоси	У	Симсиз телефон	«Қирол шер» м/флаг амаки	«Ўз- авто» кичкин- тойи	Тушу- нарли
«КВН» фирмаси	→	→	→	→	→	Япон электрон фирмаси	→	→	→	→	Жеймс ... (жосуз)	→	→	→	→	... кўр- маган шогирд	→	→	→
Зар- рабин	→	→	→	→	→	Муччи, бўса	→	→	→	→	Интиҳо, яқун	→	→	→	→	Пуговкин роли (режис- сёр образ)	→	→	→
Девор бўёғи	→	→	→	→	→	Жонига теккан, безор бўлган	→	→	→	→	Омбор- хоналар мажмуи	→	→	→	→	«... Страйк» (сигарет)	→	→	→
Галта- диган арзанда	→	→	→	→	→	Ана- конда, қобра	→	→	→	→	Ҳарбий ура	→	→	→	→	«Чули ...» (най куйи)	→	→	→
У	...Янг (қаратэ- чи актёр)	Емак	Овчи ити	Вело- сипед русуми	У	«...дас- турхон» (курсат.)	Элат, Волга- бўйи	Ишончи комил	Карта қироли- часи	У	Само- варлар шаҳри	Кема тезлиги ўлчови	Латвия пойтахти	Бразилия сериали (ОРТ)	У	Техника тури, машина	... Аҳмад (ёзувчи)	Машҳур швед тўртлиги	Кема левори
Чингиз- хоннинг наби- раси	→	→	→	→	→	Бахт- ...	→	→	→	→	Таркан миллати	→	→	→	→	Жаҳл	→	→	→
Дилини оғритиш, азоблаш	→	→	→	→	→	Мўлжал, тахмин	→	→	→	→	... кесил	→	→	→	→	Чума қасал- лиги (Ўзбек.)	→	→	→
«Мона ...» (сурат)	→	→	→	→	→	Бидъатта ишониш	→	→	→	→	Болалар ингма уйини	→	→	→	→	Римдаги дарё	→	→	→
Ақлли	→	→	→	→	→	Черязова (спорт)	→	→	→	→	Ширер (фут- болчи)	→	→	→	→	Тарки ... амри маҳол	→	→	→

Тузувчи: Пардабой ЭРГАШЕВ

КЎРИҚДАН СЎНГ... ТЎЙ ҚОЛДИРИЛДИ!

...Йигит ҳам, қиз ҳам бир-бирларини еру кўкка ишонмай, севишарди. Икки тараф рози-ризолик билан тўй вақтини ҳам белгилашди. Никоҳга ҳали бир ойдан кўпроқ муддат борлиги боис аёл қудалар ўзларининг кам-кўстларини ўйлашиб, баъзи нарсаларни келишиб ҳам олишди. Ота бўлғуси кўёвга маслаҳат солди: «Ўғлим, эртага ФХДёга бориб келсанглар, дўхтирларнинг кўригидан ўтиш керак экан, шекилли. Билмасам, бизлар уйланган даврларда бунақа гап-сўзлар йўқ эди».

Эртаси куни йигит билан қиз биргаликда расмий никоҳдан ўтиш учун ариза бергани туман ФХДё бўлимига боришди. Икки ёшнинг ёруғ ниятда келганлигидан қувонган бўлим ходимлари уларнинг қўлига тиббий кўриқдан ўтиш ҳақидаги йўлланма қоғозини тутқазди. Шу пайтгача саломатликларидан деярли шикоят қилмаганликлари учун иккаласи ҳам бежавотир, тўла ишонч билан шифохона оstonасидан ҳатлашди. Уша куни улгуролмаганликлари учун эртаси куни пешингача деярли ҳамма шифокорлар кўригидан ўтиб бўлишди ва тахлил натижаларини кута бошлашди.

Бир пайт йигитнинг фамилиясини айтиб қақирган уролог уни ўз хонасига бошлади. Ва қўлидаги қоғозга термулиб, уни секин савол-жавобга тутди: Шифокорнинг қўтилмаганда унга қараб «Тўйингиз кечикади, ука,

обдон даволанишингиз шарт», деган гапларини эшитиб, довдираб қолди. Шунда шифокор янада хушмуомалалик билан унга вазиятни тушунтирди. «Сезиб турибман, уйдагиларга энди нима дейман, деган хавотирдасиз. Бу кўпчиликда учрайдиган оддий шомоллаш билан боғлиқ хасталик, ҳеч ташвишга тушманг», деганини эшитиб, секин ўзига келди ва ташқарига чиқди.

Уйга қайтган отасига «ёрилди». Кўпни кўрган, мулоҳазали бўлгани учун ота ҳам энг аввал тўйнинг кечиктирилиши учун жўялироқ баҳона ўйлади. Сўнг ўғлини малакали шифокор ҳузурига олиб бориб, даволаниши учун имконият яратиб берди. Тўғри, бу орада айрим гап-сўзлар ҳам чиқди. Лекин икки томон ҳам бунга эътибор берилмади. Орадан икки ярим ой ўтгач, айни пишиқчилик маҳали бир дунё орзулар қанотида учиб юрган севишганларнинг тўйи бўлиб ўтди.

Яқинда эса... ўша йигит фарзандга туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома олиш учун ҳузурига кулиб кириб келди...

Юлдузхон РАҲМАТОВА,
Тошкент тумани ФХДё бўлими мудири.

НИКОХ АЛИФБОСИ

Бахтли бўлинг!

Бахтли бўлинг!

Бахтли бўлинг!

Бахтли

бўлинг!

«Хурматли тахририят! Сизларга қизимнинг тенги, қисмати ўзиникига ўхшаш йигит учар деган ниятда хат ёзаяпман. Нуридийдам Лола меҳрибон ва жуда очикқўнғил қиз. Болалигида унинг қўлларига нима сабабдан оқ доғлар пайдо бўлганини ўзимиз ҳам сезмай қолганмиз. Бир куни ишдан келсам, онаси йилаганча ухлаб ётган қизчамнинг қўлларини кўрсатди. Лоланинг иккала билагида оқ доғлар пайдо бўлган эди. Тўни билан эр-хотин иккимиз миҳжа қоқмай чиқдик ва поликлиникага бордик. Дўхтирлар тавсиясига кўра узоқ вақт даволанди. Лекин бундай муолажаларнинг фойдаси бўлмади. Тўғри, уни ҳеч ким камситмайди, кўнглини ўқситмайди. Дугоналари, синфдошлари бирон тадбирни усиз ўтказмайди. Лекин... Бир кам дунё экан-да. Ўзи қўлигил чевар. Ёши 20да. Унинг тўйини кўрсак деган умиддамиз.

ИСМОИЛ ота,
Тошкент вилояти».

«Мавжудага ота-онамнинг розилиги билан уйланган эдим. Хизматни ўтаб қайтган куним тўйни бошлаб юборишди. Бахтли яшаётгандик. Оллоҳга шукр, беш фарзанд кўрдик. Кенжа қизимиз туғилганида рафиқам қаёқда қилди. Чинқираган чақалоқни бағримга босиб қолавердим. «Онанг сени деб жонини берди, мен-чи?» деганча уни еру кўкка ишонмай вояга етказдим. Ўқитдим, тўй-томоша қилиб эгасига топширдим. Йиллар югури. Суякли аёлимдан жудо бўлганимга ҳам 24 йил бўлди. Фарзандларимнинг ҳаммаси ўзларидан тинган. Бир умр ўқитувчиллик қилдим. Яқинда ўғилларим катта ҳовли-жой ҳам сотиб олиб беришди. «Ро-

зимиз, уйланинг, ҳоҳласангиз бизлар билан, ҳоҳласангиз алоҳида яшанг. Бизларни ўқитдингиз, элга қўшдингиз, энди биз сиз учун хизмат қилайлик», дейишди. Ёшим 60да. Меҳрибон, фарзандларидан тинчиган ёки бефарзанд бўлса ҳам майли, иймонли аёлга уйланиш ниятдаман.

НУРАЛИ,
Сурхондарё вилояти».

«Жияним Чароснинг тақдирига бефарқ бўлолмаганим боис охири сизларга мурожаат қилаяпман. Синглимга ҳам осон эмас. У шу дилбанднинг эртасини ўйлаб, эзилиб кетди. Чаросга вақтида қанча совчилар келди. Аммо узатишнинг ҳеч илоҳи бўлмади. Чунки, энди узатамиз деганда, «гуруч курмакисиз бўлмайди» деганларидек, айрим ичи қора кўшнилариимиз «Улар қизларини унча-мунчага тенг кўришмайди, овора бўлманглар», деб айитишгача боришди. Энди эса... Ахир, унинг ҳам бир уйни гуллатиб, бахтли яшашга ҳаққи бор-ку! Ёши 38да. Тикувчи. Ёшига мос, диёнатли эркак учраса, уни узатарди.

ГУЛЖАХОН ҳола,
Тошкент шаҳри».

«Холбуви узоқ қариндошимизнинг қизи эди. Тут пишиғида ҳов-

лимизга тут тергани ҳашарга келганида онамга ёқиб қолибди ва уни келин қилишни ният қилган экан. Кўпчиликнинг мактовлари қўлоғимга қўйиллавериб, Холбувини го-йибона яхши кўриб қолганман. Уларнинг уйи анҳор бўйидаги катта йўлга яқин эди. Хар куни уни бир кўрмагунимча отим сув ичса-ичмасам сугоришга олиб бораверардим. Кейинги йил баҳорда тўйимиз бўлди. Биз жуда бахтли яшардик. Икки қиз, бир ўғилли бўлдик. Эрта баҳордан кеч кузгача ҳовлимиз гулу райхонга бурканиб ётарди. У пиширган таомларнинг таъми оғизда қоларди. Қовун қоқи тайёрлашни бутун маҳалладошларимиз ундан ўрганишганини ҳали-ҳамон эслаб юришарди. Қўтилмаганда оғир дардга чалиниб, вафот этди. Оналари орзу қилганидек, уч фарзандим ҳам уйли-жойли бўлиб, ўзларидан тинди. Болаларимнинг розилиги билан 11 йил деганда қайта уйланиш ниятида газетага ёрдам сўраб, хат йўллагандим. Эри вафот этган, ёлғиз қизини вояга етказиб, ўқитиб, уйли-жойли қилиб, сўнг ўзи ёлғиз яшаётган аёл билан учрашдим. Дилбар фарзандларимга маъқул бўлди. Ҳозир катта оила бўлиб яшаймиз. Сизлардан бир умр миннатдоримиз.

ХУДОЙШУКУР,
Хоразм вилояти».

ТАХРИРИЯТДАН:

«Бахтли бўлинг» руникага хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла қўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

«ИНФАРММАДАД»

Саломатлик марказига марҳамат!

Марказда малакали шифокорлар — эндокринолог, невропатолог, кардиолог, гинеколог, уролог, гельминтолог, лор, окулист, болалар невропатологи, шунингдек, УЗИ, ЭХО, ЭКГ, лаборатория, физиотерапия хизмати фаолият олиб боради.

КЎПЛАБ ОИЛАЛАРГА ФАРЗАНД ҚУВОНЧНИН ТУҲФА ЭТИБ КЕЛАЁТГАН САЛОМАТЛИК МАРКАЗИ, СИЗНИНГ ҲАМ ХОНАДОННИНГИЗДА ЧАҚАЛОҚ ОВОЗИ ЯНГРАШИГА САБАБЧИ БЎЛАДИ!

Ёш келинлар ҳомиладорлик вақтида «Бўлажак оналар мактаби»га қатнаб, тегишли маслаҳатлар билан бирга, даволаш гимнастикаси (ЛФК), психоневролог, кардиолог (ЭКГ) кўригидан ўтиб, фойдали йўл-йўриқлар олиб туриши мумкин.

Энди дунёга келган чақалоқлар эса мунтазам равишда болалар невропатологи, педиатр, психолог, эндокринолог, логопед, гельминтолог кўригидан бўлади.

Хурматли эркаклар! Агар сизда бел, қовуқ соҳасида оғриқ бўлса, тунда ҳоҳлатга тез-тез чиқиш, пешоб келгандан сўнг ачишиш, жинсий оғизлик, бешушлик, сабабсиз бош оғриғи, бел, бўйин оғриғи, қотиб қолиши, асабийлик, уйқусизлик, семизлик ҳолатлари кузатишса, малакали уролог, сексопатолог, невропатолог, эндокринолог ёрдамида барча дардлардан тезда фориғ бўлишингиз мумкин.

Балоғат ёшидаги қизларда ҳайз келганда кучли оғриқ бўлиши, бешушлик, сабабсиз қон кетиши, туҳмудон кистаси, асабийлашиш, қирқ ёшдан ошган аёлларда қон босимининг ошиши, терлаш, миома, эрозия ҳолатлари бўлса, малакали гинеколог, невропатолог, кардиолог, эндокринолог ёрдамида даволанади.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри,
«Ғафур Ғулом» метро бекати.

МУЎЛЖАЛ: Цирк томонга 150 метр юрилади.
Тел: (8-371) 244-73-24, 244-49-02

Барча хизматлар лицензияланган.

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қуйидаги ўқув курсларга таклиф этади:

Тикувчилик — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.

Аёллар костюм-шимми,

плаш-пальто — 1-2 ой.

Ҳамшира — 6 ой, 4 ойи ўқиш,

2 ойи амалиёт.

Ҳамшира (тезкор) — 3 ой.

Тиббий массааж — 2 ой (амалиёт билан). Нуктали — 1 ой.

Торт ва пишириқлар — 2 ой (амалиёт билан).

Пишириқлар олий курси — 1 ой.

Уйгурча таомлар ва салатлар — 1 ой (амалиёт билан).

Аёллар сартарошлиғи — 3 ой (амалиёт билан).

Педикюр, маникюр — 1 ой (амалиёт билан).

Сартарошлик — 3 ой (амалиёт билан).

Тўй ва оқшом турмақлари ва макияж — 1 ой.

Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.

Элита парда ва чойшаблар — 1 ой (амалиёт билан).

Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун, амалий).

Каштачилик — 3 ой (машинада вишивка).

Тўқувчилик — 2 ой.

Инглиз тили — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.

Рус тили — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.

Бисер тикиш, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.

Сунъий гул яшаш — 1-2 ой.

Компьютер сабоқлари — 2 ой. Интернет — 1 ой.

Арабча ва миллий рақс — 3 ой.

■ Машгулотлар амалиёт билан бирга олиб борилади.

■ Ётоқхона мавжуд.

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

Манзил: Юнусобод тумани, 3-мавзе, 1-уй, 31-хона.

Мўлжал: Юнусобод деҳқон бозори
орқасида. Тел: 221-17-95, 221-77-72 (кундузи), 225-97-93
18:00дан 22:00 гача.

Муассислар: Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» халқаро жамғармаси

Фойдаланилмаган қўлэмалар тахлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

«Шарк» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Бошига топшириш вақти — 15:00. Босишга топширилди — 16:00.

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

Бош муҳаррир: Норқобил ЖАЛИЛОВ

Қабулхона: (тел/факс) 233-28-20

Мухбирлар: 234-25-46

Котибият: 233-04-35

Реклама бўлими: 233-04-50

Web-site: oilavajamiyat.uz

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент — 700000

Амир Темура кўчаси,

1-тор кўча, 2-уй

Мўлжал: Олой

бозори ёнида

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-

рақам билан 11.01.07да рўйхатга олинган. Буюртма

Г — 132. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ. Адади — 11336

Навбатчи — Тамара ХУММАТОВА

Саҳифаловчи — Илҳом ЖУМАНОВ

Мусахҳилар — Саидгани САЙДАЛИМОВ,

Феруза РАҲМУКУЛОВА

ISSN 2010-7609

2 3 4 5